

GELİYÖRÜZ ZİNCİRLERİ

KIRA KIRA!

• Sermaye güçleri daha yaz başında harç zamlarıyla başladılar saldırılarına. Sonra Eczacılar, Kamu emekçileri, İtfaiye işçileri, Belediye işçileri, Marmaray işçileri ve son olarak TEKEL ve Tariş işçileri. Fakat Harçlara "Zam Yaptırmayacağız!" sloganımızla, 25 Kasım greviyle, 17 Şubat Cervantes İşgaliyle gereken yanıtı vererek saldırıları püskürttük. Şimdi sıra savunmadan çıkıp karşı atağa geçmekte!

• Yine çiçekteyiz işte, yine meyvedeyiz! Yine mücadelenin en görkemli şafağındayız: 1 Mayıs'tayız! Bizleri sömürünün, baskının, zulmün, yozlaşmanın en derin karanlıklarına hapsed-

meye çalışanları karşı eşitliği, özgürlüğü, barışı ve kardeşliği savunmak ve kazanmak için sokaklardayız, alanlardayız! Yine bu 1 Mayıs'ta, 2007'den bu yana her türlü saldırılara, zalimliklere rağmen işçisiyle, öğrencisiyle, aydınıyla yılmadan direnerek, mücadele ederek kazanılan Taksim'deyiz ve bulunduğumuz bütün bölgelerde Taksim coşkusuyla 1 Mayıs alanlarında olacağız!

• Taksim'de kazanılan zafer gibi "Zafer Direnen Emekçinin ve Halkların Olacak".

"1 Mayıs'ta 1 Mayıs Alanındayız", "İşte Taksim, İşte 1 Mayıs"

"Yaşasın 1 Mayıs"!!!

1 Mayıs'ta, 2007'den bu yana her türlü saldırılara, zalimliklere rağmen işçisiyle, öğrencisiyle, aydınıyla yılmadan direnerek, mücadele ederek kazanılan Taksim'deyiz ve bulunduğumuz bütün bölgelerde Taksim coşkusuyla 1 Mayıs alanlarında olacağız!

BOLOGNA BURNS

Viyana Güzel Sanatlar Akademisi, 20 Ekim 2009 tarihinde, öğrenciler tarafından Rektörlüğün keyfi "Bologna" uygulamalarını protesto etmek amacıyla işgal edildiğinde, kimse bunun sonuçlarını tahmin edemiyordu.. [sayfa 11](#)

DEVİRİMCİ SEÇENEK GENÇLİĞİ ÇAĞIRIYOR!

Türkiye'de mücadele eden devrimci-domokrat yurtsever gençlerin acilen sürece müdahale etmesi gerekmektedir. Üçüncü seçenek için geç değil! Bugünün

her türlü devrimci olanağını "yarın" yaşanacak bir devrimci hamlenin heyecanıyla dönüştürme iradesini gösterebilmeliyiz.

[sayfa 2-3](#)

ÖZGÜRLÜKÇÜ GENÇLİK

DAHA BİLİNÇLİ DAHA KARARLI

Örgütlülüğün ve kavramların içinin boşaltıldığı, sermayenin krizin bedelini halka ve emekçi sınıfımıza ödettirmeye çalıştığı, günümüz neo-liberal politikalarına karşı kavramlarımız ve örgüt bilincimizle sistemin tüm müdahalelerine karşı mücadelemiz devam ediyor. Biz Özgürlükçü Gençler, gerek inancımız ve bilincimizle gerekse devrimci irade ve örgütlülüğümüzle isyancı ve umudu örgütlüyoruz.

Egemenlerin, hayatın her alanında bizlere dayattıkları karşısında mücadele ederek ayakta kalan ve her geçen gün daha kararlı bir şekilde ilerleyen Özgürlükçü Gençlik, şimdi de 5. yılında "2010 Kış Kamplarını" Karadeniz bölgesiyle birlikte 4 bölgede gerçekleştirdi.

Her yıl düzenli olarak kış aylarında gerçekleştirdiğimiz bölgesel kış kamplarımız, bu yıl Karadeniz bölgesiyle birlikte Marmara, Ege ve Akdeniz bölgelerinde gerçekleştirildi.

Özgürlükçü Gençler, bir kez daha sosyalizm şiarını ve mücadele kararlılığını haykırdı.

Her geçen gün daha fazla teslim alınmak istenen, daha fazla baskı ve sömürü mekanizmasını içine çekilmeye çalışılan biz gençler akıntıya karşı yüzüyor; bir yandan kendi dinamiklerimizle ördüğümüz eylem hattını geliştirmeye, bir yandan da yeni mevziler kazanarak özgürlük mücadelesini büyütme devam ediyoruz.

Bu noktada kamplarımız bilincimizi sıçratan ve militan kimliğimizde derinleşmemizi sağlayan önemli bir aracımızdır. Özgürlükçü Gençlik, kolektif çalışmalarla ördüğü kampların özgün amaçlarının yanında devrimci duruşu, sorumluluk, örgütlülük ve yoldaşlık bilincini geliştirmesi noktasında kamplara yoğunlaşarak, kendisiyle yüzleşiyor, kendisini eleştiriyor ve bu metotla kendini aşmaya devam ediyor.

Bu Yıl Kamplarımızda...

Özgürlükçü Gençlik kamplarının bu yılki ana teması "yoksulluk"tu. Her geçen gün etkilerini daha da artırarak derinleşen ekonomik kriz, halklara daha fazla yoksulluk, şiddet ve göçten başka bir

şey vaatlemiyor.

Bu doğrultuda kamp çalışmalarımızın çerçevesini;

- 1- Komünist Manifesto (Marx-Engels) ve İlkel Sermaye Birikimi
- 2- Gecekondu Gezegeni (Mike Davis) ve Üçüncü Dünyanın Yaratılması (Clive Point)
- 3- Gazap Üzümleri (John Steinbeck)
- 4- Toplumsal Cinsiyet Rollerini-Erkeklik Halleri başlıklarından oluşturduk.

Gündemlerin derinlemesine tartışıldığı kamplarımıza TEKEL işçilerinin direnişi ve Mart ayının sıcaklığı da damgasını vurdu. Tarihsel olarak yürütülen tartışmalar işçi sınıfı mücadelesinin güncel yükselişinden somut ele alışıyla bugüne ilişkilendirildi.

Kamplarımız ve Komünist Kimlik

Özgürlükçü Gençlik, bir yandan sistemin baskı ve sömürü mekanizmalarına karşı mücadele ederken, aynı zamanda bu süreç içinde komünist kimliği örmekten de geri durmamaktadır. Gençler tarihsellik ile güncellik arasındaki diyalektiğin, devrimci duruşu ve eylem hattını örmekte nasıl bir role sahip olduğunu

yine bizzat tarihselliğin kendisinden öğrenmektedir ve bu bağlamda edindiğimiz Marksist-Leninist donanım özgürlük mücadelesine kılavuzluk etmektedir.

ÖGD Büyüyor Kıvılcımı Çakıyor!

Örgütlülüğün ve kavramların içinin boşaltıldığı, sermayenin krizin bedelini halka ve emekçi sınıfımıza ödettirmeye çalıştığı, günümüz neo-liberal politikalarına karşı kavramlarımız ve örgüt bilincimizle sistemin tüm müdahalelerine karşı mücadelemiz devam ediyor.

Biz Özgürlükçü Gençler, gerek inancımız ve bilincimizle gerekse devrimci irade ve örgütlülüğümüzle isyancı ve umudu örgütlüyoruz.

Kamp süreçlerimizin Özgürlükçü Gençler'in motivasyonunu yükseltip yine aynı ortak ruh ve kararlılıkla öreceği önümüzdeki yaz kampı için de artı bir adım olacağı şüphe götürmez bir gerçek olarak Özgürlükçü Gençlik'in pratiğine yansımaktadır. Kış kamplarından aldığımız rüzgarla karşılayacağımız Yaz Kampımız öncesinde parolamız:

"ÖGD bayrağı, daha daha yukarı!"

DEVRİMCİ SEÇENEK

GENÇLİĞİ ÇAĞIRIYOR!

Türkiye’de mücadele eden devrimci-demokrat yurtsever gençlerin acilen sürece müdahale etmesi gerekmektedir. Üçüncü seçenek için geç değil! Bugünün her türlü devrimci olanağını “yarın” yaşanacak bir devrimci hamlenin heyecanıyla dönüştürme iradesini gösterebilmeliyiz.

Emir Hasan Bereketoğlu

AKP’ nin Demokrasi Derdi Yok

Türkiye’de gençliğin cephesinden bakıldığında, ülkenin önemli bir tarihsel kavşakta olduğunu görmekte zorlanmıyoruz. Artık geri dönülmez bir eşik aşılacak üzere. Acaba bu bahsi geçen eşik, AKP’nin bizleri inandırmaya çalıştığı demokratik bir Türkiye’yi mi müjdeliyor?

Saf olanlara, iyimserlik hastalığından melul olanlara, AKP sayesinde kazandığı milyonları “demokrasi” sananlara, TC’ nin fideliklerinde, okşaya-pullaya büyüte geldiği finans-kapitale ve

bilumum “zavallıya” diyecek lafımız yok. Başbakan Erdoğan’ın “anlaşılan” dış politika masasında “rehin” olarak tuttuğu “100 bin” Ermeni ‘yi sınır dışı etmeyi düşündüğü bir süreçte bu tehirci-ittihatçı zihniyetten demokrasi bekleyenlere de lafımız yok! Alsınlar “demokrasilerini” başlarına çalsınlar!

Evet, önemli bir kavşaktayız. AKP’nin koçbaşı görevi yaptığı bu sürecin teredütsüz sermayeye yaradığını, gelişmeleri iyi okuduğumuzda görüyoruz. Geçen yılın ağustosundan itibaren

bu süreç “demokratik açılım” soslarıyla yürütüldü. Bu yılın yutturmacası “askeri vesayet ile yargı vesayetinin” tasfiyesi olarak propaganda ediliyor. 2007 yılının Temmuz ayından itibaren bilindiği gibi emekli genareller, Ergenekon operasyonu kapsamında gözaltına alınmıştı. Bu gelişme bizdeki demokrat-libarellerin nutkunu kesecek hayranlığına nail olmuştu. Bu zevatın geçtiğimiz haftalarda yürütülen “balyoz” operasyonu

kapsamında gözaltına alınan “muvazaf generallerin” gözaltına alınışını büyük bir demokrasi şenliği olarak göstermeleri bizi hiç şaşırtmadı.

Varsın AKP bunlara göre “en devrimci-demokrat” gözüksün. Biz halkın derin kavrayışından seçtiğimiz bir özdeyişle durumu izah edelim: “Karamanın koyunu sonra çıkar oyunu”.

Sermaye “Dikensiz Gül Bahçesi”

İstiyor Başka Bir Şey Değil!

AKP iktidara geldiğinden beri süregelen AKP-Ordu çatışmasının gölgesinde oynanan bu “demokrasicilik” oyunu için masal tarafı. Üç maymunu oynamaktan vazgeçip bu yaldızlı demokrasi, gelişim ve ilerleme laflarının altını kazıdığımızda karşımıza tüm çıplaklığıyla “sermaye oligarşisi”nin diktatörlüğü çıkacaktır.

Anayasa tartışmalarından önce HSYK’nın ve yüksek yargının tartışmaların odağında olduğunu hatırlıyoruz. Bu süreçten kısa süre önce (1 Mart’ta) Danıştay, Tekel direnişinin seyrini değiştirecek bir karar vermişti. Bu karar elbette AKP ve temsil ettiği sermaye güçlerini epey düşündürdü. Bu karar her şeyden önce hayatı kendine “dikensiz gül bahçesine” çevirmeye çalışan sermayeye önemli bir mesaj oldu. Zaten uzun süredir neo-liberal politikaların

uygulanma safhasında “yüksek yargı” sürekli bürokratik refleksleriyle “sermaye” sahiplerinin canını sıkıyordu. Hafızaları tazelemek gerekirse, 2007 cumhurbaşkanlığı seçimleri sürecinde verilen 367 kararın ilk akları gelen örnek. Öncesinde ise, Galaport ihalesi de hatırlanabilir. Artık yargıda reform zamanı gelmişti. Hadi buna bir kulp takalım dediler, adı demokratikleşme oldu bu sürecin.

AKP iktidara geldiğinden beri süregelen AKP-Ordu çatışmasının gölge-

sinde oynanan bu “demokrasicilik” oyunu için masal tarafı. Üç maymunu oynayanları geride bırakıp, bu yaldızlı demokrasi, gelişim ve ilerleme laflarının altını kazıdığımızda karşımıza tüm çıplaklığıyla “sermaye oligarşisi”nin diktatörlüğü çıkacaktır. Kapitalizmin 2008 krizinin Türkiye’yi “teğet geçtiğini” öne sürenler, hala bu iddialarını sürdürürken, pervasızlıklarından ve yalanlarından bir nebze olsun utanmazlar. Çünkü emek sömürüsü ve kar

daha fazla kar mantığıyla yürüttükleri gemilerinin kendilerince güvenli limanlara ulaşması ancak bu yalanlardan ve pervasızlıklardan geçiyor. Sadece açıklanan işsizlik rakamlarına bakarak bile burjuvaziye teşhir etmek yeterli olacaktır. Sistemin bir kurumu olan TÜİK ‘e göre Türkiye’ de bugün 6 milyon işsiz var. Ve her dört gençten biri de işsiz. Artık varın, gerçek rakamları siz tahmin edin.

Devamı arka sayfada...

Son yılların en başarılı “hak alma” mücadelelerinden birine imza atan Tekel işçileri, yaratılmak istenen (ve başarılı) suni ikili çatışma ortamına müdahil olarak başka bir “kurgunun” da mümkün olduğunu hatırlattı.

Son yılların en başarılı “hak alma” mücadelelerinden birine imza atan Tekel işçileri yaratılmak istenen (ve başarılı) suni ikili çatışma ortamına müdahil olarak başka bir “kurgunun” da mümkün olduğunu hatırlattı. Hatırlatmakla kalmadı, Türkiye işçi sınıfına yeni bir mevzi kazandı. Ankara’nın göbeğinde yaratılan “yasadışı” fiili meşru mücadele hattı, neo-liberal politikalara karşı verilen mücadele açısından önemli bir pratik oldu. Kuşkusuz bu mücadele yeni bir sürece gebe. Ola ki sermayenin dolaylı ya da çıplak güçleri bu mücadele pratiğini boğmayı başarsalar bile, ve-

riken mücadelenin mirası hafızalardaki yerini almıştır. Bugün Türkiye’nin politik literatürüne “bazıları” tarafından unutturulmaya çalışılan “sınıf” gerçeğini gur sesle hatırlatan Tekel işçilerinin mücadelesi gençliğe de anlamlı bir çağrıdır. Sınıf saflarında mücadele için israfilin kıyamet surunu üflemesini beklemenin anlamı yok. Kapitalizm dünyanın her yerinde olduğu gibi krizden aldığı darbenin sancısını Türkiye’de de emekçilerin sırtından hafifletecektir. Kapitalizmin saldırılarına karşı örgütlü mücadele her zamankinden daha acil bir güncellelikle önümüzde duruyor.

Tekel Sahneye Çıktı

“Sınıf Hayaleti” Hoş Geldi Safa Geldi

Esas Açılım Emek Mücadelesinde Ve Newroz Alanlarında Yaşandı

Türkiye’nin emekçi halkları her şeyden önce “enternasyonal” bir bilinçle davrandığı zaman “egemenler”in yüreği ağızlarına geliyor. Bu yüzden adına “açılım” dedikleri tasfiye hareketi Kürt halkı tarafından “Habur”da barışa evrilince egemenleri ecel korkusu sardı. Açılım filmi geriye sara sara en sonunda KCK operasyonlarıyla dibi gördü. AKP’nin Kürt özgürlük hareketine karşı yürüttüğü operasyonlar Newroz’da milyonlardan hak ettiği cevabı aldı. Tekelle başlayan “halk açılımı” Newrozla güçlendi, 1 Mayıs’ta doruğa çıkarmak bizim görevimizdir. Artık “demokratik açılım”la

Bir kez daha görüldü ki, halklar arasında sorun yoktur. Sorun “halkları” daha rahatça sömürmek için “halkları” bölen sermayedir. Kürt sorununun çözülmesinde “Türk emekçilerin” bilinçlerinde yaratılan şoven önyargıların yıkılması büyük rol oynayacaktır.

AKP’nin Kürt halkını nereye doğru götürdüğünü süreç de kanıtladı. Anadolu ve Mezopotamya kardeşliğinin nerelerde ve nasıl kurulacağını Trabzon’lu ve Bitlis’li Tekel işçilerinin Ankara Direnişi’nde “omuz omuza” verdikleri mücadele göstermiştir.

Bir kez daha görüldü ki, halklar arasında sorun yoktur. Sorun “halkları” daha rahatça sömürmek için “halkları” bölen sermayedir. Kürt sorununun çözülmesinde “Türk emekçilerin” bilinçlerinde yaratılan şoven önyargıların yıkılması büyük rol oynayacaktır.

Balyoz ve Kafes eylem planlarında açığa çıkarılan ibretlik (katliam planları) belgelerin biz gençler tarafından sürekli ve bilinçli teşhiri, “iktidarda keyif çatanların” halklar üzerinde oynadığı oyunu bozmak için önemli fırsatlar doğuracaktır. Ergenekon ve “Balyoz” tutuklularının TSK içinden olmaları önemlidir. Bugün Kürt halkının haklı taleplerine topyekün savaş açmış olan TSK’nin kirli çarşafını gün yüzüne çıkarken devrimcilere düşen yegane görev daha derin “ifşa”ların yaşanmasını sağlamak olacaktır.

Devrimci Seçenek İçin Geç Değil!

Görevimiz üçüncü seçenek olan devrimci, Marksist yenilenmeci kolektif öznenin yaratılmasına gençlik cephesinden omuz vermektir.

Değinilmesi gereken önemli bir mevzu da AKP’nin yıpratıldığı “ordu” nun daha ne kadar yıpratılacağıdır. Bilinen temel bir gerçektir ki TSK olası bir sermaye hamlesinin çıplak gücüdür. Türkiye kapitalizmi “kabuk çatlatırken” “ortadoğu batağında” güçlü bir orduyu, yapacağı hamleler için her zaman hazırda tutması gerekmektedir. Aynı zamanda ABD emperyalizmi dünyadaki tüm canilikleri yapacak stratejik ve lojistik gücü elde etmek için “Türk ordusuna” muhtaç.

Şimdi bu analiz ışığında Türkiye’de yapılan hamleleri daha rahat kavrayabiliriz. 85 yıllık cumhuriyet tarihine üç darbe ve “üç muhtıra” sığdırmış TSK’nin başına gelen belli ki “Kasımpaşa lı” Tayyip’in hismindan veya demokratlığundan kaynaklı değil. Arkasında ABD ve Nato’nun olduğu “ağır çekim” yaşanacak bir “renkli devrimin” olduğu bu süreç demokrasiye değil totaliter bir rejime gittiğimizi gösteriyor. Türkiye’de mücadele eden devrimci-demokrat yurtsever gençlerin acilen süre-

ce müdahale etmesi gerekmektedir. Üçüncü seçenek için geç değil! 1 Mayıs sürecine doğru üçüncü seçeneği yükseltme zamanı: Bugünün her türlü devrimci olanağını “yarın” yaşanacak bir devrimci hamlenin heyecanıyla dönüştürme iradesini gösterebilmeliyiz. Ne ulusalcı savrulama, ne de liberal ham hayaller bize yol gösterecektir. Görevimiz üçüncü seçenek olan devrimci, Marksist yenilenmeci kolektif öznenin yaratılmasına gençlik cephesinden omuz vermektir.

ÇOCUĞU UYANDIRDINIZ!

TEKEL direnişi, başlayan fırtınanın ilk görüntüsüdür. Çünkü neoliberal politikalar ektiğini biçmeye başlamıştır. Muhtemelen bir sonraki duraklar şeker, çay, hizmet vs. alanında olacaktır. Gençlik olarak görevimiz TEKEL deneyimindeki pratiklerimizi, bu alanlara da var gücümüzle yönlendirmektir.

Ergün Yılmaz

Ankara'nın buz kesen soğuşunda üç aya yakın bir zaman direnen TEKEL işçileri, süresiz açlık greviyle 'Ölmek Var, Dönmek Yok!' diyerek, bir dönem sürdürdükleri açlık grevlerini bırakıp eylemlerini bütün olanaklarıyla 2 Mart'a kadar devam ettirdi. Danıştay'ın 4/C'ye geçiş süresini uzatmasıyla yeni bir eylemlilik takvimi hazırlamak, bu zaman zarfında da hükümete zaman tanımak olarak niteledikleri (sendikaların açıklaması) bir ara verildi. Bu süreç içerisinde direniş, bölgelerde kurulan çadır kentlerde devam etti. Danıştay'ın 25 Mart tarihinde 4/C'nin iptalini istemesiyle yeni bir süreç başladı.

4C ve Direniş

4/C'ye hayır! Bu slogan TEKEL işçilerinin neden orada olduklarını ve neye karşı olduklarının ifadesiydi. Peki, 4/C nedir? Japonya'da ki ismi Toyotizm olan devşirme kökenli kapitalist üretim biçimlerinden biri. Türkiye'de özelleştirme çerçevesinde esneklik anlayışıyla ısıtılıp pişirilmeden nasıl olsa yerler görüşüyle, emekçilerin önüne altın tepside sunulan bir nimet! Maksimum on ay çalışma gününün olduğu, aslında dört ay gibi bir süreyle başlayan, sendikal haklardan yoksun, her ay içinde bir gün izin kullanılabilen, altı yüz otuz lira geliri olan, ikramiye, kıdem ve ihbar tazminatlarından yoksun olunan sistemdir. Görüldüğü üzere bu bir kölelik sistemidir.

Bu direnişin de kısa süreceğini, eylemin ilk günlerinde polis işçileri tazyikli su ve biber gazıyla havuza dökmesiyle biteceğini sananlar çok fena yanıldılar. Bu kez emekçiler, karşılarındakilerin hiç de öyle emek ve hak taraftarı olmadığını somut biçimde gördü. Çünkü iktidarın, emek düşmanı neoliberal kalpazanlıkları Demokles'in kılıcı gibi başlarının üzerindeydi.

Kaynayan Sadece Tekel Değil!

Sadece TEKEL değil, Türkiye'nin birçok kurumu kaynayan bir kazandı: Bir yanda ataması yapılamayan öğretmenler, tekelleştirilmeye çalışılan eczaneler, itfaiye işçileri ve tam gün yasasına karşı çıkan doktorlar... Bu fotoğraf tarihsel ola-

rak bu coğrafyanın yabancı olmadığı bir görüntü çiziyordu. Doksanlı yıllarda sendika binalarına kapatılan, şimdilerdeyse lokallerinden farklı seslerin yükseldiği toplumsal muhalefetin bir kez daha geri dönmesi olarak nitelendirebiliriz. (Bu toplumsal hareket de gökten zembille inen bir şey değildir. Sermayenin kriziyle birlikte, uygulanan neoliberal politikaların yansıması olduğunu unutmamak gerekir.) Sonuçta direniş uzadıkça hantallaşan sendikalar da kendileri dışında gelişen bu iradeye, şaşkınlıktan kurtulup bakma şansı buldu. Genel eylem ve genel grevden söz edilmeye başladı. Nitekim genel bir eylemlilik oldu. 'Ölmek Var, Dönmek Yok', 'Genel Grev, Genel Direniş' diyen bir emekçi kitlesine sahip olan sendikaların genel bir 'eylemlilik' kararı alması ve üretimden gelen güçlerini tam olarak durdurmamaları, devrimcilere daha fazla görev düşüğünün hatırlattı.

Eylemlilik, Devrimcileri Tarihsel Rollerini Oynamaya Çağırır

Eylemliliğin uzun bir zaman devam etmesinde emekçilerin meşru taleplerinin ve halktan gelen güçlere kucak açmalarının payının büyük olduğu açıktır. Bugüne kadar emek mücadelesinde hükümet ve sendika ortaklaşmalarını görmezden gelmemişlerdir. İşte bu noktada bizlerin de artık sarı sendika diyerek, ötelenen bu alana devrimci bir hamle yapmanın gerektiğinin altını çizmemiz gerekiyor.

TC'nin, sermayenin kriziyle uygulamaya koyduğu neoliberal politikalar hızla uygulanmaya çalışılırken, toplumsal muhalefetin kabarması ve yukarda meydana gelen rejim krizi ülkenin kendi özgünlüğünün yansımasıydı. Nitekim direniş süresince ortaya çıkan ve hala devam eden HSYK süreci halkın sorunu gibi yansıtılmış, gündem değiştirilmeye çalışılmıştır. Bu sürecin devamı anayasa değişikliğinin gündemde olduğu şu günlerde hala derinleşerek devam etmektedir. Rejim krizi ve toplumsal muhalefetin sokağa dökülmesi, halkın gözünü açmasını sağlama-sıyla birlikte, komünist özneler de yeni manevra alanları açmıştır. Bu alanlarda yapacağımız doğru hamlelerin bizler için nasıl bir sıçrama tahtası olduğunun bir

kez daha altını çizmek gerekmektedir.

Avrupa'da bile on yıllardır kapitalizmin ve aracı hükümetlerinin karşılaşmadığı bir direniş: TEKEL destanı... Birden ülke ve dünya gündemini işgal etmiştir. Evet, bu bir işgaldir. Sanıyor musunuz ki neoliberalizm ve onun çürümüşlüğüne istediği bir şeydir emek mücadelesi? İşte onun için işgaldir. İstenilmeyen bir çocuktur. Yıllardır görmezden gelinen, darbelerle üzerinden geçilen, horlanan çocuk, kanayan dizlerini tutarak ayağa kalkıyor. Yaralarını saklamıyor, onların sızılarını duyarak kalkıyor ayağa! Ve hepsini görüyor: Bir ülkenin siyasetini ve gündemini nasıl değiştireceğini, nasıl direneceğini, kapitalizmi ve yarıdıkçı hükümetlerinin kanlı ellerini, dayanışmayı... Değil mi ki daha dün kadar bir Ergenekon, bir Balyoz, bir Sankız ve Cumhuriyet sözcülüğü yapan muhalefet gözünü birden TEKEL direnişine dikmiştir. İktidar kendi içinde çatlak sesler çıkarmaya başlamıştır. Birilerinin korkusu birilerinin zorunlu konusu olmuştur.

Yanılsama ve Tutum!

Sadece hükümet karşıtlığı bir politika da yanılsamadan başka bir şey değildir. Bu noktanın altını çizmek gerekiyor. Evet, yukarda sözünü ettiğimiz üzere TEKEL direnişi on yılların en büyük direnişlerinden birisidir, gel gör ki birden bütün sıkıntılarımızı da çözüyor. Bu noktada adımlarımızı daha somut atmamız gerekmektedir. Direniş ortak bir merkeze alan devrimci öznelerin çitayı buradan yükseltmesi ancak ve ancak komünist bir müdahale ile olacaktır. TEKEL işçisi, devrimci demokrat öznelerin farkına varmış, yıllardır kendilerine anlatılanın dışında bir şeyler olduğunu görmüş, nihayetinde onların da kendilerine gelmelerini sağlamıştır. Ne

diyordu bir TEKEL işçisi 'Bizi zorla komünist yaptılar!' Yani çocuğu uyandırdınız! Ve o çocuk eski yaralarını sararak geliyor. Bu sefer bir şekerle kanmadı! Kanmayacak! Size kolay gelmeyecek!

Gençlik!

Eylemin ilk günlerinden itibaren gençlik devrimci dinamizmini ortaya koymuş, gerek yaptığı işgal eylemlilikleriyle, gerekse Ankara, İstanbul ve taşrada yaptığı müdahalelerle yıpratılmaya, gündemden düşürülmeye çalışılan direnişin meşruluğunu gözler önüne sermiştir. 'Gençlik örgütleri, kendilerini işçi sınıfına kabul ettirmek için zorlu bir mücadele vermek zorundadır; bunun için de uzun yıllar çalışma yapmak zorundadır.' diyor Karl Liebknecht gençlik yazılarında. Bu devrim neferinin sözlerini bu günlerde daha iyi anladığımız da kesin. TEKEL direnişi, başlayan fırtınanın ilk görüntüsüdür. Çünkü neoliberal politikalar ektiğini biçmeye başlamıştır. Muhtemelen bir sonraki duraklar şeker, çay, hizmet vs. alanında olacaktır. Gençlik olarak görevimiz TEKEL deneyimindeki pratiklerimizi, bu alanlara da var gücümüzle yönlendirmektir. Ülkenin dört bir yanında en işlek sokakları, meydanları işgal ettiğimiz şu günlerde, bulunmamız gereken yer bellidir: Çadır kentler! Sakarya'da kazandığımız pratikleri taşraya taşıma vakti gelmiştir. Gençliğin dinamizmi yavdan bir defa çıkan oktan farksızdır. Sistemin aygıtları bu yüzdendir ki direnişe katılan öğrencilere soruşturmalar açmakta, liseli devrimci gençleri okuldan atmakta, polis takibinde kendi deyimlerince fişlemeye çalışmaktadır. Gerek 68'de, gerekse 78'de gençliğin neler yaptığını unutmamak, unutanlara da tekrar hatırlatmak boynumuzun borcudur.

Direnişin kısa süreceğini, eylemin ilk günlerinde polis işçileri tazyikli su ve biber gazıyla havuza dökmesiyle biteceğini sananlar çok fena yanıldılar. Bu kez emekçiler, karşılarındakilerin hiç de öyle emek ve hak taraftarı olmadığını somut biçimde gördü. Çünkü iktidarın, emek düşmanı neoliberal kalpazanlıkları Demokles'in kılıcı gibi başlarının üzerindeydi.

DÜNYA KAPİTALİZMİ ÇIKIŞ KAPISI ARIYOR!

Bütçe açıklarının artması ile krizde yeni bir evreye girildi. Önceleri bankalar ya da şirketler iflas ederken, şimdi bizzat devletler iflas noktasına geldiler ve 'kurtarılmayı' beklemeye başladılar. Bir anlamda, devlet, sermayeyi kurtarmak için kendisini feda etti; ama bunun bedeli tüm topluma çıkacak. Artan bütçe açıkları ve devletin ödeme zorluğuna düşmesi nedeniyle, önümüzdeki dönemde başlıca gündem maddesini bütçe açığının azaltılması ve kamu harcamalarının kısılması gibi 'tedbirler' oluşturacak.

Toplumsal Özgürlük Gazetesinin 3/31. sayısında çıkan yazısında Özgür Öztürk, kapitalizmin krizinde yeni bir aşamaya girildiğine işaret etmiş, bu aşamayla beraber ilk günden bu yana süreci 4 farklı başlık altında ele almıştı.

2007 ortalarından 2008 Eylül ayına kadar Mortgage piyasasıyla sınırlı olan 'finansal daralma' evresi krizin ilk patlak verdiği aşama oldu.

Eylül 2008 ile 2009' un ilk ayları arasında kriz hızla dünya geneline yayıldı. Kriz bu aşamada henüz finans piyasasından sıyrılıp reel sektöre geçişini hızlandırmamıştı. Devasa bütçeli kurtarma planlarıyla alınacak önlemler tartışılırken Türkiye'de krizin teğet geçtiği iddiaları bu aşamada ortaya atılmıştı. Dünya'da ise, kapitalizmin sonu ve Marks'ın haklılığı tartışmaları gündemi işgal ediyordu.

Batın Şirketler ve Emekçiler

2009 yılı başlarından bugüne kadar geçen zaman zarfında da kriz hızla reel sektöre yayılarak derinleşti. Artık çözüm için önerilen kurtarma paketlerinin yerini alan maliye politikaları, doğrudan sanayi sektörlerinde "istihdam" olanaklarını hedef alan bir perspektifle şekillendirildi. Bu durumu özellikle işsizlik fonu vb. gibi birikmiş yatırım araçlarının devletlerce patronlara peşkeş çekilmesi gibi durumlarla örneklendirebiliriz. Hızla artan işsizlik ve hükümetlerin kamu maliyesine yüklenmeleri

sonucunda bütçe açıkları şişti. Ancak, bütçe açıklarının artması ile krizde yeni bir evreye girildi. Önceleri bankalar ya da şirketler iflas ederken, şimdi bizzat devletler iflas noktasına geldiler ve 'kurtarılmayı' beklemeye başladılar. Bir anlamda, devlet, sermayeyi kurtarmak için kendisini feda etti; ama bunun bedeli tüm topluma çıkacak. Artan bütçe açıkları ve devletin ödeme zorluğuna düşmesi nedeniyle, önümüzdeki dönemde başlıca gündem maddesini bütçe açığının azaltılması ve kamu harcamalarının kısılması gibi 'tedbirler' oluşturacak.

İlk örneğiyle Yunanistan'da karşılaştığımız bu süreç, aslında daha önceki aşamalarda da bunun ortaya çıkacağına sinyallerini veriyordu. Bu gazetenin satırlarından Belçika bütçe bakanının çaresizce yaptığı "Biz eğer bir anonim şirket olsaydık çoktan batmıştık" açıklamasını okurlarımıza duyurmuştu.

Yunanistan, milli gelirinin % 13'üne yaklaşan bir bütçe açığı ve % 114'ü seviyesindeki toplam kamu borcu ile iflasın eşiğine geldi. Buna çözüm olarak önerilen emeklilerin maaşlarında dondurma, kamu

harcamalarında kesintiler ve KDV oranlarının arttırılması gibi önlemleri içeren iki kurtarma paketi yoğun bir grev dalgasıyla karşılandı.

Resmin bütününe baktığımızda karşılaştığımız tablo bize sorunun görüldüğü gibi sadece bir ülkenin batmasından -ki bu bile yeterince büyük bir sorundur- ibaret olmadığını ifade ediyor. Dünya'daki sermaye odaklarının birbirleriyle olan ilişkilerinin geçişkenliğinin bir sonucu olarak durum en başta Avrupa Birliği olmak üzere bütün patronları ciddi biçimde düşündürüyor.

Dahası bu nedenden de bağımsız olarak; İspanya, İrlanda, Portekiz gibi ülkeler de bütçe açığı ve kamu borçları bakımından eşikte bekliyorlar. Yunanistan ilk örneğini teşkil ettiği bu olgunun başka ülkelerin başına da gelmesi önümüzdeki dönemde hiç sürpriz olmayacaktır. Yani içinde bulunulan durumda kriz derece kırılğan seyrediyor.

Mevcut duruma çıkış arayan patronların yönelebilecekleri yegane alan, emekçilerin varolan birikimlerinin ve haklarının tasfiyesi yoluyla mevcut pozisyonlarının sürekliliğini sağlamak olacaktır.

Mevcut duruma çıkış arayan patronların yönelebilecekleri yegane alan emekçilerin varolan birikimlerinin ve haklarının tasfiyesi yoluyla mevcut pozisyonlarının sürekliliğini sağlamak olacaktır.

Rusya'yla Bölgesel Hegemonya Mücadelesi

ABD YENİ DENGELER KURUYOR

Rusya ile Batı ittifakının karşılaşma noktalarında renkli devrimlerle yönetim el değiştirdi. Bu süreçte ABD Rusya'nın "arka bahçesi"ne nüfuz etmeyi başarabilmişti. Ortadoğu'da ABD'nin umduğunu bulamaması ve Afganistan'ın ve şimdilerde Pakistan'ın kontrol dışına çıkıyor olması sürecine eşlik eden hegemonya krizi sonucunda, ABD daha geniş bir bileşenle bölgeye hamle yapma niyetinde.

Kuşkusuz kriz, kapitalizmin makas değiştirerek evrileceği yeni dünya düzenine geçişin sancılarının bir ifadesi. ABD'nin dünya üzerindeki hegemonyasının bu krizle daha çok sorgulanır olduğu bir gerçek. Yeni evrede hegemonik güç olan ABD'nin yerine bir başka gücün mü geçeceği; yoksa var olan hegemonya ilişkilerinin biçiminde bir değişiklik (tek bir gücün belirleyicilik teşkil ettiği bir hegemonik iktidar biçiminin kendisinin çeşitli kutupluluklar biçimine dönüşmesi) mi gerçekleşeceği tartışılmakla birlikte mevcut gidişat ve kapitalizmin gelişkinlik ve geçişkenlik düzeyinin içinde bulunduğu aşama ikinci olasılık daha gerçekçi kılıyor.

Özellikle son yıllarda Kafkas coğrafyasında, son olarak da Kırgızistan'da yaşananları bu tartışmalar ışığında ele aldığımızda Obama'dan bu yana ABD'nin özellikle Kafkasya, Ortadoğu ve Afrika'ya ilişkin içine girdiği yeni yönelimi anlamlandırmamız kolaylaşır.

Kırgızistan'da 2005'te Ukrayna'daki Turuncu Devrim rüzgarının esintisiyle gerçekleşen Lale Devrimi sonrasında iktidara gelen Bakiyev 6-7 Nisan tarihlerinde özellikle ülkenin kuzeyindeki şehirlerden yükselip

yayılan kitlesel bir "halk hareketi" tarafından iktidardan edildi. Söz konusu hareketin motor gücünü yoksul köylüler ve inşaat işçileri oluşturuyor. Ancak şekillenen yeni geçici hükümet halkın ayaklanmasına neden olan yoksulluk, yolsuzluk vb. gibi sorunlara köklü çözüm üretebilecek perspektiften uzak görünüyor.

İktidar değişikliğinin arkasında Rusya'nın olup olmadığı ya da ABD'nin bölgede bir yenilgiyle karşı karşıya olup olmadığı tartışmaları 8 Nisan'da Obama ve Medvedev tarafından imzalanan nükleer silahların azaltılmasına ilişkin anlaşmanın ışığında tali bir hal alıyor.

2008 yazında Gürcistan'da yaşananlar sonrasında Rusya'nın Güney Osetya ve Abhazya'nın bağımsızlığını tanıması sonucu "Kadife Devrimin", Ukrayna'da son cumhurbaşkanlığı seçimlerinde liderleri iktidardan uzaklaştırılan "Turuncu Devrimin" ve son olanlarla Kırgızistan'da "Lale Devriminin zayıfladığı düşünülebilir. Hatta Zaman gazetesi tarafından yaşananlar 'karşı devrim'de ilan edilebilir.

Bakiyev iktidardan düşürülmeden önce oğlunun Çin'le yaptığı ticari anlaşmaları da göz önünde bulundursak; Kafkasya, Dünya dengeleri-

nin şekillenmesi bakımından tam bir 'kurtlar sofrası'. Ortadoğu'da çıkış kapısı bulamayan kurtlar zaman zaman aşağı-yukarı manevralarla içinde buldukları ekonomik krize ve onun yarattığı rejim krizine farklı çıkış kapıları arıyor, zaman zaman gerilimi daha yumuşak ve stressiz bölgelere çekerek ellerini rahatlatıyorlar.

Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından ABD öncülüğündeki Batı, Rusya'nın arka bahçesinde etkinliğini hızla arttırmıştı. Doğu Avrupa ülkeleri Avrupa Birliği ve NATO ile Batı birliğine bağlanırken, Rusya ile Batı ittifakının karşılaşma noktalarında renkli devrimlerle yönetimler el değiştirdi. Bu süreçte ABD Rusya'nın 'arka bahçesi'ne nüfuz etmeyi başarabilmişti. Ortadoğu'da ABD'nin umduğunu bulamaması ve Afganistan'ın ve şimdilerde Pakistan'ın kontrol dışına çıkıyor olması sürecine eşlik eden hegemonya krizi sonucunda, ABD daha geniş bir bileşenle bölgeye hamle yapma niyetinde.

Obama yönetimi Rusya'nın 'arka bahçesi'nde nüfuz mücadelesine girmek yerine; İran, Afganistan ve Ortadoğu sorunlarında Moskova'nın desteğini almayı tercih ediyor.

Prag'a yerleştirilecek füze kalkanı nedeni ile Soğuk Savaş'ın eşliğinden dönen iki ülke, aynı başkentte yeni nükleer silahsızlanma anlaşmasını parafe etti ve ortak füze kalkanına yeşil ışık yaktı.

Bu doğrultuda meseleyi ele aldığımızda daha çok yaşanan olayların sonuçları kontrol altında kalmak koşuluyla dengelerde yeni uzlaşma noktalarının oluşması süreci olarak değerlendirmek yanlış olmayacaktır.

Tüm bu olaylar ve tartışmalar akıp gider, kartlar yeniden karılırken söz konusu tablonun nasıl şekilleneceğine ezilenlerin ve emekçilerin kendisinin karar vermesi gibi bir olasılıkta elbet söz konusu. Kuşku yok ki bu devrimci çıkış kapısı; hedeflenmesi gereken yegane olasılık olarak karşımızda duruyor.

Tüm bu olaylar ve tartışmalar akıp gider, kartlar yeniden karılırken söz konusu tablonun nasıl şekilleneceğine ezilenlerin ve emekçilerin kendisinin karar vermesi gibi bir olasılıkta elbet söz konusu. Kuşku yok ki bu devrimci çıkış kapısı; hedeflenmesi gereken yegane olasılık olarak karşımızda duruyor.

HER YER TEKEL

HER YER DİRENİŞİ!

İSTANBUL ~ Cervantes Enstitüsü İşgali

17 Şubat Çarşamba günü, İstanbul Tarlabası'nda bulunan Cervantes Enstitüsü, TEKEL işçilerine destek vermek ve direnişi uluslararası kamuoyunun gündemine taşımak amacıyla Sosyalist Demokrasi Partisi (SDP) ve Toplumsal Özgürlük Platformu (TÖP) üyelerince işgal edildi.

Sabah 10.00 sularında Cervantes Enstitüsü'ne giren SDP ve TÖP üyesi 34 eylemci, öğrencileri arada kalmamaları için uyararak Enstitü'yü boşalttıktan sonra, asansörleri kullanılmaz hale getirerek barikat kurdu-

lar ve enstitü binasının en üst katına çıkarak "Tekel Kazanırsa Hepimiz Kazanırız - Sermayeye Karşı TEK-EL Tek Yumruk" yazılı pankartı sarkıttılar. Binanın cam ve balkonlarına çıkan eylemciler "TEKEL işçisi yalnız değildir", "Zafer direnen emekçinin olacaktır" sloganları attılar.

Eylemciler, basına balkondan yaptıkları açıklamada şöyle seslendiler: "Yoksullaştırma, 4/c ile kölece çalışma koşulları artarken, TEKEL işçisi dil, din, mezhep ayrımı gözetmek-sizin ezenlere karşı direniyor. Ezen-

lerse her yerde şoven saldırıları körükleyerek, savaşta ısrar ederek işçileri, emekçileri bölmeye çalışıyor. Ulaşım zamları, doğalgaz zamları, kemerlerimizi patlatıyor, bizim biriktirdiklerimizle birileri daha da zengin olurken, her gün silaha ayrılan para artıyor. O silahlar barışı susturuyor. TEKEL'de ise Kürtçe ve Türkçe sarmaş dolaş, işçilerin birliği halkların

kardeşliği dalga dalga büyüyen direniş caddelerinde cınlanıyor."

Halkın ve basının büyük ilgisi altında gerçekleşen eylemde, İspanya büyükelçisi ve eylemcilerin görüşmesinin ardından çevik kuvvet eylemcilere müdahale ederek 34 eylemciyi gözaltına aldı. Eylemciler ertesi gün serbest bırakıldılar.

İZMİR ~ Tekel İşçisi Kazanacak

18 Şubat Perşembe günü, SDP ve TÖP üyeleri direnen TEKEL işçilerinin taleplerini dile getirmek için, Fuar İsmet İnönü Kültür Merkezi'nde düzenlenen İzmir İktisat Sempozyumu'na girmek istediler. Eylemciler polis tarafından içeri alınmayınca, "TEKEL işçisi kazanacak" pankartını açıp, "TEKEL işçisi yalnız değildir!", "TEKEL işçisi direnişin simgesi!", "Kent AŞ'den TEKEL'e işçiler kazanacak!" sloganlarını atarak durumu pro-

testo ettiler. Sempozyuma girmeleri engellenen 28 eylemci polisin sert müdahalesiyle gözaltına alındı. Bu sert müdahale sırasında bir eylemcinin parmağı kırıldı, müdahale ve gözaltı sırasında kadınlara tacizde bulunuldu. Olaya müdahale etmek ve görüntü almak isteyen kişiler de polis tarafından gözaltına alındı. İzmir'deki polis saldırganlığı aynı gün tüm sosyalist ve demokrat kesimlerin katıldığı bir basın açıklamasıyla protesto edildi.

~ ESKİŞEHİR ~

Tekel Çadırlarına Uzanan Eli Kırarız

Eskişehir Adalar'da 24 Şubat Çarşamba günü, SDP ve TÖP üyesi 7 eylemci Burger King'in çatısına çıkarak "TEKEL çadırlarına uzanan eli kırarız" pankartı açtılar. Sloganlar ve propaganda konuşmaları ile TEKEL direnişine selamladılar ve işçilere karşı olası bir saldırıya gereken cevabın verileceğini haykırdılar. Çevreden gelen destekle birlikte yarım saat süren eylem güvenlik güçleri müdahale etmedi.

~ DENİZLİ ~

Gençlik Tekel İşçisinin Yanında

Denizli'de 18 Şubat Perşembe günü, Özgürlükçü Gençlik Derneği ve Kurtuluş Yolunda Dev-Genç üyesi gençlerden oluşan 40 kişilik kitle Çınar'daki Sine-ma'ya yürüdüktan sonra TE-KEKEL işçileriyle dayanışma amaçlı bir basın açıklaması yaptı. Eylemciler, "TEKEL işçisi kazanırsa Hepimiz Kazanırız - TEK-EL TEK YUMRUK" yazılı pankartı taşıdılar.

ADANA ~ Tekel İşçisi Kazanırsa

Hepimiz Kazanırız!

Adana'da 25 Şubat Perşembe günü, İnönü Parkı karşısındaki Teknosa mağazasının önünde toplanan SDP ve TÖP üyeleri, TEKEL direnişine destek vermek amacıyla kendilerini buradaki demirlere zincirlediler. 6 eylemci "TEKEL işçisi yalnız değildir!", "TEKEL işçisi direnişin simgesi!" sloganlarını attı-

lar. İkinci bir koldan ise Teknosa'nın çaprazında bulunan binanın üst katından "Sermayeye Karşı TEK-EL Tek Yumruk" pankartı açılarak, kuşlama yapıldı. Yarım saat süren eylem çevreden alkışlarla destek verildi. Eylemciler zincirleri kırılarak, pankartı açan eylemcilerle birlikte gözaltına alındılar.

KIZILDEREDEN SAMANDAĞA

DİRENİŞ SÜRÜYÖR

~ ANKARA ~

Özgürlükçü Gençlik olarak, Ankara'da 30 Mart günü Kızılder'e de katledilen yoldaşlarımızı anmak için alanlar daydık.

Saat 16:00'da mezarbaşı anması, saat 18:30'da Yüksel caddesinde bir basın açıklaması yapıldı.

Basın metninde 30 Mart'ın aynı zamanda Arap halkı için de ayrı bir anlamı olduğu, çünkü bugünün aynı zamanda 1995'te Hatay-Samandağ'ın yiğit evladı Mehmet Latifeci yoldaşımızın da katledildiği gün olduğu vurgulanırken, basın açıklaması "kızılder son değil, direniş sürüyor", "Latifeci yoldaş ölümsüzdür" sloganlarıyla son bulmuştur.

~ ESKİŞEHİR ~

30 Mart günü, Eskişehir'de Özgürlükçü Gençlik Derneği, Kurtuluş Yolunda Dev-Genç ve Demokrat Yurtsever Gençlik olarak Mehmet Latifeci ve Mahsum Korkmaz anması yapıldı. İl sağlık müdürlüğü önünden Adalar Migros'a yürünerek basın açıklaması okundu. Ardından marş söylendi ve ağıtlar okunarak anma son buldu.

~ İZMİR ~

27 Mart Cumartesi günü İzmir'de Mahir Çayanlar ve Mehmet Latifeci Yoldaşı anmak üzere "Kızılder'den Samandağ'a Direniş Sürüyor" başlığıyla düzenlediğimiz eylem ve etkinliklere ilgi yoğundu.

Saat 13:00'de ÖGD ve Liseli Kıvılcım olarak Dev-Genç ve Dev-Lis'le birlikte düzenlediğimiz yürüyüşle anma programımız başladı.

Konak Pier'den Sümerbank önüne yapılan yürüyüşün sonunda yapılan basın açıklaması ve Arapça yapılan bir konuşmanın ardından, kitle geldiği yoldan tekrar marşlarla ve sloganlarla bir yürüyüş yaparak eylemi noktaladı. Eylem coşkusu ve renkliliğiyle çevreden de büyük ilgi gördü.

Eylemin ardından saat 16:00'da Toplumsal Özgürlük Platformu, ÖGD ve LK olarak TÜMTİS'te düzenlediğimiz salon etkinliğine geçildi.

Etkinlikte, Kızılder ve Samandağ, Gazi, Halepçe ve Beyazıt Katliamlarına ilişkin konuşmalar ve sinevizyon

gösterimleri, şiir drama etkinliği ve müzik dinletisi yer aldı.

Bu coşkulu eylemler, devletin yürüttüğü katliamlarla amacına ulaşamadığının açık bir göstergesidir.

30 Mart'ta İzmir'de ve bütün Türkiye'de egemenlere verilen cevap açıktır: Mahirler ve Mehmet yoldaş ölümsüzdür! Direniş sürüyor!

~ İSTANBUL ~

30 Mart günü, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde aralarında ÖGD, Kurtuluş Yolunda DEV-GENÇ, SGD, EHP Gençliği, DYGM nin olduğu gençlik örgütleri "Kızılder'den Samandağ'a Katil Devlet Hesap Verecek" şiarıyla bir etkinlik düzenlendi. Okunan basın açıklamasının ardından atılan sloganlar ve müzik dinletisi ile eylem son buldu.

Yıldız Teknik Üniversitesi'nde de "Kızılder'den Samandağ'a Direniş Sürüyor" sloganıyla 30 Mart şehitleri anıldı.

Ayrıca, 28 Mart Pazar günü İstanbul ÖGD'de Özgürlükçü Gençlik ve Liseli Kıvılcım olarak Kızılder şehitleri ve Latifeci yoldaş anısına bir etkinlik düzenlendi.

Slayt gösterimi ile başlayan etkinlik, Kızılder katliamı ve Mehmet Latifeci üzerine yapılan açılış konuşması ile devam etti.

Tank Oruç'un konuşmacı olduğu etkinlikte, Kızılder ve Latifeci yoldaşın anılarından hareketle devrimci kişilik, gençlik ve devrimcilik konularını tartışıldı.

~ MERSİN ~

28 Mart Pazar günü Toplumsal Özgürlük ve Sosyalist Demokrasi Partisi'nin hazırladığı Kızılder ve Mehmet Latifeci anması yapıldı.

Bir hafta önce başlanan çalışmada Mersin Üniversitesinde Dev-Genç ve ÖGD stant açtı, afişleme yaptı ve bildiri dağıttı.

28 Mart günü saat 13.00'te KESK önünden Taş Binaya yapılan yürüyüşe 130 kişi katıldı.

Saat 14.30'da başlayan salon etkinliği de Akdeniz Belediyesi Konferans Salonunda yapıldı. Anma Etkinliğine 200 kişi katıldı. Kızılder, Mehmet Latifeci slayt gösterileri, SDP ve TÖP

adına birer konuşma ve hemen ardından Mersin LK ve GRUP NİDAL'ın müzik dinletileri oldu.

~ DENİZLİ ~

30 Mart Kızılder ve Samandağ Katliamlarını anma etkinliğimizin ilkinin 29 Mart günü SDP ile birlikte bir salon etkinliğiyle gerçekleştirdik. Yaklaşık 40 kişinin katıldığı anma etkinliğimizde belgesel gösteriminin ardından Basın açıklaması yaptık.

İkinci anma ise 30 Mart günü gerçekleşti. Birlik ve Kardeşlik Platformu (TÖP, SDP, SP, ESP, DHF, 78'liler, BDP ve Barış Meclisi) olarak düzenlediğimiz yaklaşık 150 kişinin katıldığı basın açıklaması ile Kızılder ve Samandağ şehitlerini andık. Eylemimiz "Latifeci yoldaş ölümsüzdür! Kızılder son değil kavga sürüyor! Yaşasın halkların kardeşliği!" sloganlarıyla sona erdi.

~ MUĞLA ~

Muğla'da Kızılder ve Latifecilerin anması 30 Mart günü basın açıklaması ve oturma eylemiyle yapıldı. Anmaya yaklaşık 50 kişi katıldı. ÖGD, YDG, DYG, SDP, Sosyalist Parti, MESOP, ESP'den oluşan Muğla Devrimci Dayanışma Platformu'nun düzenlediği eylem, önce devrim yolunda düşen şehitler için bir dakikalık saygı duruşu, ardından basın açıklaması, ardından da yarım saatlik oturma eylemi şeklinde oldu. Oturma eylemi sırasında şiirler okundu ve marşlar söylendi.

~ HATAY ~

Latifecilerin Sutaşı beldesinde bulunan mezarları başında yapılan 30 Mart

anma toplantısına, Eğitim-Sen Hatay Şube Başkanı Servet Kavukoğlu, BDP İl yöneticisi, Adalet Holat, İHD Hatay şube Başkanı Semra Berrak, Eğitim-Sen Samandağ temsilcisi Sibel Malta Balıkçı ve yönetim kurulu üyeleri, Akdeniz Kültür ve Dayanışma Derneği, Özgürlükçü Gençlik Derneği, Samandağ Halkevi, Hatay Toplumsal Dayanışma ve Kültür Derneği, ESP, SDP, TÖP, Partizan'ın yanısıra yüzlerce insan katıldı.

Anma toplantısında konuşan, Adalet Holat, "Latifecilerin katledilişlerinin üzerinden 15 yıl geçti. Bu süre içinde insanlar barış ve demokrasi istedikleri için hala katlediliyor. Çocuklar tutuklanıyor. Barış ve demokrasi yolunda, ortak vatanda mücadelelerini sürdürenlerin Nevroz ateşi etrafında halay tutup barış ve özgürlüğü haykırmaktadır. Bizler Asi ile Fırat'ı buluşturduk. Barış bu topraklarda mutlaka yeşerecektir" dedi.

Toplumsal Özgürlük Platformu adına konuşan Ali Karasu, "bugün yoldaşımız Mehmet Latifeci ve babası Yahya Latifeci'nin ölümünün 15. yıl dönümü. Onları devrimci güçlerle dayanışarak her sene andık ve anmaya devam edeceğiz. Latifecilerin anması, gerçek bir devrimci dayanışma örneği oldu. Bizlere çok şey öğretti. Öğrettiği bir şey daha vardır ki o da insanları öldürmenin çözüm olmadığıdır. Devrimci insanların toprak altındaki bedenleri de çok şey öğretebiliyor. Tıpkı Denizler, Mahirler, İbolar, Mazlumlar, Kıvılcımlılar gibi. Onları saygıyla anıyoruz. Bayraklarını onlara ve mücadele tarihine yakışır bir şekilde taşıyacağımıza söz veriyoruz." diye konuştu.

Mersin LK

LİSELERİN İSYAN ATEŞİ

Alanlarda özgürlük ve isyan ateşini yakmak, liseli gençliğin içinde barındırdığı enerjiyi var olan bu eğitim sistemi yerine bunun alternatifi özgür demokratik parasız ve anadilde eğitim programı olan bir eğitim sistemi hayaline kanalizetmenin gerekliliği üzerinden hareketimiz derinleşerek liselerde vücut bulmaya başlamıştır.

Türkiyedeki eğitim sistemini ele aldığımızda baştan aşağı bir değişiklik yapmamız gerekliliği ile karşılaşırız. Şu anda var olan ve içerisinde bulunduğumuz eğitim sisteminin rolünün sermayeye itaat ettiğinin farkındayız.

İlkokuldan üniversiteye kadar çeşitli şekillere bürünerek gelip önümüze dayatılan itaatkar sömürü politikalarına karşı bizler, bulunduğumuz konumda bu çürümüş eğitim sisteminin alternatiflerini üretmeyi önümüze hedef koyup akıntıya karşı Liseli Kıvılcım olarak harekete geçtik.

Alanlarda özgürlük ve isyan ateşini yakmak, liseli gençliğin içinde barındırdığı enerjiyi var olan bu eğitim sistemi yerine, bunun alternatifi özgür, demokratik, parasız ve anadilde eğitim programı olan bir eğitim sistemi hayaline yönelmek gerektiği üzerinden, hareketimiz derinleşerek liselerde vücut bulmaya başlamıştır.

Kendi kimliğinin, karakterinin ve içinde taşıdığı enerjinin farkında olmayan gençler yetiştirmek, sorgulamayan ve verilen alıp ezberleyen bir gençlik yaratma hevesinde olan sermayenin güdümündeki eğitim sisteminin programı ile liselerde her gün yüz yüzeyiz.

Sermayenin Liselere Getirdiği: Geleceksizlik

Öğrencilerin birbirlerine yabancılaşmasını ve yarış haline girmesini iste-

yen bu sistem, dershanelerle iş birliği içerisinde sömürü ağlarını genişletme çabasında. Dershane sömürüsü ise, öğrencinin üzerine kara bulut gibi çöken, öğrenci velisinin cebindeki liralara hunharca sömüren ve örümcek ağlarını sinsice ören bir örümceğe benziyor. Öğrencinin ise ÖSS denilen illeti kazanabilmesi içinse dershanelere baş vurması kaçınılmaz oluyor.

Eşit olmayan ve öğrenciyi ÖSS ile geleceğinin belirlenmesinin isteyen sömürü ağını kısaca irdeleyecek olursak, diyelim ki bir öğrenci hem koleje, hem en kaliteli dershaneye hem de ayrıyeten özel hocalar ile ÖSS'ye hazırlanırken, yoksul tabakadan gelen bir öğrenci bu imkanlara erişemeyeceği için tek başına bu geleceksizlik getiren ÖSS'ye hazırlanması gerekiyor. Şimdi soruyoruz, sizce aynı sorular ile karşılaşacak bu iki öğrenci eşit koşullarda mı hazırlanıyor bu geleceksizliğe?

Liseli Kıvılcım'ın ise yol alırken bu alanın eşitsizliğinin farkındalığına varıp alternatiflerini üretmek yol alması kaçınılmaz bir görev olarak önümüzde duruyor ve liselerde vücut bulabilmek ve bu sistemin ağlarını bozabilmek için liseli alanında öğrencilerin üzerinde geniş etkiler yaratarak yol alıyoruz. Geçmişinde getirdiği bir sürü tecrübe ile gerek Erdal Erenler, gerek Necdet Adalılar, gerekse Latifecilerin liselerdeki çıkışlarını yaratarak hayal ettikleri eşit parasız özgür ve demokratik liseleri inşa etmek gerekiyor.

Liseli Kıvılcım'ın ise yol alırken bu alanın eşitsizliğinin farkındalığına varıp alternatiflerini üretmek yol alması kaçınılmaz bir görev olarak önümüzde duruyor ve liselerde vücut bulabilmek ve bu sistemin ağlarını bozabilmek için liseli alanında öğrencilerin üzerinde geniş etkiler yaratarak yol alıyoruz.

Alternatif Lise Arayışı...

Alternatif lise talebimizi dillendirirken var olan bu sistemin köklü bir şekilde değişmesi gerekliliğini dile getiriyoruz. Her öğrencinin eşit bir şekilde ve kendi hayatını kendisinin şekillendirebileceği bir eğitim sisteminin peşindeyiz. Bu hedefe ulaşmaya çalışırken liselerdeki gençleri baz alıp, öğrencinin kendi içinde saklı bulunan enerjisini politikleştirmeye çalışıyoruz. Bizlere biçilen rolleri hiçbir şekilde kabul etmiyoruz ve etmeyeceğiz.

Bu yönelimde yol alan öğrenciler üzerinde ise sistemin kolluk kuvvetlerinin yoğun baskılarıyla liseli arkadaşlarımız yoğun baskılar altında kalıyor. Polisin uyguladığı yöntem ise okulda müdür ile işbirliği içerisinde girerek öğrencinin üzerindeki baskısını aileyi de içerisine çekerek sürdürüyor. Öncelikle biz öğrencilere ilk sahip çıkacak olan ailelerimizin üzerine de karabulut gibi çöken bu eğitim tacirlerinin uşakları, bizleri karalayan tarzda ailelerimizi 'oğlunuz/kızınız kötü işler yapıyor, yakında okuldan atılacaklar' tarzında etkilemeye çalışıyorlar. Ailelerimiz ise kendi içlerinde barındırdıkları koruma iç güdülerıyla hareket ettiklerinde bizlerin üzerindeki baskılar bu sefer de

aileler üzerinden vücut buluyor.

Öncelikle bizler bu yanılığın ortadan kaldırabilmesi için ailelerimize gerek hayallerimizden gerekse bu çürümüş sistemin soyguncularından kurtulmak amaçlı yaptığımız her çalışmada karşımızda değil, yanımızda olmaları gerekliliğini önümüze görev olarak koyuyoruz. Baskılar bizleri yıldırma-yacaktır ve sistemin bu oyunları boşa çıkacaktır.

Her zaman sınav kaygısıyla yaşayan öğrencilerin üzerine karabasan gibi çöken sınavlar hayatımızı alt üst ediyor ve etmeye devam ediyor. Psikolojik açıdan ruh sağlığını tehdit eden, öğrencinin sağlığının bir önemliliğini önemsemeyen eğitim tacirlerinin umurlarında olan tek şey, ceplerine dolacak liralara fazlalığıdır. Oysa ki liseli bir öğrencinin hayal gücünün sınırlarını düşünsenize. İşte tam bu noktadan hayallerimizi çalan bu tacirlerin boğazlarına sarılmanın tam zamanıdır. Yaklaşan 1 Mayıs'ın alanlardaki coşkusuna katılacağı tüm taleplerimizi tek bir ağızdan haykıracağız. Sıralardan sokağa kıvılcımı bir yangına, isyana dönüştürecek bu 1 Mayıs'ta alternatif eğitim hayalimizden vazgeçmeyeceğimizi haykıracağız.

BOLOGNA BURNS

Alp Kayserilioğlu

Güzel Sanatlar Akademisi, 20 Ekim 2009 tarihinde, üniversite öğrencileri tarafından “Neo-liberal idarenin yeniden demokratikleştirilmesi” talebiyle, Rektörlüğün keyfi “Bologna” uygulamalarını protesto etmek amacıyla işgal edildiğinde, kimse bunun sonuçlarını tahmin edemiyordu.

Aynı günün akşamında çeşitli bölümlerden (Uluslararası İlişkiler, Felsefe, Siyasal Bilgiler vs.) öğrenciler, dayanışmalarını göstermek amacıyla işgal altındaki Güzel Sanatlar Akademisi'nin konferans salonunda toplandılar. O akşam toplantısında, diğer öğrencilerin de hoşnutsuzluklarını kapsayacak ve duyuracak şekilde protestoları yayma kararı alındı ve 22 Ekim Perşembe gününde bir gösteri yapılması kararlaştırıldı. Bu aşamada özellikle Siyasal Bilgiler ve Uluslararası İlişkiler öğrencileri öne çıktılar ve sabah 7'ye kadar gösteri için yazılan bildirisi için çalışıldı.

Sonra ortaya şaşırtıcı bir sonuç çıktı: 22 Ekim Perşembe günü yapılan gösteri saat 12 civarında, Avrupa öğrenci hareketinde alışıldığı gibi 100-200 arasında kişinin katılımı ile başladı. Ancak öğleden sonra katılımın hızla

artmasıyla, gösteri 1000-1500 arası öğrencinin Viyana Üniversitesi'nin en büyük amfisini (Auditorium Maximum) işgali ile sonuçlandı.

Ardından Avusturya'da (Viyana, Graz, Salzburg, Linz, Innsbruck, Klagenfurt) ve Almanya'da (Heidelberg, Münih, Potsdam, Darmstadt vb.) üniversite işgalleri, bir yangın gibi yayıldı; işgal altındaki Hırvatistan ve Yunanistan üniversitelerinden dayanışma mesajları geldi.

Tüm işgaller zamanla sonlanırken (Viyana'daki Auditorium Maximum işgali Noel'den kısa bir süre önce Aralık son haftasında sonlandı), hareket reform söylemleriyle yumşadı ve başlarda oluşan otonom ruhu boğuldu. Geçtiğimiz günlerde “bologna-burns” protestoları ve 11 Mart 2010'da başlayan hafta ise, başlardaki ruhun sadece zayıf yansımalarını taşıyordu. Ancak, kendiliğinden ve planlanmamış bir kitle hareketinin oluşup sürebilmesi, kapitalist birikimin merkezlerinde var olan çelişkilerin kritik bir duruma ulaştıklarını gösteriyor. Dıştan bakıldığında o merkezlerde gözükken harmonik birliğin o kadar da harmonik olmadığı, bir spontan öğrenci hareketiyle bile açığa çıkıyordu.

Ne Yapmak İstiyorlar

Lizbon ve Bologna süreçleri, Amerikan sistemi ile AB arasındaki gelişen temel rekabetin gölgesinde kalıyor. AB, ABD nin enternasyonal hegemonyası karşısında ezilmemek ve hatta bir özel egemen duruş sağlayabilmek için, sadece para birimi, iş gücü ve sermaye mobilitesi (hareketliliği) konusunda reformlarla yetinmeyip, eğitim sektörünü de sermayenin uluslararası standardize edilebilir kâr taleplerine uyumlandırmaya çalışıyor.

Lizbon ve Bologna süreçlerinin resmi kararlarında, üniversite sisteminin Bachelor/Master sistemiyle AB seviyesinde standardizasyonu, “kârlılık”, “verimlilik” ve “rekabetçilik” kelimeleleriyle açıklanırken, pratik (Avusturya'daki) şöyle görünüyor:

- Üniversiteler kendilerini öncelikle dış kaynaklarla finanse etmelidir.
- Buna göre bütçe artık tek başına rektör veya üniversite senatosu tarafından değil, üniversite meclisi (üniversite dışından kişiler, örneğin iktisatçılar) tarafından kontrol edilmelidir.
- Bachelor/Master sistemi, kişinin kendi tercihiyle bağlı yüksek eğitim hakkını fiilen yok eden ve iş yükünü

olağanüstü oranda arttıran pek çok koşul zincirini ve görev birimlerini itihal ediyor.

- Burjuva öznenin temel erdemleri (rekabet, verimlilik, kâr gütmeye) burada geliştirilmeli ve yeniden üretilmelidir.

Eylemlerin Yorumu

Sürekli olarak politik bilinçten uzaklaştırılan ve etkisiz hale getirilen burjuva ideolojik hegemonyası altındaki öğrenci bireyleri -73 Petrol Krizi sonrası yaşanan neoliberal saldırılarla gelen toplumsal dönüşümleri bütün bağlantıları ve tümlüğü içinde göremediği ölçüde hareketin politik bilinci de çok yüzeysel kalmak durumunda kalıyor.

Kapitalist üretim süreçlerinin ortaya çıkardığı aşağılayıcı durumlar, defalarca, kişinin zorunlu olarak girdiği sınavlar, zorla girilen seminerler, rekabet ve randıman baskısı (ona kapitalist sistemdeki gereksizliğini gösteren işsizlik tehdidi vb.) vb. sebepler kişinin kendi işine yabancılaşmasıyla kendini gösteriyor.

Dolayısıyla öğrencilerin gösterisi başlarda ister istemez kendiliğinden ve plansızdı. Tümü apolitize edilmiş bir jenerasyon, ona söz verilen hakkını koparmaya çalışıyor: Kendi Öznelliğini Belirleme Hakkı!

“Bologna-burns” (Bologna yanıyor) Hareketi, bu sebeple daha işin başıydı... Ve öğrenci hareketi de diyalektiktir. Ya burjuva bireyselliğine dönüp tekil haklar kazanmaya bakar, ya da eylem içinde kendi toplumsallığını görüp başka bir yol seçer, kendi kaderinin yapıcısı olacağı bir politikleşme sürecine girer.

Tümü apolitize edilmiş bir jenerasyon, ona söz verilen hakkını koparmaya çalışıyor: Kendi Öznelliğini Belirleme Hakkı!
“Bologna-burns” (Bologna yanıyor) Hareketi, bu sebeple daha işin başıydı... Ve öğrenci hareketi de diyalektiktir. Ya burjuva bireyselliğine dönüp tekil haklar kazanmaya bakar, ya da eylem içinde kendi toplumsallığını görüp başka bir yol seçer, kendi kaderinin yapıcısı olacağı bir politikleşme sürecine girer.

ŞİMDİ ÖRGÜTLENME ZAMANI!

Bugün Genç-Sen'in gençlik mücadelesinde ne kadar önemli bir yerde durduğunu bildiğimiz için Genç-Sen'i nasıl ve hangi çizgide değiştireceğimizi tartışmamız ve Genç-Sen'e bunu tartıştırmamız önemli bir yerde durmaktadır. Yeni dönemi "müşteri değil, öğrenciyiz" diyerek geleceksizlik çalışmasını başlatan Genç-Sen, bu çalışmayı uzun süreli ve en doğru şekilde ele alırsa tekrar iyi bir çıkış yakalayacaktır.

Kapitalizmin krizinin gün geçtikçe derinleştiği, işçi sınıfının direnişlerle sesini yükselttiği bir tarihsel dönemde, üniversitelerde de neoliberal politikalar ve baskılar giderek artıyor. Peki bu kritik durumda gençlik nerede duruyor?

Sermaye, YÖK ile üniversitelere yüklediği rolleri kararlı bir şekilde uygulamayı arttıran Bologna süreciyle, eğitim sistemini merkezi üniversitelerden taşra üniversitelerine kadar standartlaştırmaya ara vermeden devam ediyor.

Sermayenin sözcüsü AKP hükümetinin biricik rektörleri de üniversiteleri bilim yuvası sıfatından çıkartıp faşist, sermayedar, baskıcı bir yapılanma haline getiriyor. Peki bu dönemde Genç-Sen üzerine düşen görevi yerine getirmek için ne yapıyor?

Pragmatik Bakış Açısı Sorgulanmalıdır

Toplumsal muhalefet hareketlerinin her zaman ön saflarında bulunan gençlik hareketinin, birleşik bir mücadele zemininde olması ve sermayenin egemenliğine karşı tek el, tek yumruk olup mücadele etmesi gerektiğinden dolayı Genç-Sen'in birtakım grupların tekelinde pragmatik bakış açısını sürdürmekte olduğu ve ne yazık ki hala bu bakış açısıyla hareket ettiği görül-

mektedir. Bu tutum ne yazık ki Genç-Sen'in örgütler toplamını geçememesine yol açmakta ve gençlik muhalefetinin sesi olması gerekliliğinden doğan Genç-Sen'i amacından saptırmakta ve işlevsiz kılmaktadır. Dolayısıyla bu durumda Genç-Sen ile örgütlenemiyor ve örgütleyemiyoruz.

Üniversite yürütme kurulundan, merkez yürütme kuruluna kadar hala kısır tartışmaların yürütüldüğü toplantılara sıkışmış ya da hiç toplanamayan organlarla Genç-Sen'in gerek örgütlenmesi, gerekse üniversite gençliğine bu alanların örgütlü bir mücadeleyle özgürleştirilebileceğini anlatması gün geçtikçe zorlaşmakta, hatta imkânsız hale gelmektedir. Gençliği sadece ÜYK ve MYK seçimlerinde oy kullanması için, bir ilden daha fazla temsilci çıkarabilmek için Genç-Sen'e üye yapmaya devam edersek, bu zihniyetin ürünü olarak da asıl amacından uzaklaşan, bürokratik, durağan dönemlere mahkûm kalan bir sendika olmaktan ileri gidemeyiz.

Sendikanın mücadelecilik bir anlayışın tersine örgütlenmesi, üyelerinin en ufak bir baskıda, soruşturmada çalışmalarını bırakması gibi kaçınılmaz bir sonucu doğurur. Bu durumda asıl tartışılması gereken Genç-Sen'in örgütlenme perspektifidir. Genç-Sen'de örgütlenmek sadece bir sendikaya üye olmak demek olmamalıdır, örgütlü bir

bilinçle neye karşı ve neden örgütlenildiğinin bilinmesi gereklidir.

Genç-Sen'i Bir Adım Öteye Taşmanın Zamanı Geldi

Bugün Genç-Sen'in gençlik mücadelesinde ne kadar önemli bir yerde durduğunu bildiğimiz için Genç-Sen'i nasıl ve hangi çizgide değiştireceğimizi tartışmamız ve Genç-Sen'e bunu tartıştırmamız önemli bir yerde durmaktadır. Yeni dönemi "müşteri değil, öğrenciyiz" diyerek geleceksizlik

çalışmasını başlatan Genç-Sen, bu çalışmayı uzun süreli ve en doğru şekilde ele alırsa tekrar iyi bir çıkış yakalayacaktır. Bizler Genç-Sen'in bu kalıplaşmış zihniyetini;

- Genç-Sen'i hala kendine gündem arayan bir sendika kalıbından uzaklaştırıp, kendi gündemini kendisinin belirlediği bir sendika haline getirmek için çalışma yaparak,
- örgütlenmenin kafa sayısı mantığında olmaması gerektiğini, öz örgütlü bilinci vermenin ne kadar önemli olduğunu anlatarak,
- iş yapmış gibi olmak için kampanya yapmak yerine, üniversiteleri birer eylemlik alanı haline getirerek değiştirebiliriz.

Bu yeni çalışma için hepimizin kollarını sıvayıp Genç-Sen'i sahiplenmesi ve en doğru biçimde şekillendirmesi gereklidir.

Sermayenin sözcüsü AKP hükümetinin biricik rektörleri de üniversiteleri bilim yuvası sıfatından çıkartıp faşist, sermayedar, baskıcı bir yapılanma haline getiriyor. Peki bu dönemde Genç-Sen üzerine düşen görevi yerine getirmek için ne yapıyor?

DÜN DE BUGÜN DE İHTİYAÇ GENÇ SEN

Dönemleri ve bu dönemlerde yaptığımız eylemleri analiz ettiğimizde, mücadelemizin yükseldiği dönemde, nasıl ki Genç Sen'in ihtiyaç olduğunu vurguladıysak, tam tersinden durgunluk dönemlerini incelediğimizde de gençliğin mücadelesi için Genç Sen'in ihtiyaç olduğunu farklı bir açıdan bakıp görmemiz ve göstermemiz gerekiyor.

Barış Özer

Geçen dönem sonunu kendi işleyişine dair tartışmalarla geçiren Genç Sen, bunun olumlu etkilerini yaz sürecinde harç zamlarına karşı verdiği mücadelede göstermişti. Bu dönemi başarılı bir şekilde geçiren sendika yakaladığı bu ivmeyle okulların açılışından itibaren yükselen bir grafik sergilemiş, olmadığı okullarda şubeler açmış, istisnasız her şubesinde üyeliklerini arttırmıştır. İşte tüm bu olumlu şartlarla birlikte ve de bu olumlu şartların sendikaya getirdiği sorumlulukla 3. Olağan Kongresi'ni örgütleyen Genç Sen; 20 Aralık'ta yaklaşık 700 kişilik bir katılımı Ankara'da, geride bıraktığımız 2 Kongreye nazaran daha "sakin" ve daha doyurucu bir kongre gerçekleştirdi.

Önceden belirlenmiş önergeler dışında salonda sunulan önergelerin tartışıldığı kongrede, Genç Sen'in henüz daha direnişlerinin başlarında olan tekel işçilerini ziyarete gitmesi şüphesiz o güne dair konuşabileceğimiz en anlamlı olaydı. Öte yandan yeni döneme dair nasıl bir yol izleneceği, yerlerde tabanın söz, yetki, karar mekanizmasının nasıl işletileceği üzerine tartışmaların yürütüldüğü kurulda, kuruluş aşamasını geride bırakan Genç Sen'in artık var olduğu alana kampüse kendi duruşunu, kendi rengini daha kalıcı ve sağlam bir şekilde ifade etmesinin koşulları tartışıldı. Bölge temsilciler meclisinin ayda bir toplan-

masına dair sunulan tüzük değişiklik maddesinin kabul görmesi yerellerin işleyişe daha hızlı adapte olması bakımından atılmış önemli bir adımdır.

Şüphesiz ki sendikanın var olduğu alana, kampüse kendi rengini daha kalıcı bir şekilde vermesinden ve öğrenci gençliğin özörgütülüğü olmasından söz ediyorsak, yerelleri sendikanın işleyişine kattığımız ölçüde bunu gerçekleştirmiş oluruz. Öte yandan pre-sendikalist sektörel örgütlenme önergesinin oylanması, gene bahsettiğimiz alana özgü örgütlenme anlamında ileriki dönemde sendikaya yön verecek önemli, altı çizilmesi gereken bir karar.

Genç Sen'in Tekel Direnişi Sınavı

Önümüzdeki dönemde izleyeceği politik hatta dair kararların ve tartışmaların yürütüldüğü, önemli hedeflerin koyulduğu kongreden sonra beklenen yüksek bir tempoyla yeni döneme girişin aksine başta Tekel Direnişi ve diğer illerde işçi direnişlerine rağmen Genç Sen bir durgunluk dönemine girmiş ve bu süreci başarılı bir şekilde işleyememiştir. Bunu gerek Tekel Direnişi devam ederken Genç Sen'in bu konuya dair, kendi gücüne nazaran daha cılız bir şekilde sözünü söylemesi bakımından gerekse 4 Şubat Genel Grevinde alanlardaki katılı-

mının düşük olmasından dolayı söyleyebiliriz. Sendika nezdinde bu durgunluğun sebepleri sorgulanmalı, işçi direnişleriyle öğrenci gençliğin sendikası biz Genç Sen'in kurduğu ilişki gözden geçirilmeli, ve işçi öğrenci dayanışmasının yükseltilmesinde izlenecek yol şüphesiz ki masaya yatırılmalıdır.

Tekel Direnişi devam ederken biz öğrencilerin sendikası bunu ne kadar kampüsün, öğrenci gençliğin gündemine soktuk ve bu yönde ne kadar çaba gösterdik. Kendi kampüsünde, sınıfında bunu gerçekleştirmek, bugün Genç Sen'in işçilerin ve kamu emekçilerinin eylem ve grevlerinde üstüne düşen görevdir. Ve bu eylemlerle olsun grevlerle olsun kurduğu dayanışma ilişkisi bu bağlamda olmalıdır. Bu dayanışma şeklini gerçekleştiremediğimiz noktalarda, nitekim son süreçte öyle oldu, ve bir şekilde durgunluğa sebep oldu. Genç Sen'deki bu durgunluk genel anlamda öğrenci gençliğin mücadelesinde de durgunluğa neden olmuş, geçen bu süreç sadece Genç Sen nezdinde değil genel anlamda öğrenci gençliğin nezdinde de durgun geçmesine sebep olmuştur.

İşçi-Öğrenci Dayanışması

İşte tüm bu dönemlere dönüp baktığımızda, gerek yaz döneminde harç zamlarına karşı sokakta verilen mücadele süreci, gerekse Genç Sen'in içinden geçtiği durgunluk bir kez daha sendikal mücadelenin gerekliliğini, Genç Sen'in öğrenci gençlikle bağ kurmada ne kadar önemli bir araç olduğunu bize açık şekilde gösteriyor. Nasıl akademik ve ekonomik talepler doğrultusunda mücadelemizi yükseltip öğrenci gençliğin nezdinde kitleleşmeyi başardıysak işçilerin ve kamu emekçilerinin grev ve eylemleri döne-

minde sözümüzü alanda söyleyip işçi-öğrenci dayanışmasını büyütmeliyiz.

Bu doğrultuda sokakta verilen mücadeleyi kampüslerde, dersliklerde öğrencilerin gündemi yapmak, tıpkı 25 Kasım Genel Grevinde boykota gitmemiz gibi başlıca görevimiz olmalı. Bunu yaparak sendika olarak hem bu süreçleri kaçırmamış, sürece dair sözümüzü söylemiş oluruz hem de sınıf mücadelesiyle, gençlik hareketinin mücadelesini ortaklaştırmış oluruz.

Kampüste Genç Sen'e Acil İhtiyaç Var

Dönemleri ve bu dönemlerde yaptığımız eylemleri analiz ettiğimizde, mücadelemizin yükseldiği dönemde, nasıl ki Genç Sen'in ihtiyaç olduğunu vurguladıysak, tam tersinden durgunluk dönemlerini incelediğimizde de gençliğin mücadelesi için Genç Sen'in ihtiyaç olduğunu farklı bir açıdan bakıp görmemiz ve göstermemiz gerekiyor. Yani dün ihtiyaç olan Genç Sen'in, bugün de aynı aciliyetle ihtiyaç olduğunun altını çizmek gerekiyor. İşçi direnişleriyle sınıf mücadelesinin yeniden hareketlilik gösterdiği bu dönemde sendikal faaliyet yürüten biz Genç Sen'lilerin sınıftaki bu hareketliliği kendi alanında, kampüslerde tüm gücüyle gündemleştirip, işlemesi bugünün bize yüklediği bir sorumluluktur.

Genç Sen bu dönemde sorumluluklarının farkına varmalı boş bıraktığı alanlara yönelip Genç Sen'i tekrar layık olduğu yere getirmelidir. Bu yeni dönem yeni hedefler ve bu hedefler doğrultusunda bize yeni görevler düşüyor. Hedefimiz Genç Sen'i yeniden daha etkin kılmak, görevimiz ise bunu gerçekleştirmek için gereken "ham-maliyeyi", gereken çalışmayı yapmak olacaktır.

Nasıl akademik ve ekonomik talepler doğrultusunda mücadelemizi yükseltip öğrenci gençliğin nezdinde kitleleşmeyi başardıysak işçilerin ve kamu emekçilerinin grev ve eylemleri döneminde sözümüzü alanda söyleyip işçi-öğrenci dayanışmasını büyütmeliyiz.

TAŞRADA GENÇLİK HAREKETİ

Öğrenci hareketinin kitle tabanını oluşturan işçi ve emekçi çocukları, taşradaki sosyo-kültürel yoksunluğun getirdiği boğucu ve apolitik bir öğrenci yaşamına sürükleniyor. Bu durum üniversitelerdeki niteliksiz, bilim dışı ve ezbere dayalı eğitim sistemiyle birleşince taşradaki gençlik sorunu daha da derinleşiyor.”

Seçil İçcan

12

Mart Muhtırası ve 12 Eylül 1980 darbesi ile faşist yüzünü tamamen gösteren devlet, öğrenci muhalefetini sindirme politikalarına bugün de üniversitelerdeki neoliberal politikaları arkasına alarak ve hızla devam etmektedir.

Özellikle taşra üniversitelerinde bu baskı ve sindirme politikaları daha şiddetli olmakta ama öğrenci muhalefetinin sesini bastıramamaktadır.

Bu Sesin Taşra Üniversitelerindeki Yankısı Nasıldır?

Üniversite eğitimi gün geçtikçe yaygınlaşıyor. Yeni açılan üniversiteler ve arttırılan kontenjanlar neticesinde yüz binleri bulan öğrenci kitlesinin büyük çoğunluğu taşrada öğrenim görüyor. Bu öğrencilerin çoğunu işçi ve emekçi kökenli ailelerin çocukları oluşturuyor ve yine çoğunluğu çalışarak okumak zorunda kalıyorlar.

Öğrenci hareketinin kitle tabanını oluşturan işçi ve emekçi çocukları, taşradaki sosyo-kültürel yoksunluğun getirdiği boğucu ve apolitik bir öğrenci yaşamına sürükleniyor. Bu durum üniversitelerdeki niteliksiz, bilim dışı ve ezbere dayalı eğitim sistemiyle birleşince taşradaki gençlik sorunu daha da derinleşiyor.

Neoliberal politikalarla şirketleştirilen taşra üniversiteleri hem öğrenciyi müşteri olarak gören yanı sıra, hem de verilen eğitim ve öğretimin niteliksiz tarafıyla -azımsanmayacak kadar öğrencisi olduğu da göz önüne alınırsa- gençlik hareketine çok müsait bir alanda duruyor.

Gelin görün ki, taşra üniversitelerinde jandarmanın, polis, sivil faşistlerin, ÖGB'nin, ülkücü tabandan yetişmiş akademik kadronun ve üniversite yönetiminin de bir bileşeni olduğu faşist bir cepheyle karşılaşılıyor ve bu cephe, soruşturma-gözaltı terörünü kullanarak taşrada sesini yükselten devrimci-ilerici gençleri susturmak için var gücüyle çalışıyor. Yakın zamanlarda Eskişehir'de yaşanan ÖGB

saldırısı ve mevcut hükümetin atadığı rektörün anti demokratik uygulamaları bu baskıların dozunun büyük şehirlerdeki üniversitelerde de nasıl arttırılmaya çalışıldığının bir göstergesidir.

Taşra Üniversitelerinin Karanlık Yüzü: Polis

Taşra üniversitelerinde devrimci olmak bir yandan sesinizin kısık olmasıyla eşdeğerdir. Buralarda rektör kraldır! Polis de her türlü tiranlığın kuklalığını yaparken kimseden çekinmez. Polisin şımarıklığı, kazanılmış haklarımızla alay edişi; elbette inancımızı keskinleştirmekten ve faşizmin çıplaklığını görmekten başka işe yaramaz...Basın açıklaması yapmak bile taşrada başlı başına bir iştir. Ayrıca Türkiye'nin taşra şehirleri öyle yazısız bilinmez kanunlarla yönetilir ki insan çileden çıkar..Gece 9 'dan sonra dışarıda dolaşıyorsanız size kimliğiniz sorulur; başka bir ülkede sanırsınız kendinizi..Polis kimseyi dışarıda görmek istemez geceleyin. Gece "kara adamlarıdır" taşrada. Ülkenin metro-pollerinde ve başkentinde atılan demokrasi nutuklarının esamesi bile okunmaz buralarda... Biz devrimci gençler her geçen gün mücadelemizi bunları görerek ve bilerek öreriz.

Taşra Üniversitelerinin Karanlık Yüzü: Polis

Kolluk kuvvetlerinin ve sivil faşistlerin faaliyet yürüten devrimci öğrencileri pasifize etme çabalarının yanında, üniversite içinde akademik personel tarafından uygulanan psikolojik şiddet, kemalist-ulusalcı-şoven söylemlerle birlikte yükselen devrimci sese kulak verme hususunda politizasyon sorunu olan gençliğe gözdağı veriyor ve özgürlük korkusu yaratıyor. Bahsettiğimiz faşist cephe, yarattığı apolitik gençliği de -fiilen olmasa da- duyarsızlaştırarak yanına alıyor.

Devletin yarattığı toplumsal paranoyanın da etkisiyle bu faşist cephe, meşruluk kazanıyor. Baskılara karşı yapılan hukuki girişimler sonuçsuz bırakılıyor.

Basın açıklaması yapmak bile taşrada başlı başına bir iştir. Ayrıca Türkiye'nin taşra şehirleri öyle yazısız bilinmez kanunlarla yönetilir ki insan çileden çıkar..Gece 9 'dan sonra dışarıda dolaşıyorsanız size kimliğiniz sorulur; başka bir ülkede sanırsınız kendinizi..Polis kimseyi dışarıda görmek istemez geceleyin. Gece "kara adamlarıdır" taşrada.

Yine aynı cephe, muhafazakâr bir tutum sergileyerek de halihazırda gerici olan halkın desteğini alıyor.

Devlet tarafından öylesine sistematik bir baskı terörü geliştirilmiştir ki, devrimci-ilerici gençliğin üniversite içinde bir öğrenci hareketi yaratmak olan misyonu faşist cephe ile mücadeleye evriliyor. Burada hareketi örgütleyenlerin yaptığı hatalardan biri baskıları içselleştirmek, diğeri ise faşizmi sıradanlaştırmaktır. Bu iki cephe arasında devrimci ilerici gençliğe önderlik edecek olan bizler, gençlik muhalefetini en doğru noktaya taşımalı ve bu cephelerden uzak durarak mücadele içinde faşizme karşı da ses yükseltebilmeliyiz.

Öğrenci hareketini örgütleyen gençler olarak bize her yerden saldıran sisteme karşı kararlı ve sağlam bir duruş sergileyip hareket alanımız olan üniversitelerde güçlü ve etkili bir yönelim oluşturmanın koşullarını zorlamalıyız. Biz devrimci gençlerin bu yönelimi oluştururken bulunduğumuz şehrin öz-

nel şartlarını gören bir yerden politika üretmemiz gerekir. Politik ajitasyon ile yapılan baskıları teşhir ederek bütün bu sindirme politikalarını birer propaganda aracına dönüştürmek gerekir.

Faşizme Karşı Mücadelenin Gıdası Devrimci Dayanışmadır!

Taşrada bizi faşizmin boğuculuğundan ve baskısından kurtaracak yegâne yol devrimci dayanışmadır.

Sindirme politikalarının bu kadar yoğun yaşandığı taşra üniversitelerinde baskı altında geliştirilen dayanışma ruhunun da etkisiyle dostluk bağları çok güçlüdür. Bu güç bazı kritik dönemlerde örgütsel mücadelede sorunlar yaratabilmektedir.. Bu sorunlarla karşılaşmamak için baskı ortamında gelişen bu dostluk ilişkilerini yönlendirecek; yani bu kitleye yön verebilecek militan kadroların taşra üniversitelerinde artması gerekmektedir.

Özgürlükçü Gençlik 1. Konferansına Giderken...

ÖZGÜRLÜK İÇİN BİR ADIM DAHA!

Bahar mevsimi toprağın ölü katmanlarının canlanan doğayla beraber çatlamasını simgeler.

Coşku verici bir canlılık ve hazırlıklar görkemli bir 1 Mayıs'ta ete kemiğe bürünür. 2010 Mayıs'ı bize bununla birlikte, bir ilki gerçekleştireceğimiz önemli bir eşiği ifade ediyor. Baharın doğurgan gücüne kızıl cemreler düşürecekimiz konferans süreci için kolları sıvıyoruz.

Ulaş Taştekin

Sistemin saldırıları karşısında gençliğin içinde bulunduğu çıkmazlara alternatif üretmenin odağı olarak Özgürlükçü Gençlik'in bugüne kadar attığı tohumların büyüüp yeşermesi, artık dostlarımıza umut ve güven verirken, düşmanlarımız estirdiğimiz rüzgarın uğultusundan tedirgin olmaya başlıyorlar.

İçinde bulunduğumuz aşamada, 2006'da başlayan yolculuğumuz ardında bıraktığı pek çok deneyimin ışığında yeni adımların ve hamlelerin eşiğinde bulunuyor. Bugüne kadar yaptığımız kamplar, eğitimler ve eylemler sonucunda biriktirdiklerimiz yeni tartışmalar dahilinde anlamlandırılmaya ihtiyaç duyuyor.

15-16 Mayıs tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştireceğimiz konferansımız, örgütsel olarak içinde bulunduğumuz bu ihtiyaç dahilinde şekilleniyor.

Sistemin dört koldan saldırıları karşısında, nasıl bir perspektif dahilinde çalışma yürüteceğimizin tartışmasını sık sık yürüttük. Bu tartışmalar, rotamızı belirlememizde hem çeşitli sapmaların olmaması, hem de bugününün ihtiyacı olan mücadele biçimlerini belirleyebilmemizde büyük katkı sağladı.

Gençlik Sermayenin Bataklığına Çekilmek İsteniyor

Üniversitelerin öğrenciler açısından kamusal bir "kurtarılmış alan" olmaktan uzaklaştığı, her geçen gün şirketlerle daha haşır neşir hale geldiği, bunun bir sonucu olarak gençliğin sınıfsal olarak hızla işçileştirildiği bir dönüşüm sürecinin adımları sermaye tarafından atılıyor.

Kariyer günleri, teknoparklar, çeşitli projelerle gençlik teslim alınmaya çalışılıyor.

Bir yandan insanlara bu gül bahçeleri vaadedilirken, bunun öyle ucuza olmayacağı da hatırlatılıyor. İnsanlara gül bahçesi olarak vaadedilenlerin altında yatan ise insan ihtiyacı değil sadece ve sadece piyasanın karlılık getirici kurallarının uygulanması.

Bu adımların hayata geçirilebilmesinin en önemli yolu ise bu çok "meşru" oyunu bozmak isteyenlerin bir biçimde etkisiz hale getirilmesinden geçiyor.

Daha Kitleysel ve Daha Militan Bir Mücadele!

Eğitim, piyasanın ihtiyaçları doğrultusunda piyasaya paralel olarak şekilleniyor. Dolayısıyla sistem karşısında bir bayrak gibi dalgalandırdığımız anti-kapitalist bakış açımızın karşısında durduğu -cinsiyetçilik, doğanın tahrip edilmesi, militarizm vb.- öğelerin neredeyse bütün uzantıları eğitimin örgütlenişinde ve gençliğin içine çekilmeye çalışıldığı bataklıkta mevcut durumda.

Mücadelemizi en başından beri yaşadığı anı politikleştirip, bütünle sağlıklı bir ilişki kurabilen bir tarzla tarif ettik. Alternatif bir gençlik, alternatif bir üniversite ve alternatif bir lise anlayışı her zaman kendilerinden fazlasını gereksinen talepler oldu ve karşısında adres olarak sistemin bütününü buldu. Dolayısıyla başta Türkiye'deki olmak üzere, tüm dünyadaki emekçilerin ve ezilenlerin gündemlerini kendi gündemimiz kabul ettik.

Kürt, Arap, Ermeni bütün ulusların, Alevi, Sünni, Hristiyan bütün inançların kardeşçe yaşamını, toplumsal cinsiyet rolleri karşısında kadın kurtuluşunu, kültürel yozlaşma karşısında alternatif bir kültür-sanat paradigması ör-

meyi, doğanın talanına karşı ekolojik bir mücadele perspektifini temel aldık.

Özgürlükçü Gençlik Sistemi Alt Etmek İçin Mücadeleye Çağırıyor

Bütün bunların yol göstericiliğinde konferansımızı hem bir gençlik örgütü olarak kendi konumlanışımızı değerlendireceğimiz, hem de karşısında mevzilendiğimiz güçlerin konumlanışını tahlil edeceğimiz bir platform olarak tasavvur etsek yanlış bir tanımlama yapmış olmayız.

İçinde bulunduğumuz durum itibarıyla gerek sistemle kurduğumuz ilişkinin gerilimi gerekse ulaştığımız olgunluk düzeyi Özgürlükçü Gençlik'i mevcut durumun nesnelliğini analiz etmeye ve bu doğrultuda gerekli yönelimleri belirleme gereksinimiyle karşı karşıya getiriyor.

Sermayenin içinde bulunduğu ekonomik kriz, iktidarın içinde bulunduğu siyasi krizle birleşince krizin yönetilememesi riskine karşı hazırda bekletilen "sopa"nın her fırsatta meşru taleplerimiz karşısında başımıza vurulması tehdidiyle yıldırılmaya çalışılıyor. Görülen o ki; hayat, mücadele ateşinin harlanacağı günlere gebe.

Bu konferansı, sistemin yarattığı anafollara karşı mücadelemizi daha kitleysel ve daha militan bir eksene yerleştirmemizde önemli bir milat olarak görmemiz gerekiyor. Akıntıya karşı yolculuk ivme kazanarak sürü-

yor. Artık daha usta yüzmeyiz, kulaçlarımızı daha ciddi bir öz disiplinle atmamız gerekiyor.

Hayat karşısında hata yapma şansımızın azalması kendimizi daha ciddi ve ne yaptığımızı bilen, aynı zamanda da kararlılığından bir adım geri atmayan bir eksene yerleştirmemizi zorunlu kılıyor. Biriktirdiklerimizi şekillendireceğimiz önemli bir uğrak olarak konferans hazırlık sürecini bu konsantrasyonla öreceğiz.

Konferansı bir ya da birkaç "gün"le sınırlı bir toplantı olarak değil; hem öncesi, hem de sonuçları bakımından çeşitli sorumluluklar yükleyen bir "süreç" olarak ele almak gerekiyor. Aynen dünden bugüne bu konferansı hazırlayan süreç gibi, bugünden konferansa kadar geçecek zaman dilimi, fırsatları doğru biçimde değerlendirmek bakımından önem taşıyor. Bu süreçten beklentimiz olan gerçekçi ve devrimci hedefleri ancak öncesinde yapacağımız bir çalışmayla gerçekleştirebiliriz.

Bahar mevsimi toprağın ölü katmanlarının canlanan doğayla beraber çatlamasını simgeler. Coşku verici bir canlılık ve hazırlıklar görkemli bir 1 Mayıs'ta ete kemiğe bürünür. 2010 Mayıs'ı bize bununla birlikte, bir ilki gerçekleştireceğimiz önemli bir eşiği ifade ediyor. Baharın doğurgan gücüne kızıl cemreler düşürecekimiz konferans süreci için kolları sıvıyoruz.

Kıvılcım Yürekte,
Özgürlük Kavgada!

**Akıntıya karşı yolculuk ivme kazanarak sürüyor.
Artık daha usta yüzmeyiz, kulaçlarımızı daha ciddi bir öz disiplinle atmamız gerekiyor.**

BARIŞA KÖPRÜ OL!

30 Ekim 2009, Cuma
Saat: 19.30-23.30
Bostancı Gösteri
Merkezi

Mogolier, Bulutsuzluk Özlemi, Onur Akın, İlay Akkaya
Vedat Sakman, Melike Demirağ, Diyar, Emin İğün
Fehat Tunç, Muzaffer Özdemir, Haluk Çelgin, Çiçek Yeşilbaş
Edip Akbayram, Yasemin Göksu, Mazlum Çimen, Rojda
Sunucu: Gülşen Tuncer, Girişim Sözcüsü: Cemal Ersöz

GENÇ SEN BARIŞA KÖPRÜ OLACAK

Eski bir hikaye yeniden anlatılmaya başlanıyor. Anlatanlardan devralınan bayrak umutla ve sorumlulukla ileri doğru taşınıyor. Devrimci Gençlik Köprüsü yeniden inşa ediliyor.

Ali Tektaş

Barışa Köprü Projesi geçmişin mirasına sahip çıkan Kürt sorunu üzerinden taraf olanların bir araya gelmesi ile gündeme geldi. İstanbul'da onlarca sanatçının katılımıyla gerçekleştirilen konserde binler bir araya gelerek hep bir ağızdan kardeşlik türküleri söyledi. Konserden elde edilen gelirle köprünün yapılması planlanıyor. Öğrenci Gençlik Sendikası olarak biz de projede yer alan kurumların arasına dahil olarak tarafımızı seçmiş olduk. Şimdiye değin proje ile kurduğumuz ilişki zayıf olsa da bundan sonrası için umutluyuz.

Eski bir hikaye yeniden anlatılmaya başlanıyor. Anlatanlardan devralınan bayrak umutla ve sorumlulukla ileri doğru taşınıyor. Devrimci Gençlik Köprüsü yeniden inşa ediliyor.

Türkiye toplumsal muhalefetine ideolojik, teorik, politik alanda zemin sağlayan 68 hareketinin öncülüğünde yakılan barış fişeği hala gökyüzünü aydınlatıyor, bilinçlerimize umut saçıyor.

1969 senesinde dönemin devrimci üniversiteleri, yapımı gündemde olan Boğaz Köprüsü'ne karşı 'Boğaz'a değil Zap'a köprü' diyerek Hakkari'ye doğru yola çıkarlar. Bir yanda olağanca zenginliğiyle İstanbul ve İstanbul'a yapılan yatırımlar bir yanda da Zap suyunda köprü olmamasından kaynaklı ölen insanlar! Che'nin yolundan gitmiştir devrimci gençler. Che de arkadaşlarının oturduğu mahallelerin olanaksızlıklarla kendi yaşam alanlarının olanaklarla dolu olduğunu görünce mahallesinde bulunan lambalarıkıra kıra dönmüştür eve bir akşam üstü. Genç Che kendi imkanlarına başkalarının da sahip olması gerektiğine inanmış fazladan birşeyi kabul etmeyerek kendi yolculuğunun önünü açmıştır. 68 Gençliği de yaşadıkları şehirlerin imkânını hep gözardı edilmiş coğrafyanın sömürülmesi üzerinden yapıldığını bilecek sınıfsal temelde tercihlerini yapmışlardır.

Zap Köprüsü 1999 senesinde bombalanarak ortadan kaldırılmıştır. Köprü'nün temeline atılan bomba aslında devrimci gençlerinin amacına yapılmış bir saldırıydı. Kürt sorununda çözümün resmi ideolojinin dayattığı imha ve inkar üzerinden değil halkların birbirini kucaklamasından barış ve kardeşlikten geçtiğini bilen genç yürekler Zap'a aynı zamanda bir kardeşlik köprüsü inşa etmişlerdi. Bugün de eklemek gibi su gibi barışa ihtiyacımız var.

Bir yandan açılım tartışmaları sürerken diğer yandan Kürt halkı üzerindeki baskılar artmaya devam ediyor. 12 yaşında bedenine 13 kurşun sıkılarak öl-

dürülen Uğur Kaymaz, havan topu ile katledilen Ceylan Önkol, Enes, Ata, Aydın Erdem... Bir yanda seçimler diğer yanda seçilenlerin art arda dizilmiş kelepçeli fotoğrafları. Oysa en çok biz karşı çıkmalıyız Aydın kardeşimizin öldürülmesine. Eğer batıdan hayır diyemezsek orada anaların gözyaşları hiç dinmeyecek.

Barışa Köprü Projesi geçmişin mirasına sahip çıkan Kürt sorunu üzerinden taraf olanların bir araya gelmesi ile gündeme geldi. İstanbul'da onlarca sanatçının katılımıyla gerçekleştirilen konserde binler bir araya gelerek hep bir ağızdan kardeşlik türküleri söyledi. Konserden elde edilen gelirle köprünün yapılması planlanıyor. Öğrenci Gençlik Sendikası olarak biz de projede yer alan kurumların arasına dahil olarak tarafımızı seçmiş olduk. Şimdiye değin proje ile kurduğumuz ilişki zayıf olsa da bundan sonrası için umutluyuz. Temmuz ayında hayata geçirilmesi düşünülen projeye kadar çeşitli özgün fikirler etrafında çalışmalar örgütlemek, binlerce öğrenci arkadaşımıza Zap Köprüsü'nün tarihini anlatmak, yüzlerce arkadaşımızı Hakkari'ye götürmek boynumuzun borcu.

Genç Sen kurulduğu günden bu yana onlarca öğrenci sorununa müdahil olan/ müdehale eden pozisyonda kendini vretti. Gün geldi harçlara yapılması düşünülen % 500 zammı geri

çektirmek için sokakları zapt etti. Gün geldi Aleksi için eylemler gerçekleştirildi. Formasyon hakkı için Denizli'de kampüsleri doldururken Anadolu Üniversitesi üzerinde estirilen faşist baskılara karşı yılmadan direniyoruz. Öğrenci sorunları temelinde çalışmalar yürüten sendikamız akademik demokratik taleplerden biri olan Anadilde Eğitim hakkı için kendi iç tartışmalarını yürüterek kapsamlı çalışmalar yapma kararı aldı. Tutarlı bir politik hat inşa etmek ve hak kazanmaya kilitlenmek yürüttüğümüz faaliyetin ana konusu olmuş durumda. Bir yandan Anadilde Eğitim hakkı için çalışmalar yürütmek diğer taraftan sorunun temeline dair düşüncelerimizi politik çalışmamızın konusu haline getirmemiz gerekiyor şüphesiz. İşte tam da bu noktada Türk ve Kürt gençlerini, Arap, Laz, Çerkez gençlerini, batı ile doğunun gençlerini bir araya getirmek hedefi günün anlamına uygun bir hattı ifade ediyor. Tarihsel bağını kuvvetli bir şekilde kurduğumuz aynı zamanda bugüne dair sözümüzü de söylediğimiz bir çalışma olacak Barışa Köprü.

Uzak diyarlara doğru bir yolculuğa çıkıyoruz. Amacımız kardeşliğe dair örnekler yaratmak. Tekel çadırlarında birçok ulustan işçinin kurduğu dostluğun örneğini kampuslerde yaratmak.

Yolumuz açık Olsun...

BİR HALKIN ÇOCUKLARI

Kayhan Nar

Bir halk, yıllardır savaş içerisinde yaşamını sürdürmeye çalışıyor, köyleri boşaltılıyor, toprakları talan ediliyor, evleri yakılıyor. En önemlisi dili, kültürü, varlığı yok sayılıyor, inkâr ediliyor. Kürt halkından bahsediyoruz. Sürdürülen kirli savaşta kendi dili, varlığı için mücadele veren; onca baskıya, zulme, öldürmelere karşı hala elleri zafer işaretleriyle meydanları dolduran; barışı, kardeşliği, demokrasiyi isteyen bir halk ve bu halkın çocukları... Okula gidebilmek için onlarca kilometre yol yürümek zorunda kalan, geceleri kurşun sesleri altında uyumaya çalışan, her an evleri basılıp ailesinin götürülmesi kaygısıyla yaşayan, tankların tüfeklerin gölgesinde oyun oynayarak büyüyen Kürt çocukları...

Halkların Tarihi Yazıldığında...

Halkların tarihi yazıldığında bugün egemenlerin yazdığı tarih alt-üst olacak. Ülkemizde çocuklara “terörist” muamelesi yapan esas teröristlerin halkların tarihinde birer “Nemrud” olarak geçeceği kesin. Dünya kurulduğundan beri, yazısız tarihin temel kanunlarından biri çocukların masumiyeti üzerine olan kanundur. Ama dünyanın “medeni” bütün devletlerinde doğanın temel kanunları es geçildiği gibi, çocuklar üstüne olanı da yok sayılmıştır. TC de kendini çağdaş muassır medeniyet yolunda aday kabul ettiği için olacak ki Kürt çocuklarına “medeniyetin” gerektirdiği muameleyi yapıyor.

TMK ve Çocuklar

Diyarbakır’da 2006’da yaşananların üzerinden 4 yıl geçti. 9’u çocuk 14 kişinin yaşamını yitirdiği olaylar sırasında Başbakan Erdoğan’ın “Kadın da olsa çocuk da olsa gereği yapılacaktır” sözlerinin ardından TMK’da bir haftada değişiklik yapılarak çocuklara Ağır Ceza Mahkemeleri’nin yolu açıldı. 2006’dan bu yana binlerce çocuk “terör suçu” nedeniyle gözaltına alın-

dı, tutuklandı ve haklarında mahkûmiyet kararı verildi. 14 kişiyi vuran güvenlik güçleri soruşturmaya bile alınmadılar. Kanunla ihtilafa düşen çocuklar, kamuoyunda onlara yöneltilen suçlar nedeniyle “taş atan çocuklar” olarak anıldılar. 2006’da yapılan bu değişiklikte, çocuklar DGM’ler yerine kurulan özel yetkili mahkemelerde yargılanıyorlar ve verilen cezalar TMK’nın 5. Maddesi uyarınca yarı oranda arttırılıyor. Cezaların üçte ikisini değil, dörtte üçünü çekiyorlar. Çocuklara verilen cezalar başka tedbirlere de çevrilmiyor.

Oysa Türkiye’nin bile tarafı olduğu BM Çocuk Hakları Sözleşmesinin 40. Maddesi şöyle der: “Çocuklar için adli tedbirlere başvurmadan önceki tedbirler öngörülecek ve hapis ya da para cezası verme en son çare olacak, çocukların yararı ise her zaman üstün tutulacak.” Bu kurallar çocukların tutuksuz yargılanmalarını öngörmekte, tutuklama en son çare ve kısa olmalıdır, demektir. BM ve benzeri kuruluşların sözleşmelerinde geçen bu maddelerin uygulanabilirliğini incelediğimizde hayalci olduğumuzu biliyoruz ama hatırlamadan da geçemedik. BM ve benzerlerinin çocuk ölümlerinden birebir sorumlu olduğunu elbette biliyoruz.

2010 yılı itibarıyla ülkemizde 28 bin çocuktan binlercesi, TMK’da yapılan değişiklik nedeniyle ağır suçlamalarla yargılanarak, onlarca yıl ağır hapis cezasına çarptırılmıştır.

Şimdi yaşları 12 -17 arasında değişen bu çocukları terörist ilan eden zihniyete sormak gerekir: “Bu çocukların taş atma nedenleri nedir?”

Sakin cevap, yıllardır yürütülen bu kirli savaşta bir halkın onur mücadelesi vermesiyle ilgili olmasın. Bazı olayları hatırlayalım: Çobanlık yapan dokuz yaşındaki Ceylan’ın bedeninde patlayan havan topu, 12 yaşındaki Uğur Kaymaz’ı terörist diye 13 yerinden kurşunlamak, 15 yaşındaki çocuğun polis tarafından herkesin önünde elini kırmak ve daha bunlar gibi sayısız olaylar... Bunlar cevap olabilir mi

sorduğumuz soruya. Evet, cevap saydıklarımız ve sizin aklınıza gelen onca insan hakları ihlalleridir. Kusura bakmayın kravatlı canavarlar, siz insanlığın insanlığıyla oynarken geleceği kuracak eller size gül atmayacaktır. Siz istediğiniz kadar hapsilere tıkin çocukları. Bütün çocukları cezaevine sığdıramazsınız ki!

Halklar Yan Yana Gelmelidir

Filistin’deki çocukları kahraman olarak niteleyenler, Kürt çocuklarına hain damgasını vurmaktadır. Hepimiz biliyoruz ki bu çocuklar, Kürt sorunun bir parçası, hatta sonucudur. TMK, AKP’nin demokratik açılım yalanını çok açık ortaya koymaktadır. Diyarbakır, Hakkâri, Dersim başta olmak üzere tüm Kürt coğrafyasında, Newroz’da toplanan milyonlarca insan da bu demokratik açılım yalanına inanmadıklarını tekrar göstermişlerdir.

Kürt halkının ve TMK mağduru çocukların yaşadığı sorun barıştan yana, adil gelecektekine yana olanların sorunudur. TC’nin efendileri TMK mağduru çocuklarla ilgili çözüm paketleri hazırlarken hiç sanmayın ki içlerindeki “hümanizma” hortladı. Bu efendiler kendi yağma sofralarından ve kurdukları saltanatlardan başka şeyler düşünmezler. Biliyorlar ki TMK ile içeri attıkları çocuklar bir gün dışarı çıktıklarında şehirler onlara dar gelecektir.

Daha önce Ermeniler, Aleviler ve diğer tüm halklar ve inançlar üzerinde yapılan katliamlardan beslenen zihniyet, kendi varlığını bu çatışmalar üzerinde var eden zihniyettir. Halkları ve çocuklarını yurtlarından süren, Hrant Dink gibi “güvercinleri” acımadan çocuk yaşta kılıca vurduran, inançları yüzünden insanları linç ettiren, topyekun halklar üstüne gericiliği kılıç gibi sallandıran, halkları tasfiye etmeye çalışan ve birbirine düşüren, Kürt halkının çocuklarını taş attıkları için cezaevlerine dolduran bu zihniyeti yendiğimiz zaman, gerçek bir kardeşlik damarını oluşturabiliriz. O yüzdendir ki

tüm halklar yan yana gelecek bu zihniyete karşı savaşmalıdır.

Halkların tarihi yazıldığında bugün egemenlerin yazdığı tarih alt-üst olacak. Ülkemizde çocuklara “terörist” muamelesi yapan esas teröristlerin halkların tarihinde birer “Nemrud” olarak geçeceği kesin. Dünya kurulduğundan beri, yazısız tarihin temel kanunlarından biri çocukların masumiyeti üzerine olan kanundur. Ama dünyanın “medeni” bütün devletlerinde doğanın temel kanunları es geçildiği gibi, çocuklar üstüne olanı da yok sayılmıştır. TC’de kendini çağdaş muassır medeniyet yolunda aday kabul ettiği için olacak ki Kürt çocuklarına “medeniyetin” gerektirdiği muameleyi yapıyor.

8 Mart'ın 100. Yılında Yine Yeniden Sokaklardaydık!

~ İSTANBUL ~

100. yılında 8 Mart, İstanbul'da oldukça coşkulu kutlandı.

5 Mart Cuma günü Özgürlükçü Gençlik Derneği'nden kadınların TMMOB'de düzenlediği panelde 8 Mart'ın tarihçesi, kadın hareketi tarihi ve toplumsal cinsiyet tartışıldı.

Kadınların mitingi 6 Mart Cumartesi günü Kadıköy'de oldu. Şiddetli yağmura rağmen binlerce kadın alandı. Kadın örgütlerinden, çeşitli demokratik kitle örgütlerinden ve partilerden kadınlar alanı doldurdu.

Kadın Emeği Kolektifi, "Bedenimiz, Emeğimiz Kimliğimiz Bizimdir" yazan pankartla yürüdü.

8 Mart gecesinde ise geleneksel kadın yürüyüşü İstiklal Caddesi'nde gerçekleşti. Oldukça kalabalık ve coşkulu geçen yürüyüşte kadınlar Taksim tramvay durağından sokak eğlencesi için Tünel'e kadar yürüdüler.

~ HATAY ~

Antakya'da bu yıl ilk kez bir kadın mitingi gerçekleştirildi. Daha önceki yıllarda alan eylemleri ve kitlesel basın açıklamaları biçiminde geçen kutlamalar bu yıl görkemli bir mitinge dönüştü.

8 Mart'ın 100.yılında 1000 kadın alandı. "Bedenime, Emeğime, Dilime Dokunma" pankartıyla kitlenin büyük bir bölümünü oluşturan Kadın Emeği Kolektifi'nden kadınlar coşkularıyla dikkat çekti. Arabıyla, Kürdüyle, Türküyle, Ermeniyle kadınlar alanlarda özgürlükleri için sloganlar haykırdı. Ayrıca Kadın Emeği tiyatro grubu kadın dayanışmasının gereğini anlatan bir oyun sergiledi.

~ SAMANDAĞ ~

Samandağlı kadınlar 8 Mart'ın 100. yılında alanlardaydı. Gelenekselleşen 8 Mart eylemi Samandağ Kadın Platformu tarafından Oytun Alanı'nda gerçekleştirildi. Yaklaşık 150 kişinin katıldığı eylemde kadınlar özgürlükleri için, emeklerinin görünür kılınması için, barış için sloganlarını haykırdı, zılgıtlarını çekti, halaya durdu. Miting havasında geçen basın açıklamasından önce sokakta kadın şarkıları çalındı.

Platformu adına açıklama yapan DİSK üyesi Fatma Dadük "8 Mart kadınların hediyeler alıp verdiği, kafelerde kutladığı sıradan bir gün değildir. Kadınların küllerinden doğan bir mücadele günüdür. Bugünü bize yaratanlara selam olsun" dedi. Basın açıklamasının ardından çekilen halaylarla eylem sona erdirildi.

~ ADANA ~

8 Mart Adana Kadın Platformu etkinlikleri 1 Mart'ta kadın tutsaklara kart atma eylemi ile başladı. Kadınlar, eylemden sonra mitinge çağrı bildirimlerini dağıttılar. 7 Mart'ta yaklaşık 4 bin kadının katıldığı miting yapıldı. 8 Mart akşamı kadınlar iki etkinlik yaptı. Önce Adana'da son aylarda öldürülen Tuğçe, Demet, Ebru ve Derya adlı kadınları anmak amacıyla mumlu ve meşaleli eylem yapıldı. Daha sonra da "Şiddete Karşı Ellerimizi Birleştiriyoruz" eyleminde kadınlar ellerini boyayarak bez üzerine baskı yaptılar.

~ MERSİN ~

Dünya Kadınlar Günü etkinlikleri 28 Şubat'ta "Haykırış" adlı kadın oyunu ile başladı. 1 Mart'ta da tutuklu kadınlara kart gönderimi ve basın açıklaması yapıldı. 4 Mart'ta ise "Mor Yıllar" film gösterimi vardı. 5 Mart'ta sebze meyve hal kompleksinde, ARBEL fabrikasında çalışan kadınlara bildiri ve karanfil dağıtımı, 6 Mart'ta kent merkezinde Kadın Platformu pankartı arkasında bütün platform bileşenlerinin döviz ve pankartlarını taşıdıkları bir yürüyüş yapıldı, yürüyüş halaylarla sona erdi. 8 Mart saat 17.30'da Mersin Kadın Platformu olarak bir meşaleli yürüyüş gerçekleştirildi. Ayrıca Kadın Emeği Kolektifi, 28 Şubat'ta kahvaltısı, 6 Mart'ta pazarda ve mahallelerde bildiri dağıtımı ve 7 Mart'ta Aydınlikevler Mahallesi'nde Haçova Kültür Derneği'nde "Kadının Yasadaki Yeri" konulu panel gerçekleştirdi.

~ ESKİŞEHİR ~

Eskişehir'de 8 Mart etkinlikleri, Eskişehir Demokratik Kadın Platformu (EDKP) olarak gerçekleştirildi. 8 Mart çalışması 5 Mart'ta 8 Mart'a çağrı niteliğindeki bildirimlerin dağıtılmasıyla başladı. Bildiriler Üniversite'de ve Eskişehir'in en işlek caddelerinde dağıtıldı.

6 Mart'ta ise Kadın Emeği Kolektifi'nden kadınlar 8 Mart için çıkardıkları özel sayının dağıtımını Anadolu Üniversitesi yemekhanesi önünde gerçekleştirdiler. 7 Mart'ta kadınlar, Hamamolu'nda Kadın Kürsüsü kurdu. 8 Mart'ta ise saat 17.00'de başlayan eylemde kadınlar, 5 ayrı pankartla (EDKP imzalı) Hamamolu'ndan başlayarak Adalar'a kadar yürüdü.

~ SAMSUN ~

Bu yıl 8 Mart yine "Samsun Kadın Buluşması" olarak kutlandı. Önceki yıllar-

dan farklı olarak bu yıl KESK'li kadınlar da katıldı. 6-7 Mart'ta Samsun merkezinde bildiri dağıtıldı, eyleme çağrı yapıldı. 8 Mart günü stand açıldı ve akşam saat 17.30'da yürüyüş ve basın açıklaması yapıldı. Yürüyüş oldukça coşkulu ve kalabalıktı. Etkinliklerde Kadın Emeği Kolektifi'nden kadınlar da yer aldı.

~ İZMİR ~

8 Mart'ın 100. yılı etkinlikleri, kadınların 1 Mart günü saat 12.30'da Eski Sümerbank önünde, cezaevlerinde tutulan kadınlarla ilgili basın açıklaması ve kart gönderme eylemi ile başladı. Aynı günün akşamı Buca Forbes'te kadın yürüyüşü yapıldı. 3 Mart'ta Ayrımcılığa Karşı Kadın Dayanışması eylemi, 5 Mart'ta Güzeltepe'de, Çiğli Kadın Danışma Merkezi'nin güçlendirilmesi talebiyle imza masası açıldı ve birçok yerde yoksulluk ve kadın emeği temalı bildiri dağıtımı yapıldı. 6 Mart Cumartesi günü İzmir Sanat Merkezi'nde, 8 Mart Kadın Platformu'nun katkılarıyla "Nigar" isimli dans gösterimi ve daha sonra Çiğli Organize Sanayi'de Belediye Meclis salonunda kadın işçilerle birlikte, "Yoksulluk ve Kadın Emeği" konulu sinevizyon gösterimi ve söyleşi yapıldı. Kadın Emeği Kolektifi de "8 Mart'ın 100. Yılında Yine Yeniden Özgürlük İçin Yürüyoruz" pankartı ile

alanlarda yerini aldı. 7 Mart Pazar günü, İzmir kadın platformunun düzenlediği büyük kadın yürüyüşü, mitingle taçlandı.

~ DENİZLİ ~

8 Mart etkinliği 4 Mart'ta kampüs içinde gerçekleşti. Aralarında Kadın Emeği Kolektifi'nden kadınların da bulunduğu genç kadınlar, Özel Güvenlik Birimlerinin tüm müdahalelerine rağmen yemekhanenin önünde pankart açarak, sloganlar eşliğinde yürüdü. Eylem halaylarla son buldu. Yürüyüşten sonra da konferans salonunda "Demir Çeneli Melekler" adlı film gösterildi.

~ DİYARBAKIR ~

8 Mart'ın 100. yılında üç gün "Kadın Kenti" ilan edilen Diyarbakır'da, "Biz kadınlar ortak mücadele ile özgür bir dünya yaratacağız" sloganıyla düzenlenen mitinge binlerce kadın katıldı. Dağkapı Meydanı'nda binlerce kadın cinsel, sınıfsal ve ulusal baskılara karşı taleplerini dile getirdi. Aralarında Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) Eşbaşkanı Gülten Kışanak, Şırnak milletvekili Sevalir Bayındır, İran, Irak ve Suriye'den kadınlar, feministler, çeşitli örgüt temsilcilerinin bulunduğu binlerce kadın İstasyon Meydanı'na yürüdü. Burada Gülten Kışanak kadınlara bir konuşma yaptı.

NASIL BİR KADIN ÖRGÜTLENMESİ?

Düşmanımız erkekler değil, erkek egemen sistemdir. Erkeklerle ortaklaşabileceğimiz karma paneller-eğitim çalışmaları gibi eylemlilikler elbette olacaktır. Sınıf mücadelesinde de alanlarda erkeklerle dayanışıyoruz ancak kadın devrimini kadınlar yapacaktır..

Peri Çiftçi

Kadın mücadelesini haklı bulan ve hayatlarındaki kadınlara nazik davrandıklarında, saygı duyduklarında, yardım(!) ettiklerinde erklikten arındıklarını düşünen erkekler; genellikle kadınların kendileriyle eşit olmalarını istediklerini, bunun mücadelesinin birlikte verilmesi gerektiğini, böylelikle kadınlara daha çok destek olabileceklerini ve daha hızlı kazanım elde edileceğini iyi niyetleriyle söylerler. Ancak bunun bir yanlığı olduğunu kabul etmek gerekir. Çünkü erklik, günümüzde içine doğduğumuz, bilinci aşan bir yapıdır.

Özgürlükçü Gençlik Dernekleri'nin geleneksel kış kampları 2010'da da dört bölgede gerçekleşti. Her kampta olduğu gibi; sınıf sorunu, ekoloji sorunu, edebiyat-sanat gibi vurguların yanında kadın sorunu da unutulmadı. Kamptaki paylaşımlardan ve geçtiğimiz 8 Mart deneyiminden yola çıkarak, kadın mücadele tarihinde tartışıla gelen ve şimdiki mücadele hattımızı belirleyen bazı temel ayrımlardan ikisini ele almak istiyorum:

Neden Bağımsız Kadın Örgütlenmesi?

Bizler, sosyalist feminist kadınlar olarak, verdiğimiz mücadelede yalnızca kadınları müttefikimiz olarak kabul ediyoruz. Bu anlayış çoğu zaman "ayrım-cılık" olarak algılanıyor ve kaşı olduğumuz bir davranışı göstermekle eleştiriliyor. Hatta eleştiriler, çizgimizi "AKP'nin haremlik-selamlık anlayışı"yla eş tutmaya kadar gidiyor.

Biz ise, bağımsız kadın örgütlenmesinin gerekliliğini şöyle açıklayabiliriz: Kadınlar olarak hayata erkeklerle aynı noktadan başlamıyoruz. Bebekliğimizde "Hadi pipini göster", "Aslanım benim" sözleriyle pohpohlanmıyoruz. "Eve ekme getirecek" değil, "Evde ekmeği pişirecek" olarak görülürüz. Dolayısıyla erkeklere göre özgüvenimiz azdır ya da yoktur, daha az cesur ya da korkağızdır, pasif ve çekingenizdir. Sosyal ve kamusal alanın hiçbir yerinde kendini geliştirebilme şansımız aynı değildir. Her şeyden önce kadınlar, bir erkeğin tepkisinden, küçümsenmekten ya da yok sayılmaktan korkmadan, kimseden utanmadan, anlaşılacağından kuşku duymadan düşüncelerini ifade edebilmelidirler. Birbirlerini anlayabilmeleri, ezilen konumda olduklarını bilince çıkartmaları ve mücadeleye karar vermeleri gerekmektedir. Kadın sorunu, bu sorunun farkında olan erkeklerden çok, farkında olmayan kadınlarla konuşulmalıdır.

Kadın-erkek arasında ataerkil sistemin yarattığı bir ezme-ezilme ilişkisi vardır ve sınıf mücadelesinden de öğrendiğimiz üzere bu ilişkiyi ancak ezilen kesimin örgütlü mücadelesi değiştirebilir. Erkek, güçlü-ezen konumundadır ve hiçbir iktidar kendi rızasıyla egemenliğinden vazgeçmeyecektir.

Kadın mücadelesini haklı bulan ve hayatlarındaki kadınlara nazik davrandıklarında, saygı duyduklarında, yardım(!) ettiklerinde erklikten arındıklarını düşünen erkekler; genellikle kadınların kendileriyle eşit olmalarını istediklerini, bunun mücadelesinin birlikte verilmesi gerektiğini, böylelikle kadınlara daha çok destek olabileceklerini ve daha hızlı kazanım elde edileceğini iyi niyetleriyle söylerler. Ancak bunun bir yanlığı olduğunu kabul etmek gerekir. Çünkü erklik, günümüzde içine doğduğumuz, bilinci aşan bir yapıdır.

Kapitalist sistem içinde sosyalist bir işletme kurulduğunu ve bunun sonucunu düşünün... Nasıl ki sistemi değiştirmeden, onun döndürdüğü çarkta, onun kuralları dışında kurulan her işletme çökmeye mahkûm ise; ataerkil sistemin kendisi değişmedikçe de içinde erklikten tamamiyle arınmış bir erkek barınmaz ki; kadın sorununa yönelik eylemlilikleri erkeklerle birlikte ören yapılara baktığımızda bu eylemlilikleri kadınlardan çok erkeklerin yönlendirdiğini görebiliriz. Burada şu vurguyu yapmak önemli: Düşmanımız erkekler değil, erkek egemen sistemdir. Bu çerçevede erkeklerle ortaklaşabileceğimiz karma paneller-eğitim çalışmaları gibi eylemlilikler elbette olacaktır. Sınıf mücadelesinde de alanlarda erkeklerle dayanışıyoruz; ancak kadın devrimini kadınlar yapacaktır...

Neden Pozitif Ayrımcılık?

"Amerika'da Afrikalı-Amerikalılar ve Hispaniklerin dezavantajlı konumlarına dair başlattıkları mücadele ile pozitif ay-

rımcılık Amerika yasalarının ve toplumsal/siyasi/ekonomik döngünün içine girdi. Yasalar önünde eşit haklara sahip oldukları iddia edilen gruplar, etnisiye ya da cinsiyet ayrımcılığı dolayısıyla vatandaşlık haklarını yıllardır kullanamıyorlardı. Vatandaşlığın getirdiği haklar üzerinden mevcut kaynaklara ulaşamayan grupların; eğitim, istihdam alanlarında "kotalar" yoluyla öncelikli bir statü elde etmesi hedefleniyordu. Böylece uzun zamandır bu alanlarda ayrımcılığa maruz kalan bu gruplar "beyaz Amerikalılar" a yakın bir sosyoekonomik statüye kavuşabilirdi. Etnik kökenli bir mücadele alanı olan pozitif ayrımcılık hak talepleri, 1970'ler 2. dalga feminizmiyle beraber Amerika'da feminist hareketin de mücadele alanına giriverdi."*

Amerika'da 1970'lerin başlarında başlayan pozitif ayrımcılık hak talepleri, Türkiye'de 1980'lerin sonlarında gündeme gelmiş. Seçimlerde kadın adaylara öncelik tanıma şeklinde belirlemeye başlayan pozitif ayrımcılık, zamanla sol siyasette bütün öğretilmiş rollerden sıyrılarak kendini ifade etme iradesi gösteren kadınların, hem kendilerini ileri taşıma hem de kabuğunu kıramamış kadınları da saflara çekebilme adına gerekli gördükleri bir hamle olmuştur. Kadınların kamusal alanda var oldukları yerlerin azlığı göz önünde bulundurularak; her iki cinsin bulunduğu alanlarda kadına -nezaketen değil, bilinçli ve ideolojik bir tavırla- öncelik ve ayrımcılık tanınmasını sağlamak kadın mücadelesinin bir kazanımı olmuştur. Bu da bir ayrımcılık ya da kadını erkekten üstün gören bir tavır değil, eşitlik talebinin pratikteki bir karşılığıdır.

Bağımsız bir sosyalist feminist kadın örgütlenmesinin getirdiği pozitif ayrımcılık gibi kazanımlarla yolumuza devam ediyoruz. Kadınlara sesleniyoruz: Ortak sorunlarımızın çözümü için müttefik olma zorunluluğumuz artık kaçınılmazdır!

*BÜ Dergisinin Kadın Gündemi'nin Bahar 2008 tarihli 14. Sayısından alınmıştır.

EKOLOJİK KRİZ DERİNLEŞİYOR

Ömer Incebacak

2000'li yıllar Türkiye'de sermaye birikim sürecinin doğa ve kültür varlıklarının alınır-satılır hale geldiği, sermayenin kaynak politikaları için her türlü toplumsal hakın gasp edildiği; su, hava, toprak, orman, gıda gibi insani ihtiyaçlara ulaşma olanağının yok edildiği, aynı zamanda bu varlıklarla toplumun bağının kopartıldığı ve bu bağlamda da ekolojik krizin en derin dönemecine girdiğimiz yıllardır.

Çok uluslu şirketlere ve onların yerli ortaklarına ağır sanayi kollarında tanıyan imtiyazlar, hukuk dışı uygulamaları da beraberinde getirmiştir. Türkiye'nin ucuz emek ve hammadde deposu olarak şirketlerin emrine sunulması, sermayenin hukuk düzenini yaratmıştır. Şimdiki sürece girdiğimizde de sermayenin gece bekçiliğini yapan AKP hükümeti ise yasaları, sermayenin daha da rahatlaması ve sömürü ayağını genişletebilmesi amacıyla genişletmektedir. Sermaye, tahakkümünü karnı arttırmak için işçiler üzerinde kurduğu gibi, aynı zamanda doğa üzerinden de kurmaktadır.

Kapitalizmin kârlarını arttırma isteğine bağlı olarak yaşadığımız ekolojik yıkım, kapitalizmin kazayla ortaya çıkıveren bir yan etkisi değildir. Bu özellik, sistemin DNA'sına kazanmıştır. Bu özelliğin doğuracağı ekolojik yıkımlar kaderine terk edilmiş, yoksulların daha da yoksullaşmasına ve de doğacak ekolojik felaketlerden bu kesimin daha da fazla etkilenmesine yol açacaktır.

Ekolojik Krizde Yeni Boyut: GDO

Şimdilerde Türkiye'deki halkların kullandıklarına aşına olan GDO'lar ile yani genetiği değiştirilmiş organizmalarla karşı karşıyayız. Genetiği değiştirilmiş organizmalar, kendi türünden ya da kendi türü dışındaki bir canlıdan gen aktararak bazı özellikleri değiştirilen bitki, hayvan ya da mikroorganizmalardır. Genleri, canlıların kuşaktan kuşağa geçen özelliklerini (hastalıklara dayanıklılık veya yüksek verim gibi) şifreleyen birimler olarak düşünelim: Örnek olarak pamuğa başka türlerden (örneğin çilekten), hatta bakterilerden (yani düpedüz mikropardan) veya hayvanlardan özellikler aktararak (genlerle bu aktarma oluyor) güya daha verimli ve yine güya hastalıklara dayanıklı, böylece daha az mücadele ilacı kullanılacak bitkiler elde edileceği ileri sürülüyor.

Akıl almaz bir hızla ilerleyen gen teknolojisi, artık sadece bir araştırma alanı olmaktan çıkıp sağlıktan tükettiğimiz besinlere, kullandığımız eşyalardan hayvanlarımıza kadar birçok alanda hayatımıza giriyor.

GDO'dan Önce Yeşil Devrim Vardı!

Aklımıza gelen sorulardan ilki, neden GDO'ya ihtiyaç duyulduğu oluyor. Sürdürülebilir tarımsal ekosistemler ve toprağın verimliliğinin canlandırılması gibi çalışmalara gidilmiyor da, neden GDO'ya baş vuruluyor?

Açıklamamıza geçmeden önce hatırlarımızda kalan 'yeşil devrim' den biraz bahsedelim.

Geçtiğimiz dönemlerde "Yeşil devrim" sözde konu aldığı 'açlığa çare' olma fakat özünde açlığa çare olmaktan daha çok açlığa sebep olacak bir süreçti. Yüksek verimli tohumların, sentetik kimyasalların ve tarım makinelerinin kullanılmaya başlamasıyla endüstriyel tarım uygulamasına hayat verilmiştir. Bu uygulamayla kapitalizm birim alandan daha fazla ürün elde edebilmenin dışında gayri ahlaki işlemleri de sırasıyla uygulamıştır. Tarlaları fabrikalara dönüştürmeyi amaçlayan ve bunun üzerinden yüksek rantlar elde etmeyi düşleyen sermayedarların ceplerine girecek dolarlar yüzünden küçük çiftçiler, küçük üreticiler, yokluk içerisinde yaşamaya, halk sağlıksız gıdalar yemeye mahkum oluyor. Kapitalist üretim zihniyeti gezegende geri dönülmez, telafileri pek mümkün olmayan tahribatlara neden oluyor. Fakat uygulanan metotların yetersizliği ve kapitalizmin doyumsuzluğu, endüstriyel tarımın da sermayedarlar nezdinde bir zaman sonra yetere ulaşmadığından sistem içi alternatif gidilme yolunun görüldüğü 'GDO hamlesi' öne çıkıyor.

GDO Kâr Uğruna Sofralarımızdaki Dehşetin Adı

GDO'ya dönecek olursak, Genetiği değiştirilmiş organizmalarla yediğimiz besinler dış etmenlere karşı (haşere-böcek-virüs) daha koruyucu ve dayanıklı hale getirilerek üretilen tohumların verimliliğinde artış hedefleniyor. GDO'lu ürünlerin üretim verimini bir veya iki katına çıkarılması hedeflenmektedir. Buradan yola çıktığımızda sermayenin düşlediği karları düşündüğünü görebiliyoruz. Bu ürünler elde edilirken geçtikleri aşamalardan ve nasıl elde edildiklerini inceleyelim: Transgenik (yani GDO'lu) bitkilerin alan olarak yüzde 77'si herbisite (ot öldürücü ilaçlar) dayanıklılık, yüzde 15'i böceklere dayanıklılık, yüzde 8'i her ikisine dayanıklılık, yüzde 1'den azı ise virüslere dayanıklılık içeriyor. Toplarsak yüzde 85'i herbisite dayanıklılık göstermektedir. Bilmeyenler için biraz açalım. Herbisitler otları öldürürken, ana bitkiye de (örneğin pa-

Kapitalizmin kârlarını arttırma isteğine bağlı olarak yaşadığımız ekolojik yıkım, kapitalizmin kazayla ortaya çıkıveren bir yan etkisi değildir. Bu özellik, sistemin DNA'sına kazanmıştır. Bu özelliğin doğuracağı ekolojik yıkımlar, kaderine terk edilmiş yoksulların daha da yoksullaşmasına ve de doğacak ekolojik felaketlerden bu kesimin daha da fazla etkilenmesine yol açacaktır."

muk veya mısır) zarar vermektedir. GDO'lu tohumu üreten aynı zamanda herbisiti de üretmektedir. üretilen ürünün içerisinde barındırdığı toksik etkileri ve yaratacağı alerjik reaksiyonlar düşünülmez, kar marjının arttırılması yönünde hızla çoğalan bu ürünler evlerimize kadar girip sofralarımızda yer buluyor. Tükettiğimiz gıdanın ne olduğunu, genlerinde neleri taşıdığını gördüğümüzde dehşet içerisinde kalıyoruz. İnsan sağlığının hiçe sayılarak üretilen bu tohumların genlerinin ne kadar tehlikeli sonuçlar doğuracağı ve bilinmeyen kaygılar yaratacağı ortada, öylece durmaktadır.

GDO Doğanın ve Sağlığın Düşmanıdır

Toprak tüm canlıların besin ve hayat kaynağıdır. Bitkiler, insan ve hayvanların, toprakta bitkilerin besin kaynağıdır. Çünkü bitkiler ihtiyaç duyduğu inorganik besin ve suyu topraktan alırlar.

Toprağın canlılara sağladığı faydalardan biri de yer altı sularının süzülerek canlıların kullanabileceği hale getirilmesidir (doğal arıtma). GDO'nun bu yaşamsal alanın kirlenmesinde baş rolü aldığı kesindir. Uygulandığı alanda ciddi tahribatlara neden olan genlerinde taşıdığı virüsler ve kimyasallardan kaynaklı toprağın kullanılabilirliğini azaltması, biyolojik çeşitliliğin kısırlaştırılması ve antılması beklenen içilebilir suları içilemez hale getirdiği göz önüne alındığında GDO'nun doğurduğu zararların telafisi mümkün olmayacaktır.

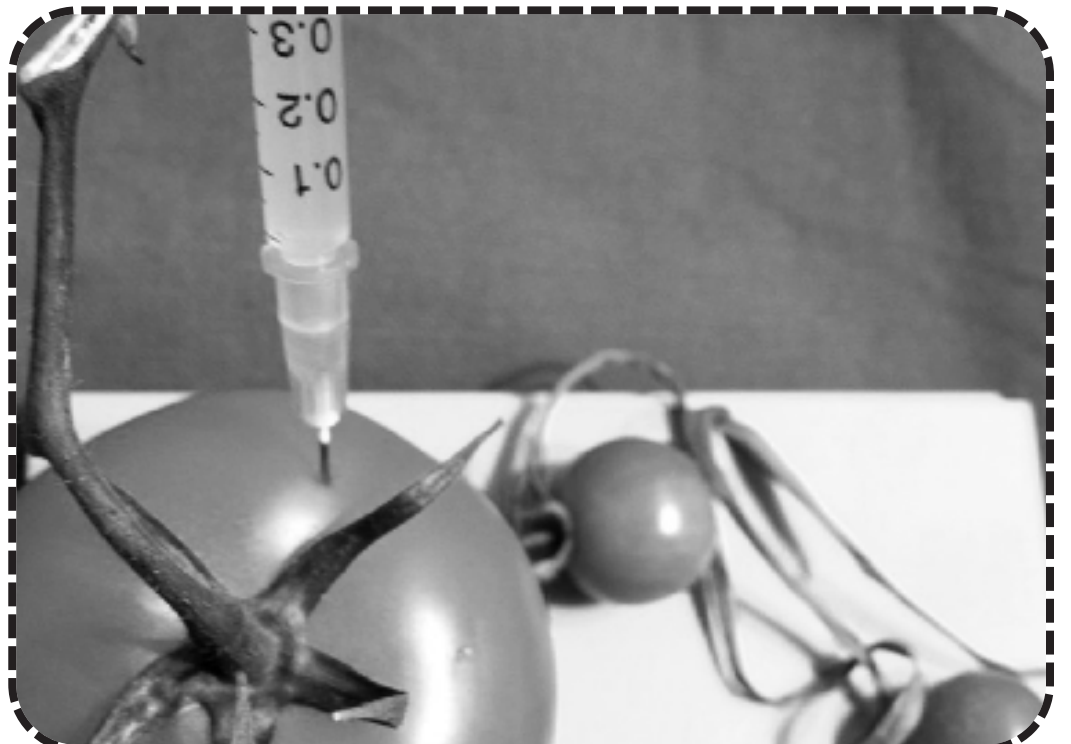
Canlılar ile canlı varlıklar arasında ve canlılar ile cansız varlıklar arasında bir madde alış-verişi

ilişkisi ve uyumu tabiatta hayat bulur. Örneğin, ormanlarda tüm bitki, hayvan ve mikroskobik canlılar uyum içinde yaşar fakat bu ürünler tek kullanımlık olarak üretildiğinden, doğada sürdürülebilirliğini koruyamaz. Böylelikle bir sonraki ekim zamanında ise üretici çiftçinin tohumları alabilmesi için patent sahibi devasal şirketlere bağımlı kılar ve kölesi haline getirir.

Tarım ürünlerinde kendi kendine yeten bir üle olma potansiyelinde olan; fakat egemenler tarafından endüstriyel tarım ve GDO gibi tarım politikalarına teslim edilen Türkiye devletinin sermaye ile eş güdümlü çalışmaları bu potansiyeli ortadan kaldırmakla kalmıyor, yaşam alanlarımızı kirleterek bizleri daha kötü hayat şartlarına mahkum ediyor. Toprak canlılığın temel unsurlarından birisi iken metalaşma sürecinde kullanım hakkının bizlerden alınması ve tekelleşen sürece girmesi, kullanım aşamalarında da kendine bağımlı kılan ne olduğu belli olmayan ucube ürünlerle karşımıza çıkıyor.

Tutmazsak Düşecek Dünya

Bunca saldırıya karşı şimdi hiç vakit kaybetmeksizin gelecek nesillerimize kuşaktan kuşağa aktaracağımız ekolojik yaşamsal alanlarımız için mücadeleyi toplumsal bir alternatif haline getirebilmek, kapitalizme karşı örgütlü mücadeleyi harekete geçirecek devrimci odaklar yaratmaktır. Ekolojik yıkıma karşı eylemliliklerin tirmandırıldığı bir sürece girilmesi gerekmektedir. Bizler İnsan hayatının ve ekolojik yaşamın sürdürülebilirliğini Özgürlükçü Gençlik olarak önümüze koyuyor ve eylemliliklerimize tüm halkımızı ve yoldaşlarımızı çağırıyoruz.

‘Modernite’ adı altında, insanların, içinde umarsızca hareket ettikleri yeni bir dünya düzeni yüceltilip, tapınç nesnesi haline getirildi. Modernizm sermayenin himayesi altında geleneksel toplumları parçaladı, onları milyonlarca “birey”den oluşan yalnızlar topluluğu haline getirdi. İnsanları bedenlerinden yani topraktan kopardı, kentlere yığıdı. İnsanların yaşamlarındaki anlamı, bütünlüğü, tutarlılığı yuttu.

KAPİTASLİST AKILCILIK

YAHUT AKILSIZLIK ÜZERİNE

Hasan Durkal

Ortaya çıktığı dönemlerde kapitalizm, toplumsal meşruiyetini pozitivist felsefe ve akılcılık (rasyonalizm) ile sağladı. Toplumu ve doğayı kendi rasyonalitesi için dönüştürmesi, araçsallaştırması için kendi mantık(sızlık)ını topluma dayattı. Eğitim sistemi, devlet bürokrasisi ve diğer tüm devlet aygıtlarını toplumun ve doğanın kendi istekleri doğrultusunda dönüştürmek için kullandı. “Modernite” adı altında, insanların, içinde umarsızca hareket ettikleri yeni bir dünya düzeni yüceltilip, tapınç nesnesi haline getirildi. Modernizm sermayenin himayesi altında geleneksel toplumları parçaladı, onları milyonlarca “birey”den oluşan yalnızlar topluluğu haline getirdi. İnsanları bedenlerinden yani topraktan kopardı, kentlere yığıdı. İnsanların yaşamlarındaki anlamı, bütünlüğü, tutarlılığı yuttu. Marx’ın da vurguladığı gibi “İnsanların dünyasının değersizleştiği ölçüde, nesnel dünyası değer kazandı.”

Kapitalizmin Krizi Kapitalizme Bırakılamaz!

Tüm bu dönüşümlerin özünde yatan “değer ve kâr yasaları” kapitalizmin biyosferik düzeyde ekolojik tehdit yaratan ilk toplumsal sistem olmasının başlıca nedenidir. Kar, verimlilik, hız, rekabet gibi yönelimler sermayenin hayatta kalması için olmazsa olmaz kurallarıdır. Sermaye ayakta kalmak için karını maksimize etmek zorundadır. Bunu yapmak için üretimin verimliliğini teknolojiyle ve yoğun emek sömürüsüyle arttırmaya doğal bir eğilimi vardır.

Bugün içerisinde bulunduğumuz koşullarda, kapitalizmin krizinin geçmişte yaşanan krizlerden ayıran önemli bir özelliği vardır: Sermayenin aşırı birikim süreci ve azalan karlarının doğurduğu krizleri aşan ve bu krizleri de içerisine alan bir tarihsel kriz söz konusu. Kapitalizmin içsel yasalarının neden olduğu krizlerin tarih içerisinde olgunlaşması, insanın yabancılaşmasının artık tahammül edilemez boyutlara varması, sermayenin

ilerici, uygarlaştırıcı misyonunun çoktan ortadan kalkması, artık gerileşmesi ve belki de en önemlisi sermayenin doğal sınırlarına ulaşması; birikim ve değersizleşme süreçleriyle birleşerek bu tarihsel krizi doğurdu. Biyosferik düzeyde bir çevre ve insanlık krizi tabii ki bu anarşik ve mantıksız üretim sisteminde kaçınılmaz oldu. Onun içsel yasalarını irdelemek bu bakımdan önemlidir.

“Kapitalizm Gölgesini Satamadığı Ağacı Keser” Yasası

Kapitalizm doğaya elde edilmesi için meta üreten emek harcanması gerektiği ölçüde, bir değer atfeder. Değer biçimi doğayı, yararlı ve hayat veren karakteristiklerinden soyutlar. Bu çelişki kapitalizmin doğal çevresini talan etme eğilimini açıklar bizlere. Para ekonomisiyle kapitalizm, kullanım değerlerini evrensel olarak metalaştırma ve satın alınabilir kılma yönünde bir eğilime sahiptir. Bu eğilim aynı zamanda doğayla toplumun sürdürülebilir ve insani bakımdan arzu edilir bir birlikte evrimi lehine değil, özel mülkiyet konusu olarak üretilme ve satılabilme yeteneğinde olan kullanım değerlerinin üretilmesi yönünde işler. Bu durum bitkilerin, hayvan türlerinin, tüylerinin, kemiklerinin, suyun, toprağın ve artık günümüzde havanın (Bakınız Kyoto Protokolü) nasıl birer kullanım ve değişim değeri yüklenerek metalaştırıldıklarını anlamımıza yardımcı olur. Bu durum aynı zamanda doğadaki diğer canlıların aşılmasını da temsil eder.

“Ekmek Bulamıyorsanız Otomobile Binin” Yasası

Aslında biraz esprili bir başlık olarak sunsak da bu durum bir insanlık ayıbını temsil eder. Gereksiz olanı üretmenin, hayati olanı üretmenin önüne geçtiği ilk üretim sistemi kapitalizmdir. Önceden konulmuş ihtiyaçlar yerine, kar getiren ihtiyaç olarak yaratıldığı ve üre-

tildiği kapitalist sistemde fazla kar, fazla doğa ve emek sömürüsü anlamına gelir. Fazla emek sömürüsü ise fazla yoksulluk demektir. Dünyada yaşayan her 5 kişiden birinin günlük geliri 1 doların altındadır. Dünya nüfusunun yarısı günde 2 dolardan az kazanıyor. Dünyada ihtiyacın kat be kat üzerinde gıda olduğu halde yılda 15 milyon insan açlıktan ölüyor. Her yıl önlenebilir veya tedavi edilebilir hastalıklardan 4 milyon çocuk yaşamını yitiriyor. (Bu çocukların aşılama için gereken para yıllık 1.3 milyar dolar, öte yandan dünyada silahlanma için yılda harcanan para miktarı yıllık 700 milyar doların üzerindedir).

Bir yandan yoksulluk içerisinde olan yığınlar açlıktan kırılırken, öte yandan bu insanların besin ihtiyaçlarını karşılamak yerine, ekilebilir alanlar endüstriyel bitkilerin yetiştirilmesi için kullanılmaktadır. Özellikle dünyada petrol rezervlerinin azalmasıyla şirketlerin biyolojik yakıtlara yönelmesiyle ekilebilir alanlar biyoyakıt için kullanılan bitkilere ayrılmaktadır. Böylece insanların gıda ihtiyaçlarını karşılamak yerine 4x4 araçların yakıt ihtiyacı karşılanmaktadır. Aslında daha az benzin tüketen otomobiller üretmek de mümkün. Ama bakın Henri Ford ne diyor: “Küçük otomobiller küçük karlar getirir.” Spor otomobiller ve güçlü motorlar, daha fazla kazandırıyor. Dolayısıyla sermayenin yönelimi büyük motorlu otomobil üretimi olmuştur.

“Yarını Yarın Düşünsün!” Yasası

Kapitalizm miyoptur. Uzağı göremez. Aslında uzağı görmek işine gelmez. Para kazanma dürtüsüyle art arda gelen kuşaklar zincirinin yaşamsal gereksinimlerini hesaba katmaz, doğa üzerinde uzun vadeli tasarrufları hesaplamaz. Dünyanın kaynaklarını, elementlerini, hemen şimdi tüketme eğilimindedir. Dünyanın kaynaklarının tüketilme hızı, onların kendilerini yenileme hızının üze-

rinde seyretmektedir. Öte yandan tükenbilir kaynakların tüketilme hızı yine alternatif kaynakların ortaya çıkarılma hızının çok üzerinde seyretmektedir.

Gelecek kuşaklara nelerin kalacağı kaygısı yerine kar yapma, rekabet etme, ayakta kalma kaygılarını yeğler. Bu kaygı öylesine büyüktür ki, 1 joule enerji üretmek için ortalama 7 joule enerji harcamayı akılcı bulur, bununla da yetinmez bizi de bunun gerekli olduğuna inandırır. Bu akılsız akılcılığın toplumun egemen ideolojisi olmasıyla ekonomik ve ekolojik krizler bugün tüm gezegenin tehdidi haline gelmiştir. Bugün hidroelektrik santraller, nükleer santraller, termik santraller neden olabilecekleri felaketler hesaplanmaksızın, kime kazanç sağlayacakları sorgulanmaksızın, enerjinin gerçekten ihtiyaç olup olmadığına bakılmaksızın biraz da ulusalcı bir süslemeyle (ülke kalkınacak, güçlenecek, güçlenmesini istemeyenler var, dış mihraklar vs.) önümüze konulmaya çalışılıyor.

Kapitalizme değinmeyecekseniz, ekolojik krizden, şovenizmden, faşizmden, yoksulluktan lütfen bahsetmeyiniz!

Olayın kilit noktası da burada. Tüm bu, içi içe geçmiş birbirlerini besleyen tahakküm ilişkileri gücünü sömürü düzeninden almaktadır. Yeryüzündeki canlıların ve yaşamın devamı açısından, insanı kuşatan ve onu gezegenle birlikte yok oluşturan “yabancılaşmadan” kurtulmak için, gerçek anlamda bir hümanizmayı yaratmak için tüm bu tahakküm ilişkileriyle hesaplaşmak zorunludur. Hep mistik bir müdahaleyle dünyanın daha iyiye gideceğini beklemek yerine var olan durumun farkına varmak, vardırırmak, bu alanda müdahil olmak gerekmektedir. Zira “Doğa ve insan haklarını ihlal edenler asla cezaevine girmezler. Onlarda cezaevlerinin anahtarları vardır.”*

*Eduardo Galeano

Yunanların tanrı olarak kabul ettiği güneşe, “ateş yığınınından oluşan taş parçası” dediği için tanrısızlıkla suçlanarak ölüme mahkûm edilir. Bu kararı “Doğa çoktandır Atinalılar ve benim için de ölüm kararını vermiş bulunuyor” diyerek karşılayan Anaksagoras, öğrencisi ve aynı zamanda kral olan Perikles tarafından affedilerek serbest bırakılır.

Anaksagoras, M.Ö 500 yılında Klazomenai’de (İzmir-Urla yakınlarındaki Gül Adası) doğmuştur. Kendisi şehrin soylu ailelerinin birisinden olmasıyla birlikte, bütün servetini bilime ve felsefeye adamıştır. Atina’ya yerleşmek için gelen ilk filozof olan Anaksagoras, daha sonra Perikles, Euripides ve Sokrates’in öğrencileri olacağı felsefe okulunu açar. Yunanların tanrı olarak kabul ettiği güneşe, “ateş yığınınından oluşan taş parçası” dediği için tanrısızlıkla suçlanarak ölüme mahkûm edilir. Bu kararı “Doğa çoktandır Atinalılar ve benim için de ölüm kararını vermiş bulunuyor” diyerek karşılayan Anaksagoras, öğrencisi ve aynı zamanda kral olan Perikles tarafından affedilerek serbest bırakılır. Bunun üzerine Anaksagoras Atina’dan ayrılıp “Öteki dünyaya giden yolların uzunluğu her tarafa aynıdır.” diyerek İyonya’daki Lampsakos (Çanakkale-Lapseki) şehrine sürgün gider ve M.Ö 428’de yaşamını yitirir.

Evreni meydana getiren ve onu harekete geçiren “Nous”tur

Anaksagoras’a göre, varlığın temelini tohumlar oluşturmaktadır. Bu tohumlar, sonsuza kadar bölünebilir ve birleşebilirler. Bu yüzden sonsuz küçük ve sonsuz büyük vardır tohumlarda.

“Zira küçüğün en küçük değil, daha

küçüğü vardır. Çünkü var olanın sonsuza kadar bölünerek sona ermesi mümkün değildir. Ancak büyüğün de daima daha büyüğü vardır ve nicelikçe küçüğe eşittir; aslında her şey hem büyüktür hem küçük.”

Tohumlar hiçlikten oluşamayacağı gibi, var olanlar da yok olamazlar. Tohumlar ya birleşirler ya da ayrılırlar.

“Yunanlılar “oluş” ve “bozuluş” sözcüklerini doğru kullanmıyorlar. Zira hiçbir şey oluşmaz ya da bozulmaz, tersine var olan şeylerden bir karışım öte yandan da bir ayrışım vuku bulur. Böylece oluşu haklı olarak (maddelerin) karışması ve bozuluşu da ayrılması diye tanımlayabilirler.”

Başlangıçta bütün tohumlar bir arada ve bütün olarak bulunmaktaydı. Bundan dolayı bir şeyi oluşturacak şekilde birlikte değillerdi ve fark edilemezlerdi.

“Temel maddelerin ayrılmasından önce, yani her şey henüz bir aradayken, renkleri fark etmek de mümkün değildi. Çünkü maddelerin, nemli ile kurunun, sıcak ile soğğun, aydınlık ile karanlığın karışımı bunu engelliyordu, ayrıca bu karışım da birçok toprak ve birbirine hiçbir bakımdan benzemeyen sonsuz sayıda tohum vardı. Zira öteki şeylerden de hiçbiri değerine benzemez. Bunun böyle olduğu yerlerde toplam kütlelerin tüm maddeleri içerdiğini kabul etmek gerekir.”

Bu bütünlük Anaksagoras’ın Nous (ruh, akıl) adını verdiği hareket ettirici

nedenin hareket etmesiyle bozulur.

“Evreni meydana getiren ve onu harekete geçiren “nous” tur.”

Nous, bütün diğer her şey üzerine gücü vardır. Bundan dolayı diğer her şeyden ayrılır, arıdır. Hep kendi kendisine eşittir ve kendi kendine hareket eder.

“ “Nous” gücünü kendinden alır ve hiçbir şeyle karışmamıştır. O her şeyi baştanbaşa dolaşarak nesnelere düzene koyan güçtür.”

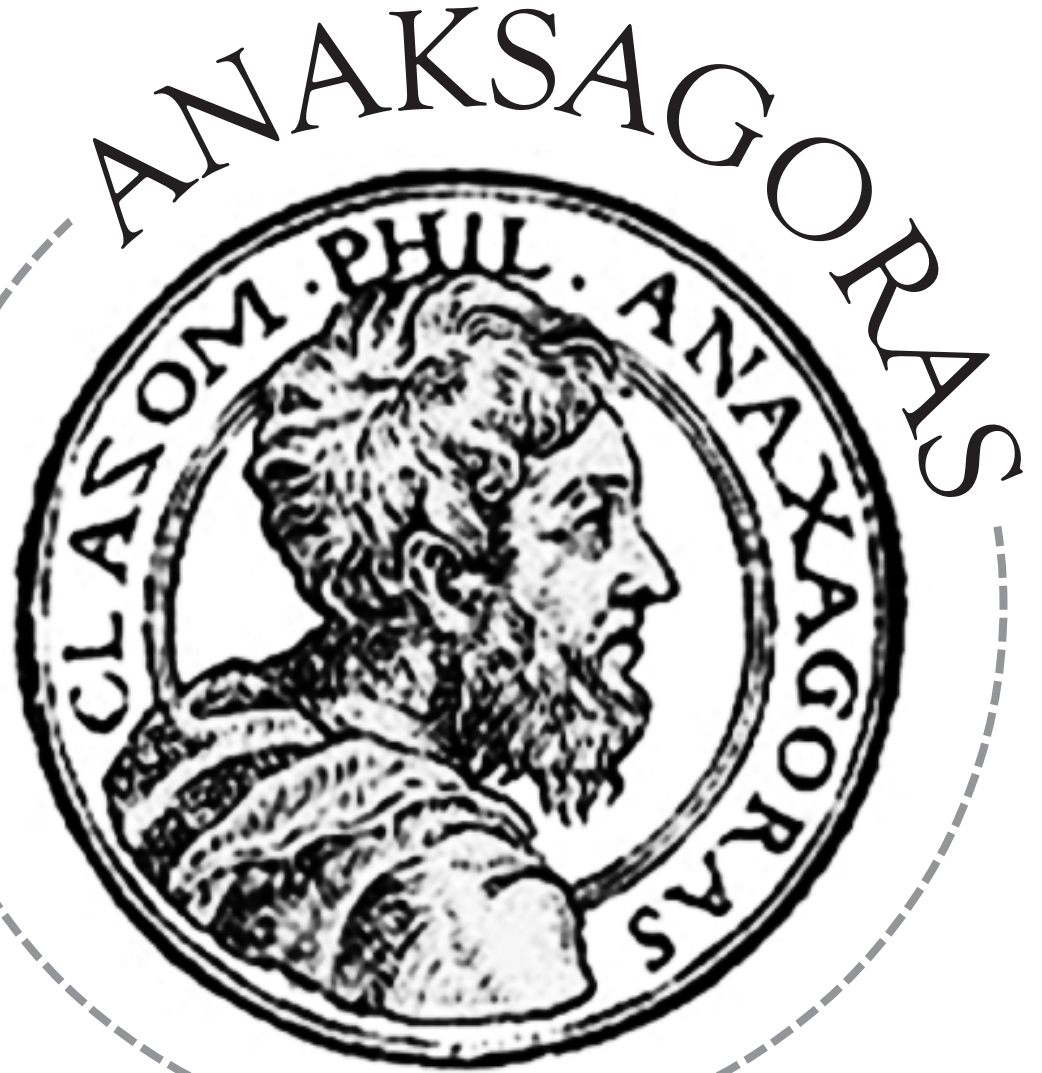
Nous, her şeyin bir arada bulunduğu bu karışık durumu bozarak, her şeyi düzene sokar. Bu düzene girmeye, tohumlar bir araya gelerek görgüsel nesnelere oluştururlar. Bu nesnelere her tohumdan bir parça bulunur ve nesne hangi tohum baskın ise onun adını alır.

“Durum ve koşullar böyle olunca, birbirleriyle birleşen tüm maddeler de pek çok ve her çeşit maddenin mevcut olduğuna ve şeylerin tohumlarının her çeşit tat, renk ve biçime sahip olduklarına inanmak gerekir.”

Görünen şeyler, görünmeyen şeyleri gösterirler

Anaksagoras’a göre duyularımız zayıftır ve doğruyu gösteremezler: “Duyularımızın zayıflıkları nedeniyle hakikati idrak edecek durumda değiliz.”

Anaksagoras, benzer şeylerin benzerlerini algılayamadığını, zıt şeylerin

Caner Malatya

algılamayı sağladığını söyler: “Bizim kadar sıcak olan veya bizim kadar soğuk olan bir şey bizi ne ısıtır ne soğutur.”

Ama görünen şeyler sayesinde görünmeyen şeylerin bilgisine ulaşabiliriz: “Görünen şeyler, görünmeyen şeyleri gösterirler.”

Anaksagoras, sadece felsefeyle değil, aynı zamanda astronomi, anatomi ve matematikle de ilgilenmiştir. Gökyüzündeki tüm cisimlerin yeryüzündeki aynı maddeden geldiğini öne sürüyor, başka gezegenlerde de hayat olduğunu düşünüyordu. Hayvanların anatomisini de inceleyen Anaksagoras, balıkların solungaçları nefes aldıklarını keşfetmişti.

Telos

Anaksagoras, Nous’u evreni biçimlendirici kuvvet olarak belirleyerek felsefeye telos (bilinçli erek) düşüncesini sokmuştur. Fakat Anaksagoras genel olarak şeylerin neden olarak kullanırken, Nous’u bir şeyin zorunlu olduğunu açıklamada kullanır. Bu da Anaksagoras ile birlikte Yunan düşüncesinin de karışıklıktan sisteme geçişinin sancılarını göstermektedir. Keza Anaksagoras’ta yine Herakleitos’un ortaya oyduğu diyalektiğin maddeyle birleşmesinin ilk filizlerini görürüz. Böylece Anaksagoras’ta sinyalleri gelmeye başlayan sistemli düşünce Sokrates’te olgunlaşarak kendisini Platon ve Aristoteles’te gerçekleştirir ve Antik Çağ’ın büyük felsefe düşüncesini oluşturur.

ÖZGÜR YAZILIM

© copyleft

Mevcut işle(me)yişe bir alternatifi sunmakla geçiyor hayatımız. Bu alternatif merakı bizi yazılım alanında da yakalıyor. Yazılım ve alternatifi ne alakası var diye düşünenler olmuştur sanırım. Çok da haksız sayılmaz böyle düşünenler. Aklımıza yazılım dediğimizde birkaç “tekel”den başkası gelmiyor çoğu zaman. Fakat biraz araştırınca alternatifi bulmakta çok zorlanmıyoruz..

Mevcut işle(me)yişe bir alternatifi sunmakla geçiyor hayatımız. Bu alternatif merakı bizi yazılım alanında da yakalıyor. Yazılım ve alternatifi ne alakası var diye düşünenler olmuştur sanırım. Çok da haksız sayılmaz böyle düşünenler. Aklımıza yazılım dediğimizde birkaç “tekel”den başkası gelmiyor çoğu zaman. Fakat biraz araştırınca alternatifi bulmakta çok zorlanmıyoruz. Üstelik bu alternatifi adında da tanıdık bir kelime yer alıyor. Çok uzattım farkındayım. Artık özgür yazılımdan bahsetmenin zamanı geldi.

Özgür Yazılımın Tarihçesi

Bilgisayar endüstrisindeki ve kullanıcılardaki kültür değişiminden rahatsız olan Richard Stallman, 1983 yılında GNU “GNU’s Not Unix- GNU Unix değildir” projesini başlattı [1]. 1985 yılında FSF Özgür Yazılım Vakfı’nin kurulmasıyla beraber Özgür Yazılım ve Copyleft görüşleri de Stallman tarafından ortaya konmuştur. Copyleft’den bahsedince aklımızda bir şeyler çağrışım yapıyordur. O da bir dairenin içinde “C” harfi olarak simgelenen Copyright kavramıdır. Hemen belirtelim Copyleft Copyright’ın karşıtıdır. GNU’ya göre; Copyleft, bir programı veya başka bir çalışmayı, tüm değiştirilmiş ve genişletilmiş sürümleri ile birlikte özgür yapmak demektir. Bu kavram GNU tarafından Genel Kamu Lisansı (General Public License-GPL) ile garanti altına alınmaktadır [2]. Unutmadan belirtelim Copyleft daire içinde ters bir “C” harfi ile simgelenmektedir; 1985 yılından itibaren Özgür Yazılım Hareketi gitgide büyümüştür. 1991 yılında Linus Torvalds “Linux” adını verdiği işletim sistemi çekirdeğini geliştirmiştir. 1992 yılında Linux ile GNU

araçlarının birleştirilmesiyle özgür bir işletim sistemi olan GNU/Linux ortaya çıkmıştır. Günümüzde küçük çaplı uygulamalardan işletim sistemlerine kadar birçok uygulama Özgür Yazılım olarak geliştirilmektedir.

Özgür Yazılım Nedir?

Özgür yazılım kavramı, kullanıcıların, yazılımı çalıştırma, kopyalama, dağıtma, üzerinde çalışma, değiştirme ve geliştirme özgürlükleriyle ilgili bir kavramdır. Bir programın özgür yazılım olabilmesi kullanıcıya aşağıda sıralanan dört hakkı tanınması gerekir [3]:

1-Her türlü amaç için yazılımı çalıştırma özgürlüğü.

2-Programın nasıl çalıştığını inceleme ve kendi gereksinimleri doğrultusunda değiştirme ve uyarlama özgürlüğü.

3-Program kaynak koduna erişim bunun için bir ön şarttır. Yeniden dağıtma ve toplumla paylaşma özgürlüğü, böylece komşularınıza yardım edebilirsiniz.

4-Programı geliştirme ve gelişmiş haliyle topluma dağıtma özgürlüğü, bu özgürlüğün amacı tüm topluluğun geliştirmelerden yararlanmasını sağlamaktır.

Program kaynak koduna erişim bunun için de bir ön şarttır. Burada önemle belirtilmesi gereken bir nokta da özgür yazılım ile açık kaynağın aynı şeyler olmadığıdır. Açık kaynak için ticari ve teknik kısmının ön planda olduğu bir harekettir. Hatta birçok kez şirketlerin yazılım giderlerini azaltmak için bir çözüm olarak sunulmaktadır. Özgür yazılım ise yazılım alanında toplumsal vurgu yapan bir alternatif düşüncedir. Yazılımların özel mülkiyet haline gelmesine karşıt olarak kullanıcıların kullandıkları yazılım üzerindeki özgürlükleri tanımlar.

Copyleft Copyright’ın karşıtıdır. GNU’ya göre; Copyleft, bir programı veya başka bir çalışmayı, tüm değiştirilmiş ve genişletilmiş sürümleri ile birlikte özgür yapmak demektir. Bu kavram GNU tarafından Genel Kamu Lisansı (General Public License-GPL) ile garanti altına alınmaktadır.

Richard Stallman

Özgür Yazılım Neden Önemlidir?

Sayısal bilgi teknolojisi, bilginin güncellenmesini ve kopyalanmasını kolaylaştırarak insanlığa katkıda bulunmaktadır. Bilgisayarlar bu işlemleri hepimiz için daha kolay hale getirmeyi vaat etmektedirler. Bu kolaylaştırma, herkes tarafından istenmemektedir. Telif hakları sistemi bilgisayar yazılımlarının birer sahibi olmasını getirmekte ve bu “sahipler”in çoğu, ilgili yazılımların potansiyel faydalarını kamu ile paylaşmak istememektedirler. Kullandığımız yazılımların yalnızca kendileri tarafından kopyalanabilir ve değiştirilebilir olmasını istemektedirler [4]. Öyle ki bir kullanıcı olarak yazılımlarını temin ettikten sonra “yandaki komşuya vermek” bile yasaktır. Hatta kullanıcının yazılımı hangi amaç için kullandığına bile müdahale ederler. Bu noktada binlerce yıldır biriken bilimsel, teknolojik bilgiye kendileri sahip çıkarak, özel mülkiyet anlayışını yazılım alanında da oturtmaya çalışmaktalar. Yazılım üzerinde oturtulmaya çalışılan bu özel mülkiyet anlayışına karşıt özgür yazılımlar geliştirme aşamasından başlayarak paylaşımı esas alır. Birçok özgür yazılım geliştiricisi gönüllü olarak özgür yazılım geliştirmektedir. “Özel mülkiyet” adı verilen hırsızlık karşısında böylece bir birliktelik oluşturmaktadırlar. Bizler biliyoruz ki tekellerle başa çıkabilmenin tek yolu elbette özgür yazılım değildir. Çünkü büyük şirketlerin sahip olduğu büyük sermaye yazılım alanında kendisine elbet bir çıkar yolu bulabilir. Bu noktada yazılımın başında da belirttiğimiz gibi alternatif

bir dünya mücadelemizde özgür yazılım da bizler için bir araçtır. Sonsöz olarak anlattıklarımız sadece sözde kalmamalı, “özgür yazılım”ı çevremizdekilerle de paylaşmayı unutmayalım.

Özgür Yazılım Örnekleri:

- Open Office
- Ubuntu
- Apache

KAYNAKLAR:

[1] Tahir Emre Kalaycı, Özgür ve Açık Kaynak Kodlu Yazılım, HYPERLINK “http://yzgrafik.ege.edu.tr/~tekrei/dosyalar/yayinlar/EM435_Emre.pdf” ELEKTRİK MÜHENDİSLİĞİ SAYI 435

[2] Vikipedi, Copyleft, HYPERLINK “<http://tr.wikipedia.org/wiki/Copyleft>” HTTP://TR.WIKİPEDIA.ORG/WİKİ/COPYLEFT

[3] GNU, Özgür Yazılım Tanımı, HYPERLINK

“<http://www.gnu.org/philosophy/free-sw.tr.html>” HTTP://WWW.GNU.ORG/PHILOSOPHY/FREE-SW.TR.HTML

[4] Richard M. Stallman, Yazılımın neden sahibi olmamalıdır?, HYPERLINK

“<http://www.gnu.org/philosophy/why-free.tr.html>” HTTP://WWW.GNU.ORG/PHILOSOPHY/WHY-FREE-TR.HTML

YARARLI OLABİLECEK BAĞLANTILAR:

“<http://www.gnu.org/>”

“<http://www.fsf.org/>”

“http://en.wikipedia.org/wiki/Free_software”

İMGELEM

“İmgenin insanın algısıyla, geçmişiyile ve gelecek hayalleri ile oluşturduğu kendisine özgü dili, bireyin kendi kişiselliğinin, karakterinin oluşması sonucuna götürür bizi. Yani bu beynin mantıksal sürecinin, ilişki kurma ve sonuç üretme kabiliyetinin başlangıcıdır. İmgelerin farklı düzen içerisinde yan yana getirilerek oluşturduğu imge dilidir, imgelem.”

Salih Ürek

Bireyin kendisinin ve ruhunun yapıtaşları: Levhalar

Hayal gücümüzde bize (geçmişten ve gelecekte) birtakım görüntüler sunan ve tüm duyularımızın harmanlanmasından oluşan bir evrene sahibiz. Kimimizin, hayal, gerçekdışı, safsata olarak; kimimizin de tüm anlarını dolmayan, yaşamasına, nefes almasına neden olan bir evren.

Ne olursa olsun insanın tüm düşünsel ve eylemsel süreçlerine katkıda bulunan bu evrende mutlak olan sadece kendi gerçekliğidir. Buraya ne saf bir iyilik abideliği, ne de şeytani bir kötülük hâkimdir. Sadece ait olduğu insanın değerlerini, geçmiş ve gelecek tahayyülleri ile sentezleyen ve kendisini, çevresini gözlemlemesini sağlayan levhalarla doludur; yani ait olduğu insanın kendisinin, ruhunun yapıtaşları levhalarla...

Burada Sabahattin Ali'den alıntıladığım levha kelimesinin ayrı bir önemi mevcuttur. Onun “İçimizdeki Şeytan” adlı romanında karakterlerin hayal etme süreçlerinin hepsinde geçen bu kavram, insanın imgelemine açıklamakta gayet anlaşılır ve betimleyici bir kavram olmaktadır. Levha iki boyutlu ön yüzüyle görüntüye ve hacimsel olarak da diğer tüm duyularımıza hitap edebilmektedir. Levha olarak betimlediğimiz imgelem, bize eylemsel ve düşünsel olarak tüm yaşam sürecimizde eşlik etmektedir. Bilincimizde dönüp duran ve levhadan levhaya geçişlerle bize mantık, eylem, hareket geçme, duraksama, sezgi, gözden geçirme vs. yetiler kazandıran imgelemimizdir. İmgenin insanın algısıyla, geçmişiyile ve gelecek hayalleri ile oluşturduğu kendisine özgü dili, bireyin kendi kişiselliğinin, karakterinin oluşması sonucuna götürür bizi. Yani bu beynin mantıksal sürecinin, ilişki kurma ve sonuç üretme kabiliyetinin

başlangıcıdır. İmgelerin farklı düzen içerisinde yan yana getirilerek oluşturduğu imge dilidir imgelem. Duyularımızı ise bunların bilinçsiz ve biçimsiz bir varyasyonudurlar. Onlar bizim mantıksal bir yanımız olan iflah olmaz biçim verme yeteneğimizin ürünü olmamakla insan ruhunu tutkuya, ihtirasla götürebilecek düzeyde derinden bir akışla etkilerler.

Fotoğraf, İmgelem ve Toplumsallık

İmgelem bu yönleriyle aslında biraz duygudan kopma sürecidir. Şöyle ki, algımızda levha olarak biçimlenen imgelem, duygu durumlarında bulanıklaşmaya başlar. Bizler, tutkuyla bağlandığımız nesnelere, kişileri hayal edemez oluruz. Bu yönüyle çoğunluğu imgelem sayesinde ve bizzat imgelemin kendisiyle oluşan sanat eseri de sürekli, bir öncekine dönüştüremeyeceğimiz yeni bir imgelem aramaya ve bozulana unutmaya yönlendirir algıyı. Bu sanatsal tahrir ise fotoğrafın doğuşuna kadar özellikle resimde kendisini hissettirmiştir. Fotoğraf, tam da resmin kendisi üzerinde fazlalık hissettiği kılıflardan şikâyetçi olduğu anda ortaya çıkmıştır. Yani toplumun imgeleminin değiştiği bir anda ortalıkta gözükmüştür. Bu yüzden A. Bazin fotoğrafın doğuşunun şans eseri olmadığını; toplumsal yapının büyük bir değişim içerisinde olduğu bir evre ile eşzamanlı ortaya çıktıklarını belirtiyor.

Nesnenin toplumsal yaşamda kendisini belirgin bir şekilde hissettirmeye başladığı bir dönemdir bu. Bu nesnelere geçmişte, ne olursa olsun bir insan emeğinin, hayal gücünün ürünü olmuş, insan ona kendi imgeleminden bir şeyler katmıştır. Sanayileşmenin ve tekniğin nesneye katkısı ise insanın imgeleminden oldukça az, hatta fazlasıyla sınırlı bir imgelem istemesidir. Bu nesnelere betimleyecek resim, edebiyat, müzik, vs. ise bu makineleşmiş,

insan teri yerine makine yağı kokan, kendisine aykırı bir hammaddeye sahip bu nesnelere ilgilenmeyeceklerdir. Toplumsal gerçekliğin sürekli aranmasını bilinçaltında sürekli saklı tutan sanat ise şekli, biçimi, üretim şekli ne olursa olsun bu nesnelere betimlemek isteyebilecek bir araç arzula-yacaktır. Bu da beklendiği gibi nesnenin üretimiyle, hatta bu nesneyi üreten fabrikadaki insanın imgelemiyile örtüşen yani mekanikleşmiş bir araçla olacaktır. Burada ne bir küçümseme ne de tamamıyla kabullenme söz konusudur. Ne olursa olsun, sonuçta fotoğraf, diğer sanatlarla aynı öze sahip olacaktır, yani insan imgelemine. Değişirse sadece onu üretme, açığa çıkarma yönteminde ve toplumsal imgelemin onu kabullenme şeklinde olacaktır. Bu, şu an içinde bulunduğumuz dijital ya da manipüle sanatlarda da değişmeyecektir. Roland Barthes'in fotoğrafa bakarken ruhunun delinmesini hissettiği gibi, sanat eseri ne olursa olsun insanı değişmeyen bir, eserden etkilenme sürecine sokacaktır; paylaşım ve paylaşılan anların şiirsel etkisi, tekniğin bize dayattıklarının aksine, kendi özümüzün, hayal gücümüzün dışarıya fütursuzca ve korkusuzca yansımalarıdır. Fotoğrafın etki gücü ise, milisaniyelerde imgeleme vuracak görüntülerin başka hiçbir sanatta olmayacak kadar hızlı esere dönüşmesidir. Böylece geçmiş yüzyılın başından itibaren pik noktasına ulaşmış modern sanatlarla beraber insanlık görüntünün kolay dili ile yeni-

den mağara duvarlarındaki özgür dillerine ulaşmışlardır. İmgelem harflerin, soyut biçimlerin karmaşasından kurtulmuş ve görmek, bakmak ve hayal etmek üçgeni yeniden görüntü üzerinden yükselmesi sağlanmıştır. Bu görüntüler öyle bir ruh halinin ürünüdürler ki, sadece oluşan görüntünün hissettirdikleri ve duygu kıvılcımlarıdır. Ve tüketimin canavarlığından bahsedildiği günümüzde hiçbir güç insanların bu anlık ruhlarını tüketecek güce sahip değildir ya da bu güç, insanların anlık durumlarını dahi nesneleştirip tüketecek denli canavardır.

*Tüm sanatçıların –imgelem radyasyonu ile en çok onlar oynadığından ötürü- yaşamlarının ilerleyen bölümlerinde sürekli insan gibi yaşayamadığından, normal bir insan gibi sevemediğinden, vs. den yapıtlarında bir şekilde şikâyet etmesini normal imgelemine sürekli olarak bozmasının ve yeniden biçimlendirmesinin ürünü olarak görebiliriz herhalde. Ve bu bozup yeniden yaratma süreçlerinin deneyimlerle desteklenmesi neticesinde ise dâhilerin ortaya koyduğu yeni imgelemler Dünya'ya yol gösterici olması ne denli zorlu bir süreçten, çilecilikten kaynaklandığını gözler önüne serer.

Kaynaklar:

- Roland Barthes – Camera Lucida
- Andre Bazin – Çağımızın Dili, Fotoğrafik Görüntüsünün Varlıkbilimi
- John Berger – Görme Biçimleri
- Walter Benjamin – Pasajlar
- Yaratmada İlk Adım: İmge ve İmgelem – Yrd. Doç. Dr. R. Suat Işıldak

Fotoğrafın etki gücü, milisaniyelerde imgeleme vuracak görüntülerin başka hiçbir sanatta olmayacak kadar hızlı esere dönüşmesidir.

Devrim öncesinde dini liderler sinemayı ya reddetmiş ya da hiç yokmuş gibi davranmıştır. İslamcılar yönetimi ele geçirdikleri vakit sinemanın gücünün yadsınamayacağı bilinciyle sinemayı denetimleri, altına alma ve siyasi amaçları doğrultusunda kullanma yoluna gitmişlerdir. Humeyni'ye göre sinemanın benimsenmesi Pehlevi kültürüyle mücadelede ideolojik bir araca dönüşmüştür. Geçmişte kaypak üst yapının bir parçası olarak reddedilmiş olan sinema, İslami kültürün altyapısının temel bir parçası olarak sahiplenilmiştir.

İRAN SİNEMASI

Haydar Umut Alparslan

Iran Sinemasının sınırlarını çizen siyaset, din ve milli kültür baskısı ilk film çalışmalarının başlamasından itibaren var olagelmıştır. Hem hükümet, hem de dini çevreler gösterime girecek filmler üzerinde denetimi elde tutma arzusunda olmuşlardır.

1907 yılında ilk sinema salonu açıldığında dini liderler, sinemayı ahlak bozucu ve yozlaştırıcı olmakla mahkûm etmişlerdir. İran sinemasının ilk filmi Ovens Ogenyen adlı bir Ermeni tarafından çekilen "Abi ve Rabi"dir (1930). Bu filmde de anlaşılacağı üzere İran'da ilk sinema çalışmalarını yapanların dini azınlıklar olması, İran sinemasının ne denli dar ve zorlu bir geçitten ilerleyerek geçtiğinin göstergesidir. Her ülke sinemasında patriar-

kaya, yüksek oranda işsizliğe, daralan iş imkânlarına, siyasi istikrarsızlığa ve muhtemel bir savaşa karşı tepkilerin sürdüğü dönemlerde rahatlatıcı ve uyutucu görevlerini yerine getirmek üzere erkek merkezli romantik aşk filmleri ve seks temalı filmler kuşağı başlar. Bu tür filmler 1950 ve 1960'lı yıllarda İran'da film jaheli (Cahil Filmi) bünyesinde ortaya çıkmıştır. (Türkiye'de Yeşilçam, Amerika'da Hollywood).

Jahel, patriyarkanın en aşağılık özelliklerinin cisimleşmiş hali olan "onur"un, kadının akrabalarının namusuna doğrudan bağlı bir erkek şovenizmini temsil etmekteydi. Fakat hem nitelik, hem de düşünsel yönden başarısız olan böyle girişimler 1960'ların İran sinemasının karakteri-

ni oluşturamayacaktı.

1962 yılında Furuğ Ferruhzad'ın cüzam hastalığını ele alan Kara Ev filmi toplumsal gerçekçi akımın habercisi niteliğindedir. 1969 yılına girildiğinde Daryuş Mehrcyi'nin Golam Hüseyin Saidi'nin kısa bir öyküsünden uyarlanan "Gav" (İnek) filmi İran Sinemasında çığır açtı. Ve 1979 yılındaki İslami Devrim kadar sürecek Yeni Dalga akımını da başlatmış oldu. Sinemada bu gelişmeler yaşanırken halk, siyaset arenasında Rıza Şah'ın ordu, polis ve İstihbarat Teşkilatı (Savak) üçlüsünün bir yansıması olan modern laik güçlü İran'ın kanlı saltanatına tanıklık etti. 1979'a evrilen süreçte Şahlık yanlısı ikinci bir partiye bile tahammül edemeyen yönetim, protesto eylemlerini bastıramaz hale geldi

ve büyük bir halk hareketiyle devrim gerçekleşti. Devrim sonrası, Mehdi Bazergan başbakan ve Beni Sadr'ın geçici devlet başkanı olduğu, şahlık yanlıları hariç herkes için geçerli olan sekiz dokuz aylık özgürlük döneminde devrimin renginin "kızıl mı yeşil mi" olacağına mücadelesi veriliyordu. Sol yaşadığı iç bölünmeler ve yanlış siyasi tutum yüzünden büyük bir hezimete uğradı. Liberal Bazergan yönetimini Amerika'nın ve batının etkisinde olmakla suçlayan sol güçler, emperyalizme karşı büyük ittifak yönelimiyle sonradan kendi cellatları olacak radikal İslamcılarla birlikte liberal hükümetin ömrünü kısaltmak için ellerinden geleni yaptılar. Bu yanlış tutum itibarıyla İslam Devrimi gerçekleşmiş oldu.

1979 İslam Devrimi Sonrası Sinema

Her ülke sinemasında, patriarkaya, yüksek oranda işsizliğe, daralan iş imkânlarına, siyasi istikrarsızlığa ve muhtemel bir savaşa karşı tepkilerin sürdüğü dönemlerde rahatlatıcı ve uyutucu görevlerini yerine getirmek üzere erkek merkezli romantik aşk filmleri ve seks temalı filmler kuşağı başlar.

Devrim öncesi dönemde dini liderler sinemayı ya reddetmiş ya da hiç yokmuş gibi davranmıştır. Fakat İslamcılar yönetimi ele geçirdikleri vakit sinemanın gücünün yadsınamayacağı bilinciyle sinemayı denetimleri, altına alma ve siyasi amaçları doğrultusunda kullanma yoluna gitmişlerdir.

Humeyni'ye göre sinemanın benimsenmesi Pehlevi kültürüyle mücadelede ideolojik bir araca dönüşmüştür. Geçmişte kaypak üst yapının bir parçası olarak reddedilmiş olan sinema, İslami kültürün olmazsa olmaz altyapısının bir parçası olarak sahiplenilmiştir. Dönemin kültür ve İslami İrşad Bakanlığı müsteşarının sözleri İslami rejimin sinemayı bir propaganda aracı olarak kullandıklarının göstergesidir: "Kültürün bir toplumu idaresinin tüm veçhelerini destekleyen bir yapı olduğu inancıyla dairemiz tüm gayretini sinema faaliyetlerine ve film yapıcılığına tim yasa, kanun, sistem

ve düzenlemelerde yer verilmesini temine sevk etmiştir." Hükümet bu ifadeye sadık kalarak bir dizi sansüre gitmiştir; filmlerde rol alacak kadınların yakın çekimde gözükmeleri, mayaj yapmaları, dar veya renkli elbiseler giymeleri, kötü karakterler haricinde erkeklerin kravat veya kısa kollu gömlek giymeleri, batı kaynaklı müzik ve yakın ışık kullanımı yasaktır. Montaj dahi İslami normlara uygun olmalıdır. Bu yasakların yanı sıra filmin senaryosunun geçer

izni alabilmesi için bir dizi bürokratik işleme tabi tutulması gerekmektedir: Senaryo ilk önce senaryo araştırma konseyinden geçmek zorundadır. Bir sonraki durak projeye yeşil veya kırmızı ışık yakacak olan senaryo denetleme konseyidir. Senaryonun onaylanmasını takiben film yapımcısından oyuncu kadrosu ve çekim ekibinin isimlerinin sıralandığı yapım izinlerini, filmin son halinin onayını ve filmin

gösterime gireceği sinema salonlarının belirlendiği gösterim izinlerini alması istenmiştir. Bu yasaklar sebebiyle yönetmenler çektikleri filmlerden ötürü sistem karşıtı damgası yemek için çatışmalı ve toplumsal içerikli filmler yapmaktan kaçınmışlardır. Bu baskıcı ortam, film yapımcılarını da yaratıcı faaliyetlerinin ve eleştirel dışavurumlarının önüne ilave

engeller çıkaracak ölçüde otosansürü körüklenmiştir. Bu otosansürden ötürü İran sineması politik unsurları yansıtabilme yetisini yitirmiştir. Filmlerde resmedilen politik temalar ya geçmişte vuku bulmuş hadiselerdir (önceki rejimin ideolojileri gibi) ya da bir biçimde çözüme kavuşturulmak suretiyle toplumun gündeminden çıkmış marjinal meselelerdir (karşı devrimci guruplar gibi).

Diğer bir deyişle, sinema İran'ın siyaset sahnesine ayna tutma vasfını yitirmiştir.

DEVİRİM'ciliğimiz ve

SANAT'çılığimiz ÜZERİNE

“Sanatçıya iki göz yetmez”

Alphonso de Lamartine

Ne zaman tartıştığımız konu sanata kıvrılmaya başlasa –çoğunlukla başka bir konudan kıvrılarak orta(mı)mıza düşmese, sanatı kolaydan soframıza davet etmeyiz; açız, tokun hali hiç aşikar değil–

Sanatın “Sağ”ı “Sol”u

“Kim” ya da “Ne” için sanat yapılması gerektiğini sorgulayan baş dönürücü doktrinler arasında bir öte bir beri vurup duruyoruz; çıkardığı sesle kimi neye çağırıldığından habersiz kilişe çanları gibi. Haliyle, bir çan sesi kendi başına ne kadar sanat ihtiva ediyorsa o kadar sanatçılıyoruz ağızımızda sanatı sakız ederek içine düştüğümüz kavgaları herkesi başladığı noktada, görecelilik girdabına terk ettiğimizde.

Modern çağda, uçları arasındaki mesafenin iyice açıldığına şahit olduğumuz sanat, sınıflı toplumlarda yaşıyor oluşumuzun da en çarpıcı resmini sunuyor bize. Aynı tablonun sağ tarafında; kuramsallıkları üzerinden akademi okyanuslarında zerrelere kadar irdelenen modern, post-modern ya da gelenekçi akımlar ve bu akımlardan doğan ürünlerin sergilendiği, büyük metropollerin göbeğinde ikamet eden

ama adreslerini (her nasılsa) bilmediğimiz büyük sanat galerileri; diğer tarafında ise, sanatın halktan uzaklaşmasını içlerine iyi niyetlice sindiremeyen ve bu sebepten dolayı bilinenden, denenmiş, var olandan pek uzaklaş(a)mayan, velakin bu haliyle de kitlelerin sanattan alımladıklarını iyi vakit geçirme veya eğlenme aracı olmaktan ileri götür(e)meyen sanat deneyimleri göze çarpıyor ve kimine göre maalesef, kimine göreyse iyi ki devrim yolunda sanatı da toplumsal bir argüman olarak görenler tablonun “SOL” tarafında yer ediniyor.

Kavram Olarak Avangard

19. yüzyılın ikinci yarısında sanatın toprağına düşen ve 20. yy’ın ortalarında yeşeren “Avangard” terimi, aslında bugünküyle oldukça yoğun benzerlikler taşıyan bir döneme isyan biçiminde doğdu. Kimi otoritelere göre gereksindiği toplumsal ivmeyi, 1968 öğrencilerinin ayaklanması sayesinde edinmişti. Askeri terminolojiden anlamı fazla tahrip görmeden sanat diline yerleşen avangard “öncü, yeni, ileriye sevk eden” gibi anlamları karşılıyor. Çıkış itibarıyla sanatın kurumsallaşmasını düşman bilen bu kavram, yerleşik sanat anlayışlarına ateş açan, sanat ve yaşam arasındaki muhtelif sınırları bertaraf etmeyi hedefleyen birçok sanatsal olgunun isim başı olmuştur.

Avangard; bir tehdit, bir meydan okuma biçimidir. Egemen olana; siyasi, felsefi, sosyal vb. içerik ya da biçimlerle karşı çıkışı teşkil eder, öncü ve devrimci tutumunu kurulmuş düzendeki yerleşığe karşı bir tepki ve -varoluşunu daim kılacak esas unsur-alternatif sunmasıyla gerekçelendirir. “Yeni” avangardın hem varlık alanı hem de gereğidir ancak her “yeni” (daha açığı her biçimsel değişiklik ya da radikal teşebbüs) avangardı temsil etmez. Bu husustaki belirleyici olan yarattığı dönüşüm ile sanat üretimi arasındaki ilişkidir. Ne yazık ki tarihsel açıdan avangard sanata ufak bir göz atanın göreceği, tanımlanışı için sıralanan görkemli iddialarının büyük kısmının hayatta gerçeklik kazanamamış olmasıdır. Gerçek isyanlardan çıkış gücü alan avangard bertaraf etmeyi planladığı hayat ve sanat arası sınırları daha da genişletmiş, yeniyi içerikten çok biçimde aramış, zira zaman içinde içeriği biçime indirgemiş, vaat ettiği somut devrimleri sanatın tül duvarları arasında gerçekleştirirken, gerçek devrimlerin kırmaya çalıştığı tel örgülerin dışında soyut kalmıştır. Sanatla hayat arasındaki bağı kuvvetlendirmek için biçimde değilse bile içerikte yavaşsalsal gerçekleri taşımanın -dönemsel- zorunluluğu, avangardın tarihi ilerleyişinde açıkça ispata ermiştir.

Karşı Koyma Biçimi Olarak Avangard

Ancak kavramsal anlamda avangard; yani “karşı koyma biçimi olarak yeni” içinde bulunduğumuz dönemin de ihtiyacıdır. Yozlaşmakta sınır tanımayan, günbegün daha da piyasalaşan ve satım gücü ya da medyatiklik kriterleriyle değer biçilen sanat; tüm bunlara karşın toplumun sinir uçlarını tutma potansiyelinin daim olması nedeniyle toplumsal devrimlerin yol ha-

Avangard; bir tehdit, bir meydan okuma biçimidir. Egemen olana; siyasi, felsefi, sosyal vb. içerik ya da biçimlerle karşı çıkışı teşkil eder, öncü vedevrimci tutumunu kurulmuşdüzendeki yerleşığekarşı bir tepki ve -varoluşunu daim kılacak esas unsur-alternatif sunmasıyla gerekçelendirir.

Göksel Ilgın

ritasında yer edinebiliyorsa; salt ajitasyondan, sloganik söylev ve biçimlerden ibaret üretimlerin yerini sanatın; içeriğin (toplumsal gerçeklerin ve diyalektiğin) ve biçimin de hakkını vermeyi amaçlayan ürünler var edilmeli. Sözelimi, Nazım Hikmet’i “Nazım” yapan sadece eserlerinde politik ifadeler ve toplumsal gerçekliğe bolca yer vermiş olması değil, ayrıca yazın alanında yaptığı devrimler; biçime ve edebi bakışa getirdiği yeniliklerdir. Bu bağlamda, avangard tarafıyla da geleceğe açılacak yollar miras edilebilir. Yoz olanı (veya yoz olmasa da halktan uzak tutulana) eleştirmek için “toplum için sanat” kurban ederek kısır tartışmaların içinden hiçbir alternatif doğurmayan kolaycı tutum (‘devrim için’ sanatta ajitasyonun ve sloganik yapının dönemsel veya konumsal bir ihtiyacı karşılayabileceğini de yadsımadan denebilir ki) mücadele pratiğinde, kitleleri sadece ajitasyonla devrime iteklemeyi ummaktan farksızdır. Bu şekilde, “sanat” ve/veya “toplum” için sanat sorgusuna seçtiğimiz terazi, kefeleri sahibinden yana kaldırmakta hile görmez; nihayetinde çamur: su ve topraktır!.. Karl Marx’ın kitlelere yaklaşım açısından sarf ettiği; “İşçilere herhangi bir belirli düşünce ya da yapıcı bir öğretiyi bulunmaksızın çağrıda bulunmak... ..bir yanda kendisine gökten vahiy inen bir peygamber, öte yandaysa yalnızca esneyen eşekler bulunduğu farz edilerek onursuzca girişilmiş, beyhude bir vaaz verme oyunudur”* ifadeleri, sorgulayışımıza manidar bir katkı sunacaktır. Elde olanlarla, ihtiyaç duyulan arasında kurulması gereken köprü, özellikle sanat perspektifinden bakıldığında- “kim/ne için” sor(g)usundan çok “ne yapmalı” sor(g)usuna muhtaçtır.

* “Marx, Engels, Werke Bd. 37 s.118”, Karl Marx Biyografisi, s. 105, Sorun Yayınları

“ İşçilere herhangi bir belirli düşünce ya da yapıcı bir öğretiyi bulunmaksızın çağrıda bulunmak... ..bir yanda kendisine gökten vahiy inen bir peygamber, öte yandaysa yalnızca esneyen eşekler bulunduğu farz edilerek onursuzca girişilmiş, beyhude bir vaaz verme oyunudur”

DİLLERİ "LAL" KONUŞAMAZLAR

DİLLERİ VAR ŞAKIMAZLAR...

Emir Hasan Bereketoğlu

Türkiye Cumhuriyeti'nin statü-kocu -Türkçü- anlayışı, İttihat Terakki cemiyetinin politikalarına dayanır. Osmanlı döneminde Arapça-Farsça ve Türkçeden oluşan Osmanlıca, devletin resmi diliydi. 20.yüzyılın başından itibaren Ömer Seyfettin ve Ziya Gökalp' in başını çektiği "Yeni Lisan" hareketiyle yavaş yavaş devlet tarafından "hiç" mertebesinde kabul gören Türklerin dili ön plana çıkarılmaya başlar.

Bu akımın savunucuları ve geliştiricileri, İttihat Terakkiciler ve onların devamcıları olan Cumhuriyet kadrolarıdır. Güneş Dil teorisi ile saçmalığın daniskasına imza atan bu kadrolar, milliyetçilikte sınır tanımadılar. Mezopotamya'nın kadim dili Kürtçe başta olmak üzere tüm Anadolu dillerini (hatta dünya dillerini) Türkçe'ye bağladılar. Esasında Kürtler bir Türk boyu, Kürtçe de Türkçe'nin 'dağlı'sıdır zokasını yıllarca yutturmaya çalıştılar. Buna inanmayanları para cezası, kötek cezası ve can-mal cezası ile korkuttular.

Her Türkçe Konuşan Vatandaş Türk Mü?

Türkiye'de "vatandaş Türkçe konuş", Diyarbakır Cezaevinde "Türkçe Konuş Çok Konuş" kampanyalarına rağmen, Kürtçe ve diğer diller ayakta. Topallıyorlar evet, ama ayakta. İyimser bir yaklaşım bu elbette...

Türkiye'de konuşulan dilleri dünya dilleri üzerine kapsamlı çalışmalara yer veren "ethnologue.com'un" Türkiye raporuna göre Türkiye'de Türkçe'yle birlikte 36 dil konuşuluyor. Ancak Ethnologue'un rakamları da birçok dil için eski. Çoğu 1980'lere ya da 1990'lara ait. Bu durum, Türkiye'nin dilleri için de güncel çalışmalara ihtiyaç olduğunu gösteriyor.

Evet, Türkiye 'de dillerin dağılımı her şeye rağmen "kültür zenginliğini" işaret ediyor. Ama "devlet" ve "devletlü"ler bu zenginliği fırsat bilip "ana dil" eğitimini önemseyeceklerine meşreplerine uygun şekilde sadece bir dili görüyorlar: Türkçe.

Ya diğerleri: Arapça, Kürtçe, Çerkesçe, Lazca, Süryanice, Hemşince, Ladino, Rumca, Abhazca, Ermenice, Gürcüce, Arnavutça...

Hâkim Diller Egemenliğine Doğru Yolculuk...

Dünyada 2100 yılına gelindiğinde Unesco'ya göre biz dünyalıların katlettiği dil sayısı 3000 tane olacak. Bugün hâlihazırda var olan dillerin % 4 'ünü dünyalılar % 96' sını kullanıyor. Türkiye'de ise süreç daha hızlı ilerliyor. Günümüzde çok az konuşanı olup da, yok olma tehlikesi altında olmayan diller çok az. Bu diller ya yakında rakip olacak hakim bir dil ve

Güneş Dil teorisi ile saçmalığın daniskasına imza atanlar, milliyetçilikte sınır tanımadılar. Mezopotamya'nın kadim dili Kürtçe başta olmak üzere tüm Anadolu dillerini (hatta dünya dillerini) Türkçe'ye bağladılar. Esasında Kürtler bir Türk boyu, Kürtçe de Türkçe'nin 'dağlı'sıdır zokasını yıllarca yutturmaya çalıştılar.

maya çalışmalarını anlamak mümkün değildir.

Bir kere binlerce çalışanı olan Türk Dil Kurumuyla, yüze varan üniversitede var olan Türkoloji bölümleriyle, Milli eğitimde 8 yıl boyunca okutulan zorunlu Türkçe dersleriyle, onlarca TV ve radyo kanalıyla, günlük gazeteleriyle vs. kendini her gün var edebilme fırsatı bulabilen bir dile sahip çıkmaya çalışmak aymazlıktır.

Tek Dil Tek Dünya Karanlığını Reddediyoruz!

Bir insanın ana dilini öğrendikten sonra, ikinci bir dil öğrenmesi daha sağlıklı olmalıdır. Sadece hakim dili çocuklarına öğretmek, ana dili ise öğrenmeyi güçleştirir diye öğretmeyen anne-babalara bu gerçeğin ulaştırılması gerekiyor.

Hiçbir dil ilkel değildir. Ama geri zihniyetler vardır. İnsan beyni onlarca dili öğrenebilme-konuşabilme kapasitesine sahiptir. Dünyanın birçok ülkesinde de zaten insanlar en az iki dil bilir. Ama bu gerçeği de ülkemizde az kişi bilir. Bu ülkenin geleceği, dilleri "lâl" eden zihniyetle değil, dilere özgürlük veren onları geliştiren zihniyetle kurtulur.

Unutmayalım ki bildiğimiz kelime kadar düşünebiliriz. Bu gerçeğin ışığında halkların diline sahip çıkma mücadelesini önemsemeliyiz.

kültür olmadığından (mesela Yeni Gine'de olduğu gibi), ya da doğa koşulları itibarıyla cazip olmayan bölgelerde konuşulmaktadır, (dağlık bölgeler, çöl ve kutup bölgelerindeki diller gibi). Türkiye 'de bütün dillerin yegane rakibi ve katili konumunda olan "Türkçe" monarşik saltanatına doğru hızla ilerliyor Ekonomik küreselleşme, kırsaldan kentlere göçün sebep olduğu mega kentleşme, artık vazgeçilmez bir aygıt olan televizyon, diğer medya araçları ve İnternet gibi faktörler azınlık dillerinin yok olmasını hızlandırmaktadır.

Türkçeyi Değil, Azınlık Dillerini Kurtaralım

Hakim kültüre biat, hayranlık ve imrenme, dışlanma korkusunu da beraberinde getirdiğinde "birey" kendi ana diline sırtını dönebilmekte; bunu yaparken de gayet doğal bir kompozisyonun parçası olarak "rolünü" oynamaktadır. Bugün diline "küfür" ederek hâkim kültürle kendini var eden kendini bilmez köksüzler etrafımızı sarmış durumda... Gençler bu süreci daha yakından biliyor... Artık çoğu genç anadilini "eğlenmek" için günlük dilde kullanıyor... Ya küfretmek için, ya da tesadüfen aklında kalan birkaç deyim kullanıyor bugün anadilini bilmeyen gençler... Hele ki kendi dillerini (Arapçayı-Kürtçeyi vs.) konuşmaktan aciz olanların, Türkçe'yi iyi konuşmaya çalışmaları, Türkçe'yi İngilizce'nin etkisinden kurtar-

Dünyada 2100 yılına gelindiğinde Unesco'ya göre biz dünyalıların katlettiği dil sayısı 3000 tane olacak. Bugün hâlihazırda var olan dillerin % 4 'ünü dünyalılar % 96' sını kullanıyor. Türkiye'de ise süreç daha hızlı ilerliyor.

"Ne Pitay Starilo, Ami Pitai"

POMAKLAR

Anadolu, tarihi boyunca yüzlerce, binlerce halka misafirlik etmiş, Nuh'a beşikler vermiş bir coğrafyadır.

Bu coğrafya halkların kardeşliğine tanık olduğu gibi, halkların sessiz acılarına da tanık olmuştur. Tıpkı tarihi Balkanlar'dan Anadolu'ya uzanan Pomak halkının bir atasözünde dediği gibi : Ne pitay starilo, ami pitai patilo*

*Yaşlıya değil, derdi çekene sor.

Caner Malatya

Anadolu coğrafyası tarihi boyunca yüzlerce, binlerce halka misafirlik etmiş, Nuh'a beşikler vermiş bir coğrafyadır. Bu coğrafya halkların kardeşliğine tanık olduğu gibi, halkların sessiz acılarına da tanık olmuştur. Tıpkı tarihi Balkanlar'dan Anadolu'ya uzanan Pomak halkının bir atasözünde dediği gibi : "Ne pitay starilo, ami pitai patilo" (Yaşlıya değil, derdi çekene sor.)

Pomaklar Kimlerdir?

Pomak kelimesi Slavca "pomoçi" (yardım etmek) fiilinin "pomagaçi" (yardımcı) biçiminden geldiği ve Pomaklar, Osmanlı akıncı beylerine yerel savaşlarda ve fütuhatlarında devamlı olarak "yardımcı"lık yaptıklarından dolayı bu adı aldıkları ileri sürülüyor. Pomagaçi, Balkan lehçesinde "pomağa", daha sonra "pomak" şeklini alıyor. "Pomak" kelimesi en genel anlamıyla ise, Bulgaristan-Yunanistan-Türkiye-Makedonya-Arnavutluk coğrafyasına yayılmış, Pomakça konuşan ve Slav kökenli olduğu üzerinde hemfikir olunan Müslüman topluluğunu tanımlamak için kullanılmaktadır.

Pomak halkının kökeni konusunda herhangi bir kesin tespitin olmaması, Pomaklar hakkındaki tartışmaların çeşitli olmasını sağlıyor. Örneğin Türk resmi görüşüne göre Pomaklar, Peçenek-Uz-Kuman Türklerinin devamıdır. Keza Bulgar resmi görüşü de, Pomaklar içinde eriyen Müslüman Bulgarlardan yola çıkarak Pomakların

Bulgar olduğunu söyler.

Genel olarak üzerinde fikir birliği olunan görüş ise şöyledir: M.S. 6. yy'da başlayan büyük Slav göçüyle Bulgar kavmiyle birlikte Ekslavonlar Rodoplar bölgesine yerleşirler.

Ekslavonlar Bogomolizm (Ortaçağ Avrupasında ortaya çıkmış dini akım) inancına sahip olmalarından dolayı baskılara maruz kalmışlar ve Bulgarlaşma sürecine girmişlerdir. Bu sürecin sonlarına doğru, bu sefer Osmanlı'nın Balkanlara gelmesiyle yeni bir döneme girilir. Ana gövdesinde Ekslavonlar olmak üzere Pomak oluşumu başlar. Bu oluşum, ortamdan memnun olmayan toplulukları da İslamlaşmanın getirdiği avantajın yardımıyla kendine çeker ve böylece Pomak halkı şekillenir.

Pomak Timras Cumhuriyeti

93 Harbiyle birlikte Balkanlarda egemenlikleri iyice artan Rusya ve Bulgaristan bölgede yaşayan topluluklara baskı ve katliamlar yapmaya başlarlar. Bu baskı ve katliamlara karşı bölgedeki Türk ve Pomaklar direniş göstererek 16 Mayıs 1878'de Pomak Timras Cumhuriyeti'ni (Türk kaynaklarında "Rodop Muvakkat (Geçici) Cumhuriyeti" olarak geçer) kurarlar. Cumhuriyet 'Timraş' ismini merkezi olan Timraş köyünden almıştır. Cumhuriyetin hükümeti ise 30 Rodoplu milletvekili ve yaklaşık 100 nahiye müdürünün onayını alan Ahmet

Timirski (Timişli), Abdullah Efendi ve Kara Yusuf Çavuş tarafından idare

edilmiştir. Cumhuriyetin ilk başkanı da Ahmet Timirski (Timişli) olmuştur.

Pomakların Yaşadığı Bölgeler

Pomak halkının bugün Bulgaristan-Yunanistan-Türkiye-Makedonya-Arnavutluk coğrafyasında yaşadığından bahsetmiştik. Bu ülkelerdeki durumları ise şöyledir:

Türkiye:

93 Harbiyle birlikte Türkiye'ye göçlerle birlikte Pomak nüfusu hızla artmıştır. Bugün Türkiye'de sayıları 200.000-300.000 arasında değişen Pomaklar şu bölgelerde yaşamaktadırlar: Balıkesir/Gönen-Hasan Bey Köyü (Pomakköy), Bursa, Çanakkale, Edime, Lüleburgaz, Babaeski, Pehlivan köyü, Alpullu, Katranca, Büyük Mandıra, İstanbul, Eskişehir Osmaniye Beldesi, İzmir, Kırklareli, Kocaeli (Konya/İlgin/Boğazkent köyü) Kütahya, Samsun, Tekirdağ Şalgamlı kasabası, Çerkez Musellim kasabası, Malkara Praçça (Çınaraltı köyü, Hayrabolu Popköy (Kabahöyük köyü).

Bulgaristan:

Pomaklar, Bulgaristan'da Smolyan, Blagoevgrad, Pazarlık, Velingrad, Razlog, Kırçali, Gotse Delcev bölgelerinde ve Mesta Vadisi, Rodop Dağları'nda sıkışık alanlarda yaşamaktadırlar. Loçça Bölgesi civarında ise küçük Pomak grupları bulunmaktadır. Bununla birlikte Pomakların %90'ı Rodop dağlarının güneyinde bulunmaktadır. Bulgar İçişleri Bakanlığının 1989'da Pomaklar için yaptığı çalışmada, nüfusunun 268.971 ile toplam nüfusun %3'ünü oluşturduğunu ortaya koymuştur.

Makedonya:

Makedonya: Makedonya'da Pomaklar Berova, Debre, Manastır, Struga, Dolna Reka ve Üsküp civarında yaşamaktadırlar. Nüfusları tam tespit edilememekle birlikte toplam 40.000 olduğu söylenmektedir.

Arnavutluk:

Arnavutluk'ta Pomaklar genellikle Makedon sınırına yakın olan Golo Bardo, Gora ve Sredska Jupa civarında yaşamaktadırlar. Fakat bu güne kadar Arnavutluk Pomakları hakkında çok da ayrıntılı araştırma olmamıştır, hatta tamamen yok sayılmışlardır. Tahmin edilen nüfusları oldukça ilgi çekicidir. Çünkü kaynaklar Arnavutluk'taki Pomak nüfusunu 80000-120000 olduğunu tahmin etmektedirler. Kosova'daki Pomaklar yoğunlukla Makedonya ve Arnavutluk sınırlarına yakın olan Dragas bölgesinde yaşamaktadırlar. Kullandıkları dil Pomakça ile %80 oranında benzerdir.

Dilde Sırpça kelimeler çok fazla girmiş durumda. Fakat kendi dillerini hala yaşatmaktalar. Bölgede kendileri için 3 farklı tanım yapılmaktadır. Türkler Türk kökenli olduklarını (Müslüman olduklarından dolayı), Sırplar Müslüman Sırplar tanımı, Makedonlar da Müslüman Makedon tanımını kullanmaktadır. Kendileri bu tanımları kabul etmemektedir ve Goranlılar (yukarı-dağlı kelimelerinden türeme) olarak anılmaktadır.

Yunanistan:

Yunanistan'da Pomaklar, İskeçe ve Gümülçine çevresinde yaşamaktadırlar. Sayılarının yaklaşık olarak 30000 olduğu tahmin edilmektedir. Pomaklar tıpkı diğer halklar gibi Anadolu'ya renk katan halklardan biridirler. Yaşadığımız coğrafyada başın da, güzelliklerin yolu da bu halkların çatışmasından ve asimilasyonundan değil; kardeşliğinden geçmektedir. Eğer kardeşliği değil de savaş seçersek, ne olacağını bir Pomak atasözü çok güzel açıklamaktadır: 'Koito kopay grob drugimo sam pada v nego' (Başkasına mezar kazan içine kendi düşer.)

"Pomak" kelimesi, Bulgaristan-Yunanistan-Türkiye-Makedonya-Arnavutluk coğrafyasına yayılmış, Pomakça konuşan ve Slav kökenli olduğu üzerinde hemfikir olunan Müslüman topluluğunu tanımlamak için kullanılmaktadır.

BEYAZ YAKALI YALANLAR

Ergün Yılmaz

Ekmek bulamıyorsanız pasta yiyin” diyen Maria Antoinette, Fransız Devrimi öncesinde yıkılamayacağını sandığı kulesinden, açlıktan surlara dayanmış çulsuzlara böyle sesleniyordu. Sonucu hatırladığımız üzere giyotin olmuştur. Bu söz hafızamıza öyle kazınmıştır ki, nedeni kuşkusuz sürekli gerçekliğini bulmuş olmasındandır. Son aylarda öğretmenlere yüzde elli indirimli, beş yıldızlı otellerde tatil vadedinde bulunan bakanlığın bu ‘hayırseverliği’, sözün güncelliğini kanıtlanmış oluyor. Ekmek bulamayan tatile gitsin.

Ekmek Bulamıyorsanız Tatile Gidin!

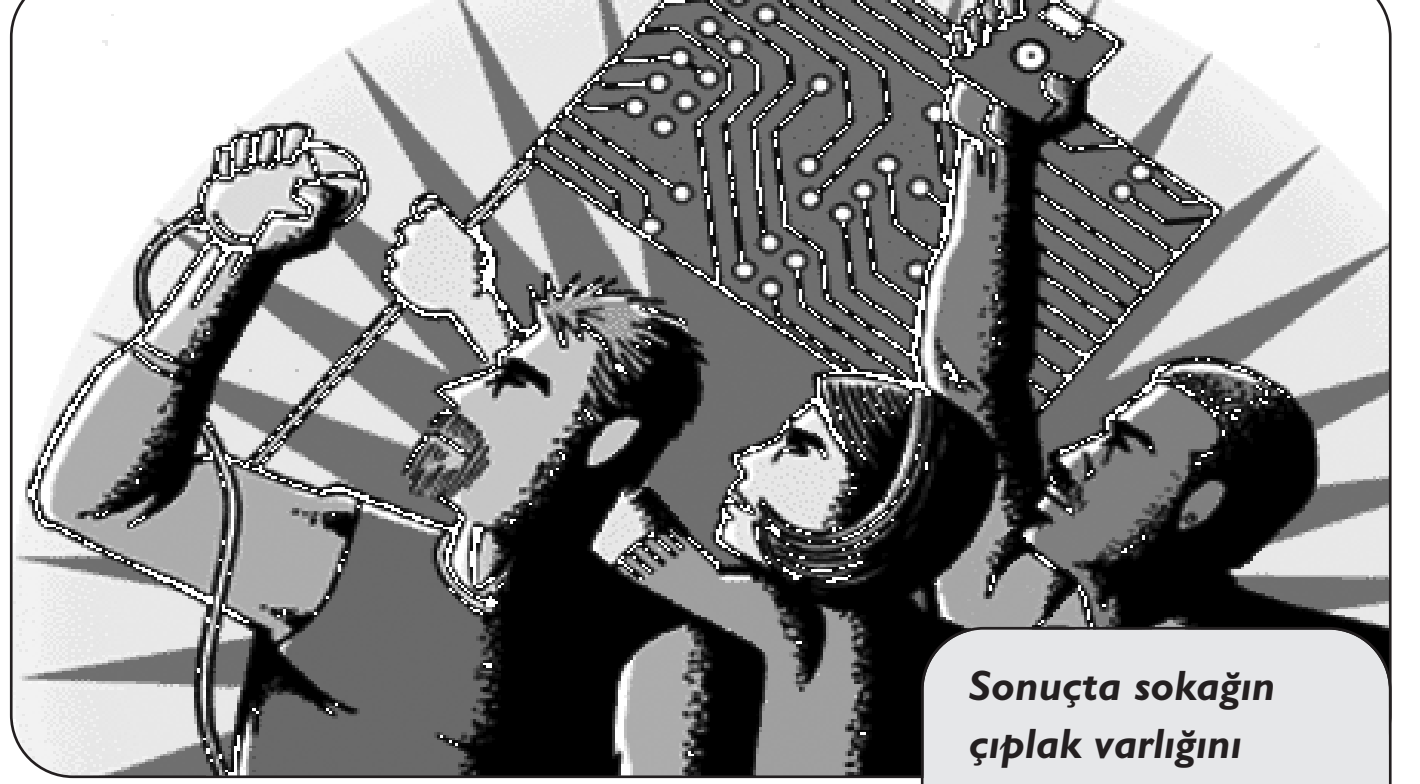
Oscar Wilde ‘hayırseverlik insanı alçaltır, aynı zamanda birçok günahın da anasıdır’ der. Hayırseverlik, kapitalizmin çirkin yüzünü sakladığı maskelerden birisidir. Bu maskenin ardındaki yüzü görmezden gelebilir miyiz?

Bir tarafta atanamayan binlerce öğretmen varken, maaşlar standart olarak belirledikleri açlık sınırına yakıncan, toplu sözleşme hakları gasbedilirken tatil ‘açılımı’ bir küfür niteliğinden öteye gitmezken...

Ağızına kadar dolu sınıflar, yetersiz okullar, artırılan üniversite kontenjanları, ard arda açılan fakülteler, ücretli-sözleşmeli kölelik mantığı... Bütün bunların yanında bütün lisans mezunlarına formasyon verilerek öğretmenlik yapmalarının önü açılmaya çalışılmasını da ekleyelim. Maske düştü, yüz göründü.

Sonuçta kitapların bile alamayacağı kadar yalan ve ikiyüzlülükle karşı karşıyayız. Bunu üreten de ‘özü’ gereği neoliberalizm ve kuklalarının politikalarıdır.

Diğer taraftan sağlık alanında yapılmaya çalışılan değişikliklerde sürecin devamı niteliğindedir. Eczacıların tekelleştirilmeye çalışılması ve doktor-

lara tam gün yasasının çıkarılması. Sağlıkta yapılmaya çalışılan bu son tekelleştirme başarı ile atlatılırsa bundan en fazla etkilenecek olan kuşkusuz yoksullar, emekçiler olacaktır.

Fiyatlarda istedikleri gibi oynanacakken, birkaç kodamanın göbeğini biraz daha büyütmeğe öteye gitmeyeceği gibi SSGSS ile başlayan sağlığın paralılaştırılmasında büyük bir adımdır. Aynı şekilde tam gün yasasıyla özel muayenelerin önüne geçilmesi bir yana performans düşüklüğüne bağlı olarak bu oran artacaktır. Aynı zamanda emeğin sömürü oranı da artacaktır.

Oyun Nasıl Bozuldu?

Orta sınıf veya burjuvalaşmaya yakın olan sınıflar konumlarının sağlamlığını güvence olarak bilir, kalifiyeliğinden toplumsal muhalefetten uzak dururlardı. Ta ki sürekli kalifiye yetiştiren sistem kılıcını ona göstere kadar. Birden kendine gelen bu sınıflar, kendiliğinden gözükse bile kapitalizmin değneğinin dürtmesiyle işlerin hiç de böyle yürümediğinin farkına vardı.

IBM bilgisayar firmasının üst düzey programcılarının işten çıkarılması, gi-
dişatın ilk örneklerinden birisidir. Ke-

za yukarıda belirttiğimiz eczacılar ve doktorların durumu da hemen hemen aynıdır. Sonuçta sokağın çıplak varlığını görmezden gelemeceklerinin farkına varan bütün bu emek grupları ilk adımda devrimci bir öznenin öncülüğü olmadan sokaklara dökülmüşler, kepenk kapatarak toplumsal muhalefeti de harekete geçirmişlerdir. Kendiliğinden bir örgütlenme göze çarpıyor ilk etapta, olması gerekenin kendisi desek abartmamış oluruz. Öncesinde devrimci bir özne ile harekete çıkmaması devrimci bir müdahaleyle çitayı yükseltmeme anlamına gelmemelidir. Bu noktada biz komünistlere düşen görev bellidir. Bütün bu çıkışları birbiriyle bağlantılı olacak şekilde analiz etmek ve eyleme geçmek olmalıdır. İşçi sınıfının kabuk değiştirdiğini görmemiz gerekmektedir. Hizmet çalışanları hızla proleterleşmektedir. İşçi sınıfında niceliksel bir artış olmakla birlikte artık sadece güçlü kaslara sahip sanayi işçisi temelinde değildir. Politikamızda bunun altını çizmemiz gerekmektedir.

Toplumsal muhalefeti örgütleyecek ve devrimci bir özনে hareket imkânı sağlayacak, yenilgi ve kazanımlarımızı iyi görmemiz gerekmektedir. İlerlerken gerilemek! Tarihsel olarak geride bıraktıklarımızı, bugünün somut koşulları arasında değiştirirken bir taraftan da ilerlemenin içinde var edebilmeliyiz.

Kendimizi var edebileceğimiz yegâne nokta ‘hayaletin’ vücut bulduğu bir toplumdur. Bu toplumun kurulması yolunda hepimizin Don Kişot olması gerekmektedir. Sadece tek bir farkımız var ondan yel değirmenlerinin gerçekten yel değirmeni olduğunu biz çok iyi biliyoruz.

Sonuçta sokağın çıplak varlığını görmezden gelemeceklerinin farkına varan bütün bu emek grupları ilk adımda devrimci bir öznenin öncülüğü olmadan sokaklara dökülmüşler, kepenk kapatarak toplumsal muhalefeti de harekete geçirmişlerdir. Kendiliğinden bir örgütlenme göze çarpıyor ilk etapta. Öncesinde devrimci bir özne ile harekete çıkmaması devrimci bir müdahaleyle çitayı yükseltmeme anlamına gelmemelidir. Bu noktada biz komünistlere düşen görev bellidir. Bütün bu çıkışları birbiriyle bağlantılı olacak şekilde analiz etmek ve eyleme geçmek olmalıdır.

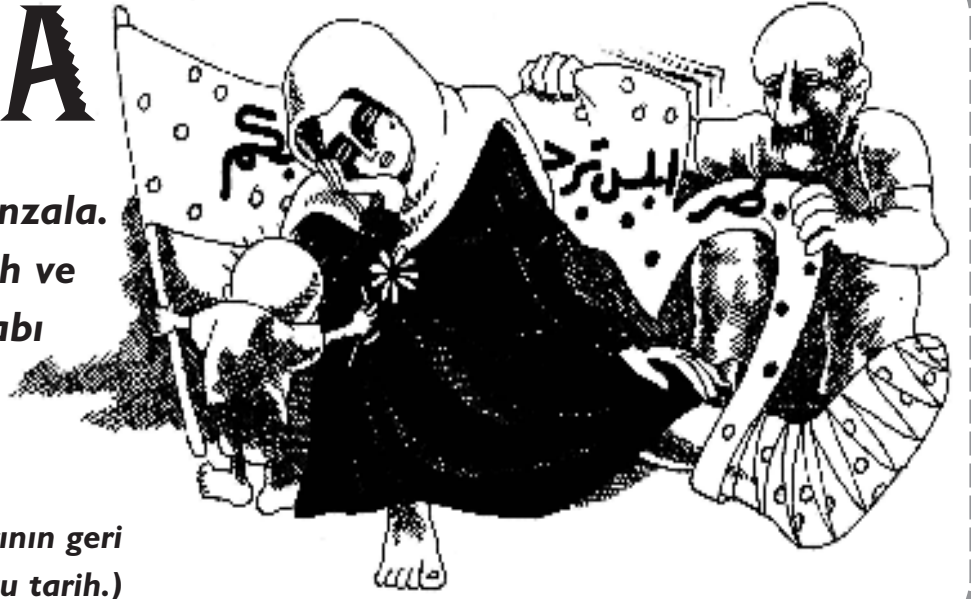
Ağızına kadar dolu sınıflar, yetersiz okullar, artırılan üniversite kontenjanları, ard arda açılan fakülteler, ücretli-sözleşmeli kölelik mantığı... Bütün bunların yanında bütün lisans mezunlarına formasyon verilerek öğretmenlik yapmalarının önü açılmaya çalışılmasını da ekleyelim. Maske düştü, yüz göründü.

HANZALA

Hanzala kendini şöyle tanıtır: Benim adım Hanzala. Babamın adı önemli değil. Annemin adı Nakbah ve kız kardeşime de Naksa adını koydular. Ayakkabı numaramı bilmiyorum çünkü hiç giyemedim. 5 Haziran 1967'de* doğdum.

*Birinci Arap-İsrail savaşından sonra Filistin topraklarının geri kalanının İsrail tarafından işgal ve ilhakının duyurulduğu tarih.)

Hasan Fehmi Taylan

Lübnan direnişinin 60 yıllık geçmişinde, genel olarak Arap coğrafyasının, özeldense Lübnan mücadelesinin çığı, umudu, onuru ve acısı devrimci karikatürist Naci Hüseyin El Ali. Naci El Ali'yi anlamak için Arap coğrafyasına derin ve bütünlüklü bakabilmek şart.

DAMİRİ's SEVRE

Asıl adı NACİ SELİM HÜSEYİN EL ALİ, lakabı ise 'DAMİRİ's SEVRE' yani Devrimin Vicdanı. O, bir karikatürist olmaktan öte hayatını halkın davasına adanmış bir isim. Adı Filistin davasıyla özdeşleşmiş Naci El Ali, 1936 yılında Filistin'in kuzeyinde Şecere köyünde dünyaya gelir.

1948 yılında yüz binlerce Filistinli gibi o da topraklarından sürülür. Filistin topraklarında İsrail Devleti kurulduğunda, ailesiyle birlikte Lübnan'ın güneyindeki Sayda kenti yakınlarındaki Aynül Hilva Mülteci Kampı'na sığı-

nır. Kampta her Filistinli gibi acılar içinde yaşar. Halkın çektiği sıkıntıların tümünü o da çeker. Halkın ızdırabı kimliği olur.

1960 yılında Lübnan Sanat Akademisi'ne girer. Burada bir yıl okuyabilir. Lübnan polisi sürekli peşindedir. Okulunu hapiste tamamlar. 1961 yılında "Çığık" adında bir dergi yayınlar. Hanzala karakteri o yollarda ortaya çıkmıştır. 1960'ların başında Filistin mücadelesinin önderlerinden, 1971'de Beyrut'ta öldürülen devrimci yazar Gassan Kanafani onun yeteneğini fark eder ve bu alanda profesyonel olarak çalışmasını sağlar. Filistin mücadelesinin Nasırcı Arap milliyetçiliğinden devrimci bir çizmeye kaymasında önderlik edenlerden biri olan Kanafani onun ilk çalışmasını el-Hürriyet dergisinde yayımlar. Artık çizmeyi ciddiye alan Naci el-Ali, daha sonra Kuveyt'teki Tali'a dergisinde çizer olarak çalışmaya başlar. 1968'den 1975'e kadar es-Siyase gazetesindedir. Bu tarihte Lübnan gazetesi es-Sefir'e geçer ve 1979 yılında Arap Karikatüristler birliği başkanı seçilir.

Filistin topraklarında hüküm süren yıkımı ve kendilerini ifade etme fırsatları kısıtlı olan Ortadoğu'daki mazlum halkların sesini cesur çizgileriyle yükselterek dünyaya duyurmayı kendisine görev edinir. Böylece kitleleri harekete geçirecek, politik olarak da mültecilerde kendi durumlarının farkına vardırarak bir bilinç oluşturacaktır. Bütün olumsuzluklara rağmen komünisttir ve sanatını mücadeleye adanmıştır. Elbette ki ana eksen Filistin ve mülteci sorunudur fakat tek derdi İsrail değildir. İnsana ve insanlık onuruna özgü ne varsa sahiplenilmelidir, bu yüzden Arap milliyetçiliğiyle de barışık olamaz: "Düşüncem enternasyonalist, kaygılarım insani"

1987'de Londra'da faili meçhul bir cinayete kurban gider. 1987 Ağustos'un da beş haftalık bir komanın ardından, intifadanın başlangıcını görmeden öldüğünde arkasında 40 binden fazla eser bıraktı. Naci el Ali'nin Hanzala geleneğini Ümeyye Joha isminde bir karikatürist kaldığı yerden devam ettirmektedir.

Hanzala, Ortadoğunun Devrimci Çığı

Naci el Ali Hanzala'yı yaratmıştır. Hanzala kendini şöyle tanıtır: Benim adım Hanzala. Babamın adı önemli değil. Annemin adı Nakbah ve kız kardeşime de Naksa adını koydular. Ayakkabı numaramı bilmiyorum çünkü hiç giyemedim. 5 Haziran 1967'de doğdum. (Birinci Arap-İsrail savaşından sonra Filistin topraklarının geri kalanının İsrail tarafından işgal ve ilhakının duyurulduğu tarih.)

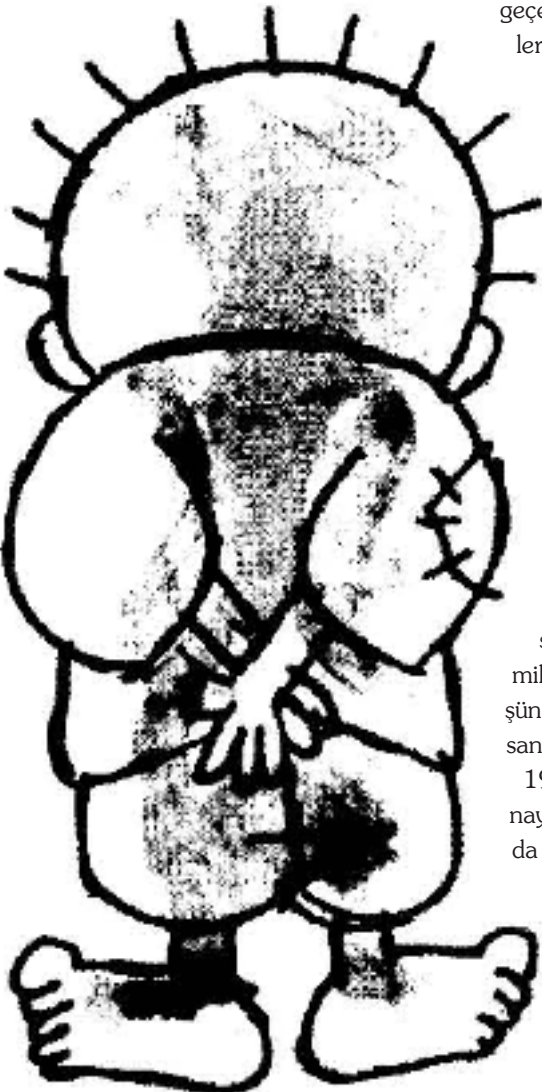
Milliyetim: Filistinli değilim, Ürdünlü değilim, Kuveytli değilim, Lübnanlı değilim, Mısırlı değilim, hiç kimse değilim. Kısaca, bir kimlik kartım yok ve herhangi bir memleketten olmakla de ilgilenmiyorum. Ben yalnızca bir Arabım. Hanzala Naci El Ali'nin bütün karikatürlerinde sırtını seyirciye dönmüş, yamalı elbiseleri, arkasında kavuşturduğu elleri ve boyunda taşıdığı terk etmek zorunda kaldığı evinin anahtarı ile küçük bir kız çocuğu figürüdür. Ortadoğu coğrafyasında sürgün tüm çocukları, çocuklukları temsil etmektedir. Sadece bir sürgünü değil yamalı elbiseleri ile yoksulluğu da ifade etmektedir. Hanzala Filistin, Filistin Hanzala'dır. Sırtı seyirciye dönüktür ve yüzünü görebilmemizin tek koşulu halkın özgür olması evine dönebilmesidir. Naci El Ali bu durumu şöyle açıklar: "İsrail Filistin'e sırtını döndü, Filistin halkı özgür oluncaya dek Hanzala'da bütün dünyaya sessizliğine, İsrail'in işlediği savaş suçlarına, gelişmiş ülkelerin ikiyüzlülüğüne ve Arap yönetimleri ile FKÖ içindeki yozlaşmaya da sırtını dönmüştür. Hanzala, Filistin mücadelesinin direnişçi unsurlarını ve Arapların acısını temsil etmektedir, ama bir yandan da Arapların bölünmüşlüğünü ve Filistin halkının acılarına kayı-

sızlığını eleştirmektedir. Onun derdi aynı zamanda mücadeleyi bırakan göbeklilerdir ve bu durum gerek politik gerekse psikolojik açıdan Naci El Ali'yi çok etkilemiştir. Hanzala'nın kavuşturduğu elleri bunun sessiz protestosudur; fakat Hanzala'yı kimi zaman olaylara müdahil olurken görürüz. Çünkü sessiz protesto yetmez, o aynı zamanda bir aktivisttir de.

Hanzala başına o büyük felaket geldiğinde 10 yaşındadır ve artık onun için zaman durmuştur. O tarihten itibaren artık hep 10 yaşındadır. Çocuklar bir ülkenin geleceğini temsil eden imgedir ve geleceksizlikte aynı imgede ifade bulur. Hanzala geleceği çalınan milyonlarca çocuğun çığıdır. Aynı çığı Feyruz'un seslendirdiği "Şadi" ve Mersel Khalife'nin seslendirdiği "Ken Fi Marra Tıfl'ızğir" şarkılarında ve topluma mal olmuş bir çok sanatçının çalışmasında iştebiliriz. Bütün bu olumsuzluklara rağmen Hanzala bu tablodan sıyrılabilmiş ve Naci El Ali'ye dikenli tellerden bile umut devşirmeyi öğretmiştir. Ali Hanzala'yı yaratmıştır ama onu korkudan, yılgınlıktan koruyan Hanzala olmuştur. Hanzala mücadeleye sadıktır ve yenilginin, umutsuzluğun Ali'yi sürüklemesine izin vermemiştir. Ali bu korkuyu her zaman yaşamıştır: 'Sınırlamalardan korkmuyorum ve hiç hesabını yapmıyorum. Tek korktuğum yeisin kalbime ulaşması.'

Hanzala Naci El Ali'nin devrimci yönüdür ve net duruşu sayesinde Ali intifadayı görmeden öldürüldüğünde bile bu durum Hanzala'nın Filistin direnişinin sembolü olmasına engel olamamıştır. Artık Hanzala bütün Ortadoğu coğrafyasında direnişin, devrimciliğin simgesidir ve mücadeleye sürdükçe Hanzala çığıyla bize çocukların, yoksulların, Arapların ve ezilen bütün halkların mücadelesini haykıracaktır...

Hanzala bütün Ortadoğu coğrafyasında direnişin, devrimciliğin simgesidir ve mücadeleye sürdükçe Hanzala çığıyla bize çocukların, yoksulların, Arapların ve ezilen bütün halkların mücadelesini haykıracaktır

MEHMET LATİFECİ

KARDEŞLİĞİN ve

DİRENİŞİN SİMGESİ

Ali Cabir

Mehmet Latifeci, Denizler, Mahirler, Sinanlar ve devrim yolunda şehit düşen nice önder gibi kısacık ömrüne bir tarih sığdırdı. Latifeci şahsında Kızılder ve tüm devrim şehitlerini anarken, Latifeci'nin Türkiye Devrimci Hareketi ve Hatay Arap halkı için ne anlama geldiğini anlatmaya çalışacağız.

Burası Kışla Değil!

Latifeci'nin İlkokul arkadaşıyla yapılan bir sohbetinde o dönemde bile Latifeci'nin bizim için bir farklılığı vardı, diyor ve ekliyor: "O dönemde de pek rahat durmaz, haksızlığa uğrayan biri olduğunda çabucak yanında biterdi. Sürekli hareketliydi. Ve en önemlisi dersleri hepimizinkinden iyiydi."

Latifeci, lise yıllarında derneklere gidip gelmeye başlamıştı. Sistemin çelişkilerini, ekonomik eşitsizliği ve halklara yaşatılan zulmü kavramaya başladığı yıllarda bir gün, din kültürü dersi gibi zorunlu derslerden biri olan Milli Güvenlik dersinde askeri hava estiren komutana: "Burası kışla değil, burada istediğin gibi davranamazsın" diye çıkmış ondan sonrada haliyle disiplin cezası almıştı.

Üniversite Yılları

Üniversite öğrenimi için Burdur'a giden Latifeci, burada Türkiye Devrimci Hareketiyle birebir ilişki kurma şansı yakalamıştır. Burdur'da Öğrenci Derneği kurma çalışmalarına başlamış, faşistler de buna engel olmak için çalışmış, dolayısıyla da bu durum faşistlerle ciddi çatışmalara yol açmıştır. Bu gergin ortam, Latifeci'nin mücadele arkadaşının çatışmalarda şehit düşmesiyle birlikte daha da artarak devam etmiştir. Bundan sonraki süreçte yoğunlaştırılan eylemliliklerin ve tarihe "Burdur Direnişi" olarak geçen direnişin önderliğini yapmıştır.

88-95 dönemi, 12 Eylül darbesinin çok yoğun bir şekilde kendini hala hissettirdiği dönemdir. Devletin farklı dillere inançlara karşı yoğun saldırısı, çok sert bir şekilde devam etmektedir. Haliyle o dönem de sokakta Arapça konuştuğunda bölücülükten, arkadaşlarıyla birlikte piknik yaptığında devleti çökmeye yönelik planlar yapmaktan, sokakta arkadaşını gördüğünde selam niyetine göz attığında ideolojik bakışmaktan gözaltına alındığını bir dönem.

Süreç 1993'e doğru aktığında da Sovyetler Birliğinin dağılmasıyla birlikte sömürücü sistem savunucuları halkların,

devrimcilerin üzerine daha da bir vahşice gelmeye başlamıştır. Çünkü Sosyalizm artık yenilmişti ve onlara göre tek gerçek bir sistem vardı: Kapitalizm. Bu yenilgiyi de kullanarak insanların üzerine umutsuzluğu inançsızlığı ve korkuyu yayan sistem, Samandağ özelinde konuşmak gerekirse hiç beklemediği bir şeyle karşılaştı: Latifeci ve yoldaşları...

Samandağ'a Dönüş

Latifeci Samandağ'a geri döndüğünde burada da faaliyetlerine ara vermeden hızla devam etmiştir. O dönemde Latifeci ve yoldaşları Hatay üzerinde oynanması planlanan birçok oyunu sezmiş, teşhir etmiş ve boşa çıkarmıştır. On yıllardır Hatay topraklarında özellikle Samandağ'da barış ve kardeşlik içinde yaşayan başta Arap Hıristiyan ve Ermeni olmak üzere tüm halklara karşı, halklar arasındaki paylaşımı ve huzuru yıkmak adına bir sürü oyun oynandı. Bunlardan en önemlisi de asimilasyon politikalarıydı.

Bu dönemde, Refah Partisi'yle birlikte Samandağ'da gerici bir zeminde örgütlenme başlatılmaya çalışılmış ama başarılamamıştır.

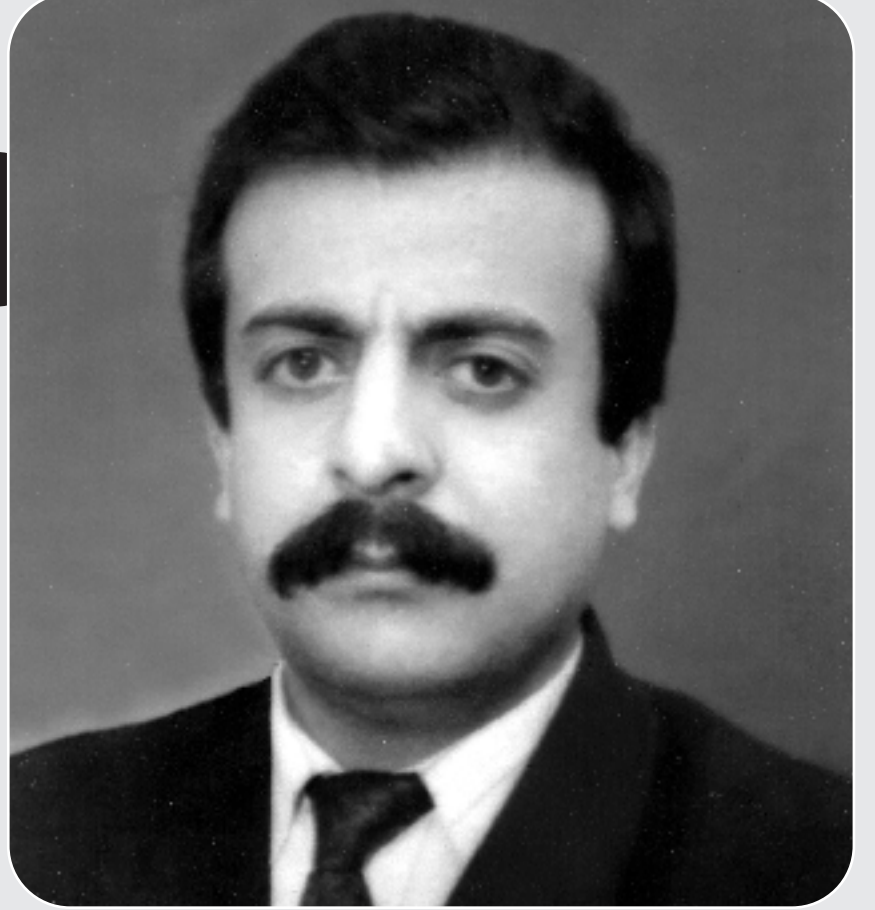
Latifeci yazdığı yazılarla Arap Alevi (Nusayri) kimliğine yönelik saldırıları teşhir ederken, ayrıca sosyalizme olan inancı ve sistemin farklı kimliklere açtığı savaşı geri püskürtmek adına bir Arap olarak Kürt halkıyla dayanışmak adına Samandağ'da yoldaşlarıyla birlikte DEP'i kurmuş ve başkanlık yapmıştır. Kürt ve Arap halklarını birbirinden koparıp farklı farklı politikalarla asimile etmeye çalıştıkları dönemde "Yaşasın Halkların Kardeşliği" şiarıyla atılan bu hamle sistemi ayrı bir zorluğa sokmuştur. Çünkü ortak acıları paylaşmış bu iki ayı halk birbirine kenetlenirse kendileri açısından çok daha büyük bir tehlike teşkil edecektir.

Gizli ama kitlese!

Latifeci ve yoldaşları tüm bu olayları gören bir yerden hareketle halkı devrimci bir zeminde örgütlemiş ve bilinçlendirmişlerdir. O dönemde kıraathaneler iskambil oynama yeri olmaktan çıkmış toplantı salonlarına çevrilmiştir. Ayrıca sokaklar da kültür sanat alanlarına çevrilmiş, her köşe başında Arapça tiyatrolar, şiirler, halkoyunları içerikli etkinlikler düzenlenmiştir.

Tüm toplantı ve etkinliklerin düzenleniş şekli de aslında Latifeci'nin karakterini ortaya koyuyo: gizli ama kitlese!

Tabii tüm bu eylemlilikler yapılırken karışık cephede farklı süreçler planlanıp örülü-

yor. Çamur atmalar, gözaltılar, komplolar...

Katiller İş Başında!

Süreç 1995'e doğru akarken sistem tarafından haddinden fazla gergin bir ortam yaratılmıştır artık. Çünkü hiçbir şey planlandığı gibi gitmiyordu. 12 Eylül'ün bilindik uygulamalarıyla Latifeci ve yoldaşlarının önderliğindeki halkın örgütlü gücünü kaybetmesini sağlamaya çalıştılar. Onu da başaramayınca ve takvim sayfalarında tarih 30 Mart 1995'i gösterdiğinde karanlık güçler iş başına geçti. Kendi pis işlerini güvence altına almak için karanlık güçlere kendini kullandıran bir adam katliamı gerçekleştirmek için kullanıldı. Halkın ve yoldaşlarının davaları takip etmesi, ayrıca karanlık güçlerin katillere vaatlerini yerine getirememesi sonucunda, katiller süreci ayrıntılı bir şekilde anlatılar. Katliamın arkasında, Sursuluk'ta, Sivas'ta, Çorum'da, Gazi'de, Maraş'ta, Hrant cinayetinde olduğu gibi bir çete çıktı.

Geçmişe günümüz penceresinden bir bakmak gerekirse Latifeci ve yoldaşlarının bu haklı davası sayesinde karanlık güçlerin o günlerde Samandağ özelinde; kıyı kenar çizgisi, Şaho davası vb. gibi olaylarla bizi bizim topraklarımızdan tecrit edecek politikaları hayata geçirmelerini engellemişlerdir.

88-95 süreci bize korkularını yaratan korkakların, korkuları içinde kaybolacaklarını, ama korkulara rağmen dimdik duran örgütlü bir halkı hiç bir gücün yenemeyeceğini göstermiştir. Şimdi kendi yarattığımız korkuların gölgesinde sıyrılmaya çalışıp güneşe sarılma zamanı. Şimdi geçmişimizi sırtlayıp bugüne müdahale etme zamanı. Şimdi harekete geçme zamanıdır!

"Yanılmıyorsam 1992 idi. İşçiler dört bir yandan Ankara'ya yürüyor. Biz Burdur'da açlık grevi eylemindeyiz. 44 eylemcinin hemen hepsi bitkin ve uykuda, gece saat 2-3 suları. Uyandım, mutfaktaki tıktırtıya yöneldim, Latifeci. Sevgili ev arkadaşım, yoldaşım; mutfakta bir eli çenesinde mırıldanarak ve seri bir şekilde volta atıyor. Rahatsız etmeden onu izledim kapıdan, beni görmüyordu. Mırıldanmalarını çözünce dehşete düştüm: Ankara'ya yürüyen işçilerden devrim müjdesi bekliyordu ve olası durumda Burdur'daki hareket şeklini planlıyordu. Evet, aramızdaki 'deli' o idi. O gün olduğu gibi o büyük ve tertemiz yüreğini saygıyla öpüyorum."

İŞGALİN İŞARET ETTİKLERİ

Tekel direnişinin gündemde yer aldığı ancak AKP'nin, başbakanın çeşitli açıklamalarıyla eylemi boşa düşürmeye başladığı bir zamandı. Tekel direnişinin 65. günüydü. 1 Nisan'a kadar zaman vermişti Tayyip. Ya imzalarsınız ya da dağıtırım sizi, işsiz kalırsınız. Tekel işçilerinin dirayetini kırmaya yönelik her şey yapıyordu. Ancak şunu iyi biliyorduk ki, Tekel'in kazanımı herkesin kazanımı olacaktı. Direniş ortaktı. Bunun için bir şeyler yapılmalıydı.

Emrah Arıkuşu

Militan eylem tarzı, eylemde okunan basın metni, atılan sloganlar "Tekel kazanırsa, hepimiz kazanırız", "Tekel işçisi, kardeşliğin simgesi" şiarı eylemin niteliğini göstermektedir. Tekel direnişini, ekonomizm batağında boğmak isteyenlere siyasal alandan bir uyarıdır. İşçi sınıfının öncülüğünü görerek hükümete karşı, 4-C'ye karşı, özelleştirmelere nihayetinde kapitalizme karşı yapılan bu eylem sosyalizmi işaret etmektedir.

Tekel işçileri Ankara'da 78 gün direndi. Özlük haklarına sahip çıkmak, kazanımlarını geri vermemek, işsiz kalmamak için ülke gündemini de işgal ederek kendini gösterdi.

Tekel direnişinin gündemde yer aldığı ancak AKP'nin, başbakanın çeşitli açıklamalarıyla eylemi boşa düşürmeye başladığı bir zamandı. Tekel direnişinin 65. günüydü. 1 Nisan'a kadar zaman vermişti Tayyip. Ya imzalarsınız ya da dağıtırım sizi, işsiz kalırsınız. Tekel işçilerinin dirayetini kırmaya yönelik her şey yapıyordu. Ancak şunu iyi biliyorduk ki, Tekel'in kazanımı herkesin kazanımı olacaktı. Direniş ortaktı. Bunun için bir şeyler yapılmalıydı. Sokaklara çıkılmalı, hep anlattığımız şeyleri sınava tabi tutmalıydık. Sınıfa moral verecek ve direnişlerine umut taşıyacaktık. Karanlığa karşı kıvılcım çakılmalıydı.

Ve İşgal...

Ve işgal... Cervantes Enstitüsü SDP ve TÖP tarafından Tekel işçilerinin eylemine destek vermek için işgal edildi. Eylem esnasında oradaki kursiyerler dışarı çıkarıldı, kimilerini ikna etmesi zor oldu, kalıp bizimle eyleme destek vermek istediklerini bile söylediler. Asansörler kapatıldı, merdivenlere barikatlar kuruldu. Balkondan pankart sallandırıldı, ardından sloganlar atıldı. Devrimciler, Tekel direnişinin yanında oldular. Sermayeye karşı "Tek-El Tek Yumruk" oldular ve devlete gereken cevabı verdiler.

Bu eylem, Tekel işçilerinin eylemini gündeme başka bir şekilde taşıdı. Bu başkalık devrimcilerin işçi sınıfının eylemlerinden yana, burjuvaziye karşı tavır alışı oldu. Kölece yaşam koşullarını dayatan 4-C'ye karşı, insanca çalışma koşulları isteyen Tekel işçilerinin direnişlerini selamlama eylemi oldu. Sadece İspanyol Kültür Merkezi işgali de olmadı. İzmir'de İktisat sempozyumu baskını, Denizli'de sokak eylemi, Eskişehir'de Burger King binasının çatısında sallanan pankart, Adana'da zincirleme ve pankart asma... İşgaller basın açıklamaları, yürüyüşler...

İşgal eyleminin fotoğrafları işçiler tarafından çadırlara asıldı. Ankara'daki arkadaşlarımızın aktarmalarına göre ise işçiler arasında mutluluk yaratan eylem bu anlamıyla başarıya ulaşmıştı. Ancak bir de siyasal ajitasyon ilkesi gereği, sınıfa devrimci bilinç taşıma yönünde adım atılmış oldu. Diğer yönüyle

ordu- sermaye çatışmasının taraftarlarının genelde toplumda, özelde işçilerde yarattığı bilinç bulanıklığını durultan bir eylem oldu. Militan eylem tarzı, eylemde okunan basın metni, atılan sloganlar "Tekel kazanırsa, hepimiz kazanırız", "Tekel işçisi, kardeşliğin simgesi" şiarı eylemin niteliğini göstermektedir. Tekel direnişini ekonomizm batağında boğmak isteyenlere siyasal alandan bir uyarıdır. İşçi sınıfının öncülüğünü görerek hükümete karşı, 4-C'ye karşı, özelleştirmelere nihayetinde kapitalizme karşı yapılan bu eylem sosyalizmi işaret etmektedir. Bu eylem bir tane bile (ki daha fazla olduğunu biliyoruz) Tekel işçisinde umut olabildiyse bile başarılıdır.

İşgal, Tekel direnişinin tekrardan hafızalara çıkmasını sağlamıştır. Ayrıca dünya basınında da yer alan eylem uluslararası kamuoyu yaratmaya yönelik mütevazı bir katkıdır. İspanyollar kendilerini tehdit altında hissettiklerinden (suçları var demek ki) eylemin hemen ardından SDP ve TÖP temsilcileri ile görüşerek "Neden İspanya, bizle ne probleminiz var" diyerek telaşlarını göstermiştir.

Korkakların Kabusu

Eylemin diğer bir yönünü ise, sol içindeki tartışmaları teşkil ediyor. Solcu arkadaşlarımızın eylemi değerlendirmelerinde her türlü ayrımı görüyoruz. Kimilerinde karın ağrısı, kimilerinde kıskançlık ve rekabet olurken, kimileri ise eylemi yoldaşça selamladılar.

Başlayalım... Eylem sonuç alamayacak tarzda sansasyonelmiş. Nasıl bir sonuç ister bu arkadaşlar, kendileri yaptığında sonuç alıcı olsun mümkünse ki sonuçlarını yukarıda anlatmaya çalıştık.

İspanyollar neden orasının seçildiğini sordular, bizim arkadaşlarımız da aynı soruyu sordular. Ne alaka yani şimdi İspanya'nın kurumunu işgal etmek? İspanya zaten emperyalist ülke değil ki ne gerek var? Ama zaten biz rutin (bildiri, afiş) işlerimizi yapıyoruz, nereden çıktı şimdi bu işgal tarzı eylem diye düşünmüşlerdir.

Son nokta ise yapılan işleri eleştirmekten başka "siyasal akıl düzeyine" sahip olmayan saygıdeğer Aydemir Güler hocamızın eylemle ilgili değerlendirmeleri kıymete değer. Eylemin üzerinden 1 ay geçmesine rağmen eylemin yarattığı karın ağrısı geçmemiş ki, başka bir yazıyı yazarken arada da bize bir takım "ufuk açıcı" eleştiriler yönelmiş saba-

hın 7 buçuğunda. Bu eylemi yapanların siyasal akıl düzeyi düşükmüş. "Bu solcu türünün ciddi işlere karışmamasının daha hayırlı olacağı kesin değil mi?" diye sorarak ciddiyetsiz olduğumuzu söylüyor. Valla biz gayet ciddiydik, polisi de karşımıza aldık, devleti de, İspanya'yı da... Tekel meselesi ciddiydi çünkü. Sabah kalkıp rahat yatağında bizi ciddiyete davet ederken hele bir sokağa çık da boyunu görelim.

O kadar kendinize "Ne Yapmalılar" dediniz durdunuz. Hiç mi siyasal ajitasyon bölümünü okumadınız. İşçi sınıfının kendiliğinden hareketi, ekonomik mücadele ve devrimcilerin siyasal ajitasyonunun önemini anlayamadığınız ortaya çıkıyor.

Amerikan temsilciliklerinin değil de, üçüncü sınıf kapitalist ülkenin kurumunun tercih edilmesi AKP'ye yarayacakmış. İstikrarsız bir ortam her yerde yapılacak eylemler neden AKP'ye yarasın. Ama eylemlerin TKP'ye yaramadığı kesin. Ayrıca İspanya mı 3. sınıf kapitalist ülke. Peki yarın bir gün Amerikan temsilciliklerini işgal ettiğimizde ne diyeceksiniz?

68'lerde ABD'nin 6. filosunu Dolmabahçe'den denize dökmek için ileri atılan Denizlerin önüne barikatı ilk kuran polis değildi. İlk barikat TİP'liler tarafından kuruldu. "Aman sert eylemler yapmayalım faşizm gelir" diyerek devrimci gençliğin enerjisini tüketmeye çalıştılar. TİP'lilerin kâbuslarını Aydemir Güler de görmüş olacak ki ayrıntıları atlamadan eylemi gereksiz, başarısız, hoş olmayan, keyifli olmayan şekilde görebilmiştir. Çünkü devrimci gençliğe, direnen Tekel işçisine moral veren işgal eyleminde Güler kendi kâbusunu görmüştür. Mahirler, İbolar, Denizler nasıl onları o dönemde tecrit ettilerse şimdi de sıra bizde. Bu çok lafçı az iş yapanlara, korkak süprütülere gerçekleri gösterme zamanı.

Ayrıca çağrımız genç TKP'lilere. Bu ve bunun gibi adamların yanında ne işiniz var? Devrimcilik yapmak isteyen beri gelsin.

Direnişe yemek dağıtmak dışında ve yapılan eylemleri eleştirmekten başka bir şey yapmamış olan bu arkadaşlar kusura bakmasınlar ama yoksunuz bu işte.

Tekel işçisi bize direnişi öğretti. Kasveti üzerimizden atmamızı sağladı. "Ey sol silkelen de kendine gel" dedi. Kendimize gelelim ve işimize bakalım. Devrim için sosyalizm için kavgaya, örgütlenmeye...